

28. ZASEDANJE SKUPŠČINE V DVEH DELIH

Proračun sprejet

V četrtek, 10. februarja je bilo 28. skupno zasedanje vseh treh zborov skupščine občine Vrhnika. Glede na obširen in zelo zanimiv dnevni red pa je bilo obravnavanih le šest točk, za druge so se dogovorili, da jih bodo obravnavali na drugem delu seje kasneje. Že prvi del tega zasedanja je trajal štiri ure, kar je bila na najdaljših seji.

Pri obravnavi metodologije za predelitev lokacije komunalne deonije je delegatom ustno obrazložil z grafičnim prikazom podaljšanje inštituta za ekološki inženiring iz Maribora Željko Blažek. Delegati so metodologijo in postopek za opredelitev lokacije soglasno sprejeli (obrazložitev metodologije je podana posebej v notranjosti časopisa).

Najbolj zanimiva točka dnevnega reda je bila obravnavanje koncesij v zdravstvu za Zdravstveni dom Vrhnika. Obrazložitev je podala članica izvršnega sveta Ljubica Lukan, ki jo je dopolnjeval direktor Zdravstvenega doma Vrhnika France Cukjati.

V razpravi, kjer je sodelovala večina delegatov, se je ustvarilo mnenje, da bi bilo potrebno to točko preložiti na naslednjo sejo, ko naj bi bile podane dodatne obrazložitve. Delegati se niso strinjali s tem, da bi se pet splošnih zdravnikov opravljalo zasebno prakso, ampak da bi občani imeli možnost izbire med državnim in zasebnim zdravnikom. Pri proračunu za leto 1994 so delegati osnutek prekvatificirali v predlog in ga tudi sprejeli, z edinim omenjenim mnenjem Franja Modnjaka, ki je zasedanje zapustil pred glasovanjem.

Obravnavali so imenovanje sodnice za prekrške. Postopek je vodila komisija za volitve in imenovanja v skladu z Zakonom o prekrških. Na podlagi razpisnih pogojev in pozitivnega mnenja Ministrstva za pravosodje je predlagala delegatom, da za sodnico za prekrške imenuje Liljano Petkovšek, rojena 9. 4. 1958,

diplomirana pravnica, s pravosodnim izpitom. Delegati so imenovalje Liljane Petkovšek za sodnico za prekrške, soglasno sprejeli.

Prav tako so na pobudo predsedstva Skupščine občine Vrhnika soglasno sprejeli sklep, da sedanji predsednik izvršnega sveta Vili Granda do volitev v nove občine opravlja funkcijo predsednika Izvršnega sveta neprofesionalno.

Na koncu prvega dela 28. zasedanja skupščine pa razrešili komandirja policijske postaje Radoljuba Miloslavjeviča, ki odhaja na drugo dolžnost. Na podlagi predloga Ministrstva za notranje zadeve (Uprava za organizacijo in kadre) pa so imenovali novega komandirja vrhniške policijske postaje, in sicer Zdravka Godnjavca, rojenega 2. 11. 1952, sedanjega komandirja Policijske postaje Logatec.

S. S.

Na seji zborov SO Vrhnika so delegati za novo sodnico za prekrške imenovali Liljano Petkovšek z Vrhnike, ki je svečano prisegla 21. februarja. Predsednik Skupščine občine Vrhnika ji je zaželel veliko uspeha in da bi jo pri delu spremljala »Salomonova modrost«. Petkovšek Liljana se je zahvalila predsedniku, gostom in predvsem delegatom zborov Skupščine občine Vrhnika za izkazano ji zaupanje.

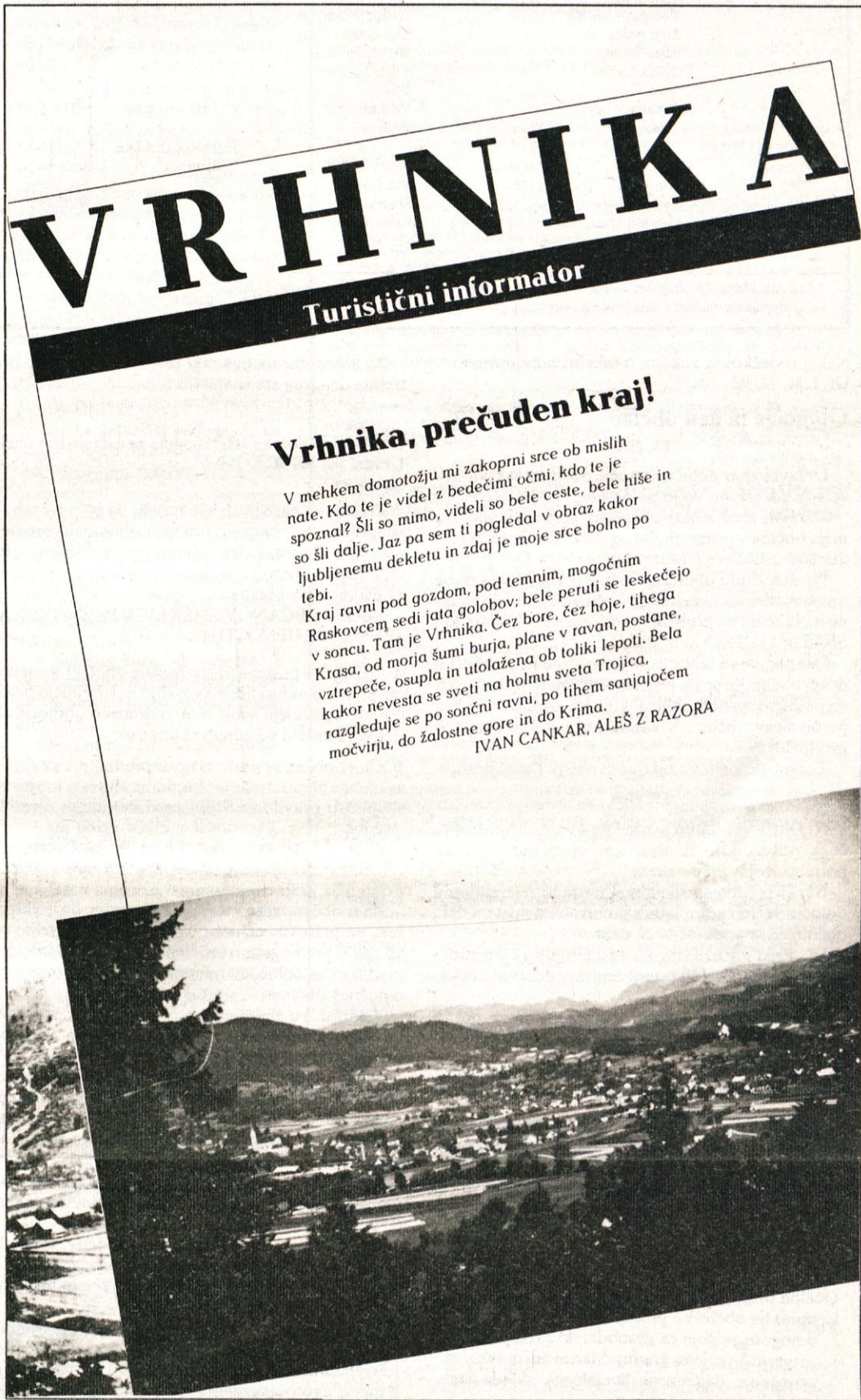
VILI GRANDA DO VOLITEV

Neprofesionalno predsednik IS

Predsedstvo Skupščine občine Vrhnika je prejelo odstopno izjavo sedanjega predsednika vrhniškega izvršnega sveta dipl. inž. Vilija Grande, da s 1. marcem 1994 prevzema delovne dolžnosti direktorja Študentske organizacije Univerze v Ljubljani.

Predsedstvo je izjavo obravnavalo in bilo mnenja, da naj Vili Granda po odhodu na novo delovno mesto opravlja funkcijo predsednika izvršnega sveta neprofesionalno, predvsem zaradi še nejasne zakonodaje o lokalni samoupravi in glede na nove volitve jeseni leta 1994, ko ne bo več izvršnih svetov. To mnenje je predsedstvo sprejelo kot sklep in ga posredovalo vsem delegatom na 28. zasedanju občinske skupščine, ki je bila 10. februarja 1994. Delegati so ta sklep soglasno podprli in tako bo sedanji predsednik Izvršnega sveta Vili Granda, do novih volitev v že nove občine, opravljal še naprej to funkcijo vendar neprofesionalno.

S. S.

VRHNIKA

Turistični informator

Vrhnika, prečuden kraj!

V mehkem domotožju mi zakoprni srce ob mislih nate. Kdo te je videl z bedečimi očmi, kdo te je spoznal? Šli so mimo, videli so bele ceste, bele hiše in so šli dalje. Jaz pa sem ti pogledal v obraz kakor ljubljenu dekletu in zdaj je moje srce bolno po tebi.

Kraj ravni pod gozdom, pod temnim, mogočnim Raskovcem sedi jata golobov; bele peruti se leskečejo v soncu. Tam je Vrhnika. Čez bore, čez hoje, tihega Krasa, od morja šumi burja, plane v ravan, postane, vztrepeče, osupla in utolažena ob toliki lepoti. Bela kakor nevesta se svetli na holmu sveta Trojica, razgleduje se po sončni ravni, po tistem sanjajočem močvirju, do žalostne gore in do Krima.

IVAN CANKAR, ALEŠ Z RAZORA

Vrhnika z okolico in njene znamenitosti

Srednje strani našega časopisa so tokrat nekoliko drugačne, saj odstopamo prostor turističnemu informatorju, ki naj bi poslej izhajal dvakrat na leto. V njem popisuje znamenitosti, ki jih lahko popotnik najde v našem območju, informacije pa ne bodo odveč tudi domačinom, ki hodijo mimo pomembnih spomenikov pa jih niti opazijo ne.

Opravičilo in vabilo

Mladim dopisnikom smo tokratni številki hoteli nameniti nekaj več prostora, toda zaradi turističnega informatorja, ki je na sredini in drugih informacij, bodo prispevki, ki jih pridno pošiljate, morali počakati na objavo v naslednji številki. Uredništvo so pridnim dopisnikom opravičuje in toplo priporoča.

PO VSEH KRAJEVNIH SKUPNOSTIH NAŠE OBČINE

Zbori o naših občinah

Po rokovniku, ki ga je sprejel državni zbor in posredoval vsem občinskim skupščinam, je treba zore krajanov izvesti do 13. 3. 1994, kjer naj bi se opredelilo, v katero občino, želijo krajanje posameznih krajevnih skupnosti. V naši občini vse zore krajanov sklicujejo predsedniki krajevnih skupnosti, ti pa bodo v prvi polovici marca in sicer po naslednjem razporedu:

KS BOROVNICA: sreda, 2. 3. 1994 ob 19.00 uri v osnovni šoli Ivana Korošca Borovnica,
KS LOG: petek, 4. 3. 1994 ob 19.00 uri v Gasilskem domu na Logu,
KS LIGOJNA: petek, 4. 3. 1994 ob 19. uri v bivši šoli Ligojna,
KS BLATNA BREZOVICA: sobota, 5. 3. 1994 ob 19.00 uri v Gasilskem domu — Blatna Brezovica,
KS PODLIPA - SMREČJE: nedelja, 6. 3. 1994 ob 9.30 v Gasilskem domu Podlipa-Smrečje,

KS BEVKE: nedelja, 6. 3. 1994 ob 10.00 uri v Kulturnem domu Bevke,
KS ZAPLANA: nedelja, 6. 3. 1994 ob 10. uri v šoli Zaplana,
KS SINJA GORICA: ponedeljek, 7. 3. 1994 ob 19.00 uri v Domu krajanov Sinja Gorica,
KS STARA VRHNIKA: torek, 8. 3. 1994 ob 20.00 uri v Zadržnem domu Stara Vrhnika
KS DRENOV GRIC - LESNO BROD: sreda, 9. 3. 1994 ob 20. uri v Gasilskem domu Drenov Grič
KS VRHNIKA—VAS, BREG IN CENTER (vse tri skupaj): v četrtek, 10. 3. 1994 ob 19.00 uri v Domu Karla Grabeljske Vrhnika
KS VERD: četrtek, 10. 3. 1994 ob 19.00 uri v Gasilskem domu Verd
KS DRAGOMER-LUKOVICA: petek, 11. 3. 1994 ob 19.00 uri v Gasilskem domu Dragomer

Sklicatelj zborov krajanov v zaselkih POKOJIŠČA je predsednik občinske skupščine Vinko Tomšič, ta pa bo v ponedeljek, 7. 3. 1994 ob 19.00 v bifeju na Pokojišču, za krajane Padeža, Zavrha in Pokojišča. Na zore krajanov ste krajanje posameznih krajevnih skupnosti vljudno vabljeni. V notranjih straneh NAŠEGA ČASOPISA pa vam posredujemo nekaj izvlečkov iz zakona o lokalni samoupravi in variante predloge za preoblikovanje sedanje občine Vrhnika, ki jih je pripravila služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo.

S. S.

Rokovnik opravil za oblikovanje novih občin in izvedbo lokalnih volitev v letu 1994

1. Sklicevanje zborov občanov do 25. februarja.
2. Izvedba zborov občanov do 13. marca.
3. Izvedba zborov občanov za odpravo kolizij do 27. marca.
4. Posredovanje predlogov in stališč zborov občanov Državnemu zboru do 31. marca.
5. Sprejem odloka o določitvi referendumskih območij na seji Državnega zbora 7. aprila, objava v javnih občilih 8. aprila.
6. Rok za ugovore (7 dni) do 15. aprila.
7. Odločitev Državnega zbora o ugovorih, sprejem morebitnih sprememb odloka o referendumskih območjih in sprejem akta o razpisu referendumov do 21. aprila.
8. Izvedba glasovanja na referendumu 22. maja.
9. Dostava začasnega uradnega poročila Republiške volilne komisije o izidu referendumov Državnega zbora do 25. maja.
10. Dostava končnega uradnega poročila Republiške volilne komisije o izidu referendumov Državnemu zboru do 7. januarja.
11. Sprejem zakona o ustanovitvi občin do 25. julija.
12. Morebitna obravnava zakona o ustanovitvi občin v Državnem svetu do 26. julija.
13. Objava zakona v Ur. l. RS do 27. julija z uveljavitvijo 28. julija.
14. Sprejem odlokov o določitvi volilnih enot in imenovanje občinskih volilnih komisij do 27. avgusta.
15. Razpis volitev predvidoma 26. septembra.
16. Izvedba glasovanja na volitvah predvidoma 27. novembra, morebitni drugi krog 11. decembra.
17. Konstitutivne seje občinskih svetov najkasneje 20 dni po volitvah.

DOLOČITEV REFERENDUMSKIH OBMOČIJ

VARIANTE MOŽNIH NOVIH OBČIN

SREDNJA OBČINA: VRHNICA					
I. Varianta			SREDNJA OBČINA: VRHNICA		
Predlagana varianta		Varianta velikih občin		Varianta po predlogih KS in SO	
Sedež občine št. prebival.	s. Krajevne c. skupnosti	Sedež občine št. prebival.	s. Krajevne c. skupnosti	Sedež občine št. prebival.	s. Krajevne c. skupnosti
1. Borovnica	2. Borovnica 3658	1. Borovnica	2. Borovnica		
2. Vrhnik	1. Bevke 15800	2. Vrhnik	Bevke		
	1. Dragomer-Lukov.*		Bl. Brezovica		
	1. Dren. grič-Lesno brdo		1. Dragomer-Lukov.*		
	Log pri Brez.*		1. Dren. grič-Lesno brdo		
	Podlipa — Smrečje		Log pri Brez.*		
	Sinja gorica		Podlipa — Smrečje		
	Stara Vrhnik		Sinja gorica		
	Velika Ligojna		Stara Vrhnik		
	Verd		Velika Ligojna		
	3. Vrhnik		Verd		
	Zaplana		3. Vrhnik		
			Zaplana		
II. Varianta			SEDANJA OBČINA: LJUBLJANA		
1. Brezovica	2. Brezovica	1. Brezovica*	2. Brezovica	1. Brezovica*	2. Brezovica
5763	1. (Dragomer Lukovica*)	8323	1. Not. Gorice	5762	1. Not. Gorice
	(Log p.B.*)		2. Preserje		Vn. Gorice
	1. Not. Gorice		1. Rakitina		
	Vnanje Gorice		Vn. Gorice		

* Varianta: Morda KS Dragomer — Lukovica in Log pri Brezovici k novi občini Brezovica pri Ljubljani
s.c. = stopnja centralnosti v naselbinskem omrežju; št. prebivalcev leta 1991

Nekaj izvečkov iz zakona o lokalni samoupravi
Ur. l. št. 72/93

Območje in deli občine

14. člen

Državni zbor določi območje občine z zakonom v skladu z izraženo voljo polnoletnih prebivalcev.

Državni zbor lahko izjemoma sprejme popravke meja občine v primerih, ko ugotovi, da so si referendumske odločitve v nasprotju.

Pri določanju območja občine je praviloma treba upoštevati meje katastrskih občin in krajevnih skupnosti, tako da meje občine ne sekajo meje katastrskih občin in krajevnih skupnosti.

Del občine se lahko izloči iz občine in priključi k drugi občini, če se na referendumu za to odloči večina prebivalcev dela občine, ki se želi izločiti in večina prebivalcev občine, h kateri se ta del občine želi priključiti.

Takšno odločitev z zakonom potrdi Državni zbor.

15. člen

II. Občina se lahko razdeli na dve ali več občin, če je vsaka od novih občin sposobna zadovoljevati potrebe svojih prebivalcev.

III. Za predlagano delitev se mora na referendumu odločiti večina polnoletnih prebivalcev v tistem delu občine, ki se je odločila za delitev.

IV. Pred združitvijo ali razdelitvijo občin mora vsaka občina izdelati premoženjsko, delitveno in kadrovsko bilanco.

Združenje ali razdelitev občin z zakonom potrdi Državni zbor.

Naloge občine

20. člen

Občina lahko v skladu z zakoni POSEDUJE, PRIDOBIVA IN RAZPOLAGA Z VSEMI VRSTAMI PREMOŽENJE, USTANAVLJA IN VODI JAVNA IN DRUGA PODJETJA TER V OKVIRU SISTEMA JAVNIH FINANC DOLOČA SVOJ PRORAČUN.

21. člen

Občina opravlja ZLASTI naslednje naloge:

1. upravlja občinsko premoženje
2. omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine
3. ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj;
4. v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe;
5. pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele;
6. skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja;
7. ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte;
8. pospešuje razvoj športa in rekreacije;
9. gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine;
10. opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami;
11. organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini;
12. skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč;
13. zagotavlja izvensodno poravnavo sporov;
14. organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč;
15. organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe;
16. določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine;
17. sprejema statut občine in druge splošne akte;
18. organizira občinsko upravo;
19. ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

24. člen

Država lahko na občino z zakonom prenese izvajanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če občina soglašala.

Za prenešene naloge zagotavlja država občini potrebna denarna sredstva.

Izveček iz zakona o referendumu za ustanovitev občin
Uradni list RS št. 5/1993

Prebivalci naselja ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi, oblikujejo predlog na svojih zborih, katero območje se določi kot referendumsko območje za ugotovitev volje prebivalcev za ustanovitev občin.

ZBORI OBČANOV SE SKLICUJEJO PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH.

4. Prebivalci posameznega naselja znotraj krajevnih skupnosti lahko skliče svoj zbor in sprejmejo predlog, da oblikujejo svoje referendumske območje ali skupaj z naselji sosednjih skupnosti.

6. Zbore občanov mora sklicati predsednik skupščine občine ali predsednik skupščine ali sveta krajevnih skupnosti praviloma 7 dni pred datumom njegove izvedbe.

Zbor občanov veljavno sklepa, če je na njem navzočih najmanj pet odstotkov volilnih upravičencev z območja krajevnih skupnosti oziroma naselja.

Zbor občanov, za katerega se ugotovi, da ni sklepčen, po preteku ene ure od pričetka zbora veljavno sklepa o predlogu možne členitve občine oziroma o predlogu za določitev referendumskega območja za določitev občine.

V zapisniku zbora občanov se navede, da zbor ni bil sklepčen in število na zboru prisotnih občanov oziroma odstotek udeležbe na njem.

Občani lahko izrazijo svojo voljo za ustanovitev občine tudi z zbiranjem podpisov v krajevnih skupnostih ali naseljih. Podpisi se zbirajo na seznamu podpisnikov, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: IME IN PRIIMEK, DATUM ROJSTVA IN NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA. Podatke o seznamu podpisnikov overi organ, ki vodi evidenco volilne pravice.

Če pride do nasprotujočih si predlogov, sprejetih na zborih občanov oziroma s podpisi, predsednik občinske skupščine ponovno skliče zbor občanov za usklajitev predlogov.

7. Zbor občanov v krajevnih skupnostih oziroma v posameznih naseljih pošlje predloge za določitev referendumskega območja predsedniku občinske skupščine, ki ugotovi razdelitev občine na referendumska območja v skladu s predlogi zborov občanov. Če je bilo posamezno naselje na zborih občanov predlagano v več referendumskega območja, skliče predsednik skupščine občine, v kateri je to naselje, ponovni zbor občanov tega naselja. Na tem zboru prebivalci naselja sprejmejo predlog, kateremu referendumskega območja se želijo priključiti.

Predloge za določitev referendumskega območja s seznamom naselij, ki tvorijo referendumska območja, pošlje predsednik skupščine občine državnemu zboru.

8. Državni zbor po prejemu predlogov iz občin določi referendumska območja in jih objavi v javnih občilih. Pri določitvi referendumskega območja je treba upoštevati območja in povezanosti naselij ter sedanja narodnostno mešana območja.

Če državni zbor pri določitvi referendumskega območja ne upošteva posameznih predlogov za njihovo oblikovanje, ima predlagatelj in samoupravna narodna skupnost pravico v 7 dneh vložiti ugovor pri državnem zboru zoper njegovo odločitev. Državni zbor o predlogu ponovno odloči.

Iz zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalnih volitvah
Uradni list R. S. št. 7/1994

Spremembe zakona o lokalnih volitvah zdaj enotno določajo za vse občine v Republiki Sloveniji, da morajo biti referendum za določitev območij novih občin opravljeni do 31. maja 1994, da morajo biti z zakonom določena območja novih občin do 31. julija 1994 in da morajo biti volitve svetov in županov v novih občinah opravljene najkasneje do konca leta, ko morajo biti novi občinski sveti tudi konstituirani.

SEKRETARKA IS
Sonja Pirnat Keršmanc

RAVNANJE S KOMUNALNIMI ODPADKI

Po fazah do rešitve

V občini Vrhnik so bile v osemdesetih letih opravljene strokovne presoje o možnosti lokacije deponije komunalnih odpadkov. Javna tribuna, izvedena v letu 1992, ki je bila namenjena predvsem obravnavi možnosti lokacije deponije v opučenih glinokopih, je nedvomno pokazala, da bo, prvič, predlagatelj moral pripraviti strokovno utemeljeno primerjavo možnih lokacij in da bo ravnanje z odpadki treba reševati kompleksno.

Kompleksno reševanje problematike odpadkov pa pomeni:

- zmanjševanje količine odpadkov na viru nastanka,
- sortiranje nastalih odpadkov na viru z ločevanjem potencialnih sekundarnih surovin,
- predelavo odpadkov po najprimernejši tehnologiji za določeno vrsto odpadkov,
- deponiranje preostanka odpadkov.

Občina Vrhnik je sicer vključena v aktivnosti za določitev regijske deponije (kraško-notranjska regija), vendar se je izvršni svet zaradi nejasnega izida teh aktivnosti odločil, da se možnosti v okviru občine ponovno proučijo, vzporedno pa naj se izdela tudi koncept ravnanja z odpadki.

Na podlagi javnega razpisa je Izvršni svet izbral Institut za ekološki inženiring iz Maribora (lokacija deponije oz. centra za ravnanje z odpadki) in Komunalno podjetje Vrhnik (koncept ravnanja z odpadki).

Institut za ekološki inženiring je pripravil predlog postopka (od ugotovitve potrebe po novi deponiji do vključitve izbrane lokacije v planske dokumente) in predlog metodologije, po kateri bodo potencialne lokacije vrednotene. Tako strokovna institucija kot tudi Izvršni svet se zavedata, da je določitev lokacije izredno občutljivo in zahtevno delo, in to ne le strokovno, ampak tudi politično. Pri-

pravljeno gradivo je poleg izvršnega sveta obravnavala tudi posebna strokovna skupina, v katero so bili vključeni predstavniki institucij, ki so tako ali drugače povezani z okoljem in njegovim varstvom (kmetijci, gozdarji, varstvo naravne in kulturne dediščine, ribiči, vodnogospodarska in gozdarska inšpekcija, urbanizem...), posredovano pa je bilo tudi zborom občinske skupščine.

Pred samo predstavitvijo metodologije je treba poudariti, da je skupščina potrdila le osnovna metodološka izhodišča in da bodo vse nadalje aktivnosti tudi obravnavane in potrjene na skupščini, nekatere pa tudi na zborih občanov.

S potrditvijo postopka in metodoloških izhodišč na zborih občinske skupščine je bila kočana I. faza aktivnosti. V drugi fazi bodo na osnovi izločilnih in izvedbeno-tehnoloških meril izločena vsa območja na katerih deponija ne more biti. Osnova za porabo teh določil so opredelitve v veljavnem dolgoročnem načrtu občine.

Na preostalem območju bodo določene t.i. makrolokacije, torej lokacije, na katerih bi deponija teoretično lahko bila. Pripravljen bo predlog uteževanja (ponderiranja) meril za primerjavo posameznih makrolokacij, ki bo predstavljen na javnih obravnavah. Makrolokacije in predlog ponderiranja meril bodo posredovani občinski skupščini v presojo in sprejem.

V tretji fazi bo izvedena medsebojna primerjava makrolokacij. Na tej podlagi bo izdelana rang lestvica makrolokacij, ki bo posredovana občinski skupščini, določene pa bodo tudi tri lokacije za podrobnejše terenske in projektne raziskave.

V četrti fazi bodo izvedene terenske raziskave (geološke, geomehanske, hidrogeološke...) za

prve tri lokacije. Na podlagi merenju zbranih podatkov bo za vsako lokacijo ponovno izvedena medsebojna primerjava (večriterijska analiza), kar bo osnova za dokončanje predloga optimalne lokacije deponije komunalnih odpadkov.

Določitev mikrolokacije deponije formalno še ne pomeni zatvetne osnove za poseg v prostem. Lokacija mora biti opredeljena pod planskih dokumentih, kar bo vključilo dopolnitev načrta, lokalna pa je nazadnje treba preveriti v njem s prostorskim izvedbenim aktom. Oba postopka se vodita prekinjen in razgrnitve in dvofaznega sčine. jemanja na skupščini.

Z objavo postopka in metodologije smo želeli seznaniti občino z aktivnostmi, ki so že bile opredeljene, predvsem pa s tistimi, ki bodo še potrebne, če želimo izvesti deponijo komunalnih odpadkov. V upravljanju smo se izognili dokazovanju, da sanacija obstoječe in izgrajene nove deponije potrebna, saj nismo nimo, da se tega vsi zavedajo.

Vzporedno z aktivnostmi za določitev lokacije centra za ravnanje z odpadki bodo potekale tudi aktivnosti, ki jih predvideva sprejeti Koncept ravnanja s komunalnimi in industrijskimi odpadki ter izvajanje ločenega zbiranja odpadkov v občini Vrhnik. Te aktivnosti so predvsem: področje čiščenja odpadkov s sedaki s 96 na 100% in izvedba I. faze obdelave zbiranja. Izvedba prvotne ločenega zbiranja (ločeno zbiranje odpadkov na pilotnem območju) terja tudi spremembo Vrhnjskega Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki in sprejem ustreznih pravilnika, ki bo ločeno zbiranje natančneje urejal.

Andrej P.

Duhovniki iz vrhnjske občine iz leve proti desni: Tone Gradišek, Bogdan Oražem, Stanko Kapš, Janez Vilfan, Jože Stržaj in Florjan Božnar.

SPREJEM ZA DUHOVNIKE

Povsod se vidi obnova

Predsednik Skupščine Vinko Tomšič in predsednik izvršnega sveta občine Vrhnik sta pripravila sprejem za vse duhovnike, ki služujejo v naši občini, da bi se pogovorili o problemih in delovanju cerkve v naši občini.

Sprejema so se udeležili vrhnjski dekan Florjan Božnar, kaplan Bogdan Oražem, upokojeni duhovnik Stanko Kapš, borovniški župnik Jože Stržaj, novi župnik iz Bevk Janez Vilfan in Tone Gradišek, podliski župnik.

Oba predsednika sta na začetku razgovora poudarila, da se v letošnjem letu izteka štiriletni mandat, ki je prinesel veliko demokratičnih sprememb. Vendar pa je v njema za delovanje sistema počasi pojenjala in je ostajala le na pečici ljudi. Veliko je bilo narejenega pri obnovitvi in obnovi sakralnih objektov, saj so tudi del kulture in zgodovinske dediščine. Ker je bilo denarja vedno manj, je bila vedno dobrodošla vsaka pomoč ljudi v krajevnih skupnostih in naseljih. Večkrat je bila pomoč tudi nujna, da so postorili nujna popravila. V proračunu za leto 1993 je bilo načrtovanih 1.500.000,00 sit sredstev za obnovo sakralnih objektov. Sredstva so bila

nekoliko prekoračena, vendar vse v korist občanov. Tudi humanitarne organizacije, posebno KARITAS, so povečale svoje delovanje, saj je vedno več socialnih problemov. Pri tem se je posebno odrazilo plodno in koristno sodelovanje organizacij RK in KARITAS, ki sta vse akcije vodila usklajeno in vzajemno. Iz proračuna se še vedno plačuje 40% zavarovanja za duhovnike, kar je redkost v Sloveniji, novomašnik pa prejema občinsko štipendijo. Tudi pri župnijskem vrtcu je finansiranje dobro potekalo, tako kot v prejšnjem letu, v prihodnje pa bo za finansiranje skrbela država.

V imenu župnikov je spregovoril dekan Florjan Božnar, ki se je za hvalil za zgledno sodelovanje, saj večjih trenj in težav med občino in cerkvijo ni bilo. Zato si tudi v prihodnje želijo tako dobrega sodelovanja z veliko poslušalcev vseh občinskih struktur ob raznih pomočeh in skupnih akcijah. S pomočjo občine in lastne udeležbe so obnovili in popravili cerkev na Sveti Trojici, kjer je obnovljena vsa notranja razsvetljava; tako bodo v cerkvi mogoči razni sakralni koncerti. Za cerkev sv. Pavla sta bila nabavljena dva nova zvonova, v Sinji gorici so ob-

novili streho, obnoviti pa bo tudi še stolp in samo fasado. V letu 1993 se bodo nadaljevali obnove sv. Trojice ter njenega obzidja. Zaplani bodo obnovili fasado, kaj popravil bo tudi v Lesnem B. in v Blatni Brezovici. V Domu pokojencev pa ravno končujejo z dokončanjem kapelice, ki jo bodo uporabljali ni stanovalci.

Nato so besedo prevzeli še duhovniki, ki so potrdili zahvalne sede vrhnjskega dekana. Borovniški župnik je povedal, da je cerkev Pakem obnovljena, zdaj čaka obnovo cerkev v Zabočevem, tu pa bo razmišljati o obnovi farne roviške cerkve. Za razširitev kopališča pričakuje bolj konstruktiven razgovor s krajevno skupščino.

Tudi bevški župnik, ki je le mesecev v novi župniji, je bil zelo voljen z obnovitvenimi deli, še posebno pa je pohvalil pomoč vaščanov Bevk. V Podlipi je z njeno obnovo cerkve končana, sed bodo lotili notranje obnove, ki ne vidi, je pa zelo drago. Pričakuje vso podporo občine in kraja tako da bi tudi ta dela kot čimprej.

NOVOSTI V VRHNIŠKEM ZDRAVSTVU

Nihče ne bo ostal brez pomoči

Zamisel o novi organiziranosti zdravstva v vrhniški občini, za zdaj predvsem v vrhniškem zdravstvenem domu, saj v Borovnici o tem še ne razmišljajo, je ta, da bo pod skupno streho večina zdravniških ordinacij ostala tako kot je bila doslej, vendar bodo zdravniki v njem začeli zasebno prakso. O tem so razpravljali tudi na zadnjem zasedanju občinske skupščine, vendar so odločanje o tem pomembnem vprašanju po zelo čustveni razpravi prestavili na prihodnjico. Dejansko gre za novost, s kakršno se občinski delegati v svoji dosedanjih praksi še niso srečali, kajti na njih je zdaj, da odločajo o boleznih in zdravju Vrhničanov.

Glede na to, da krožijo po zasedanju občinske skupščine v javnosti še vedno različne razlage pogledov, ki jih ima vodstvo zdravstvenega doma na te novosti, da je vmes tudi kakšna polresnica ali zamolčana resnica, smo kar direktorja zdravstvenega doma dr. Franceta Cukjati poprosili za odgovore. Če ne bo odgovorjeno vse, kar ljudi zanima, vas vabimo, da se z vprašanji oglašite v uredništvu Našega časopisa. Posredovali bodo pojasnila tudi na druga vprašanja, ki se ob tem odpirajo. Dr. Cukjati je poskušal odgovoriti na vsa tista vprašanja, ki so mu jih v skrbi za zdravje občanov postavili že na zasedanju občinske skupščine.

Govori se, da Zdravstveni dom Vrhnika razpada in se na veliko privatizira. Je to res?

Zdravstveni dom kot hiša se v ničemer ne lastnini in ostaja v celoti last občine Vrhnika.

Pa vendar je občinska skupščina na zadnji seji 10. 2. 94 razpravljala o odhodu nekaterih vrhniških zdravnikov v zasebno prakso. Ali s tem ni ogrožen zdravstveni dom kot služba?

Ne. Pet zdravnikov splošne medicine, trije zobozdravniki za odrasle, zdravnik medicine dela in dva zobotehnikarja res odhajajo v zasebno prakso. Vendar vsi ostajajo v istih ordinacijah, med seboj povezani in soodgovorni za celovito zdravstveno varstvo občanov Vrhnika. Zdravstveni dom kot služba torej v ničemer ne razpada in strah bolnikov, da bodo odslej morali iskati pomoč po zasebnih ordinacijah, razkropljenih širom občine, je povsem odveč.

Kar nekajkrat smo v skupščini slišali očitke, da se je Clinton v Ameriki resno lotil graditve javne-

ga zdravstva, mi ga pa sedaj podiramo.

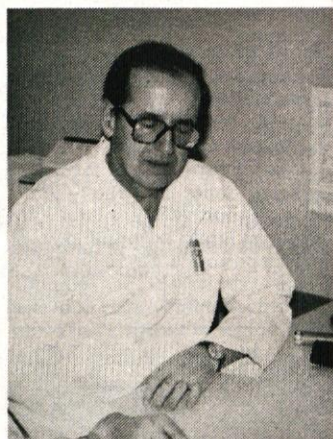
Ti očitki so odraz velike nevednosti. Zasebni zdravniki s koncesijo so namreč sestavni del javnega zdravstva in enako kot Zdravstveni dom vsako leto sklepajo enako obvezujočo pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Clinton pa svoje zdravstvene revolucije ne gradi na ustanavljanju zdravstvenih domov, ampak na uvedbi obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zasebne ordinacije bo s »koncesijo« in pogodbami vgradil v javno zdravstvo, ki tudi v Ameriki že obstaja. Moram priznati, da se je glede zdravstvene politike tudi Clinton zgledoval na evropskem ali natančneje nemškem modelu zdravstvene službe.

Nekako tuje deluje občutek, da na Vrhniku ne bomo več imeli »državnih« ordinacij splošne medicine in zobozdravstva odraslih.

Starejši se bodo morda še spomnili, da je bilo do povojnega družbenega preobrata skoraj vse osnovno zdravstvo tudi pri nas v obliki zasebne prakse, ki pri naših evropskih sosedih ni bila in verjetno ne bo nikoli ukinjena. Po združitvi Nemčij, na primer, so morali vsi zdravniki osnovnega zdravstva nekdanje vzhodne Nemčije celo pod prisilo v zasebno prakso. Oblika socialističnih zdravstvenih domov je pri severnih sosedih z zakonom prepovedana. Vzrok, zakaj nekdanji Jugoslovani tako nezaupljivo gledajo na zasebno zdravniško prakso, bi morda lahko našli tudi v naši miselnosti, ki še vedno nosi sledove socialistične revolucije.

Nekateri poslanci so svoje odklonilno stališče utemeljevali s zahtevo, da se jim omogoči možnost izbire med zasebnim in »državnim« zdravnikom.

Vsak poslanec pa tudi vsak občan Vrhnika ima na podlagi zdravstvenega zavarovanja vso pravico zahtevati vedno dostopne in kakovostne zdravniške storitve. Dvomim pa, da ima tudi pravico krotiti zdravnikovo osebno življenje in njegovo delovno razmerje ter nasprotovati denacionalizaciji zdravniške samostojnosti, ki je bila po vojni zdravnikom na silo odvzeta. Po zakonu je občina res dolžna davkoplačevalcem zagotoviti celotno osnovno zdravstvo, vendar po zakonu občina to lahko zagotovi tudi na način koncesijskih pogodb z zasebnimi zdravniki.

Dr. Franc Cukjati, direktor ZD Vrhnika

Imamo občutek, da je preveč iznenada vse to treščilo med nas.

Že pred dvema letoma je zakon o zdravstveni dejavnosti vzpostavil dva pomembna elementa za večjo kakovost osnovnega zdravstva. Gre za sistem izbranega zdravnika in za vzpostavitev zasebne prakse.

Poglejte. Dokler ni bilo zahteve po izbranem zdravniku, je vsak zdravnik lahko zdravil vse. Bolnik z angino je prišel po ospen k enemu zdravniku, na kontrolo k drugemu, ob naslednji bolezni pa k tretjemu zdravniku. Zdravnik je bil torej odgovoren za bolnika le v trenutku njegovega obiska v ordinaciji ali z drugo besedo: zdravnik je zdravil le trenutno bolezen in ne bolnika. Seveda so zdravniki sami čutili, da je tako delo neresno in mnogi so zato krog sebe zbirali stalne paciente.

Po drugi strani pa je naš samoupravni socializem izenačil vse zdravnike ne glede, kako in ali sploh kaj delajo. To, da smo kljub kruti in krivični uravnilovki imeli številne zdravnike, ki so požrtvovalno in nesebično tako garali, da ob koncu meseca niso imeli časa svojih ožetih kuvert primerjati z brezdelnežem iz sosednje ordinacije, bi jaz imenoval slovenski čudež.

Ravno to je tisto! Bili smo in pravzaprav smo še vedno zadovoljni s tako zdravstveno službo. Zakaj naj bi jo sploh spreminjali?

No, bodimo pošten in vprašajmo tudi zdravnike, če so zadovoljni z dosedanjim načinom »državne« službe. Navsezadnje imajo tudi oni pravico odločiti o svojem delu, mar ne? In če smo bili že doslej z njimi zadovoljni, zakaj jim ne bi zaupali tudi sedaj, ko odhajajo v zasebno prakso?

Po naravi sem optimist in pričam sem, da je možno in je tudi potrebno najti take oblike zdravstvene službe, da bosta zadovoljna oba, bolnik in zdravnik. In zasebna praksa je zagotovo korak v tej smeri.

Marsikateri bolnik si ne bo upal stopiti v zasebno ordinacijo. Vsaj v začetku ne.

Še pred nekaj leti si nismo mogli zamisliti zasebnih trgovin. Danes pa celo raje stopim k zasebniku in ni se mi še zgodilo, da bi bil slabo postrežen ali celo ogoljufan.

Ne gre za nezaupanje, ampak za strah pred velikimi stroški. Kako naj ob socialni stiski in nizki pokojnini še plačujemo zasebnega zdravnika?

No, sedaj ste pa zadeli v jedro vseh strahov in pomislekov. Povejte mi, kako, za božjo voljo, naj dopovemo bolnikom, da če bo občina podelila koncesije, bodo ti zdravniki lahko sklenili pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje, ki bo potem tudi plačnik zdravnikovega dela. Saj vendar vsi plačujemo davke za zdravstvo, zakaj bi potem še v ordinaciji posebej plačevali zdravnika! Tako v državi kot zasebni ordinaciji bodo torej bolniki plačevali le »participacijo«. Če so dodatno zavarovani, pa še participacije ne.

Kam bo šel sedaj pacient, če bo njegov izbrani zdravnik na dopustu?

K drugemu zdravniku, ki bo nadomeščal odsotnega zdravnika. Vsi zdravniki, ki odhajajo v zasebno prakso, so že podpisali pogodbo o nadomeščanju. Upam si celo trditi, da bo nadomeščanje bolj urejeno in ne bo več prihajalo do primerov odklanjanja bolnikov.

V nočnem času, ob sobotah in praznikih smo bili navajeni na redno dežurno službo. Bomo sedaj brez nje?

Nikakor ne. Vsi zasebni zdravniki so s podpisom posebne pogodbe prevzeli soodgovornost za zagotavljanje dežurne službe.

Kam bomo hodili v laboratorij, če gredo vsi splošni zdravniki v zasebno prakso, sedanjim laboratorijem pa ostane v zdravstvenem domu?

Še naprej v isti laboratorij na sosednja vrata. Laboratorij bo namreč svoje storitve zaračunaval, vendar ne bolnikom, ampak zdravnikom. Tudi to je že vse urejeno in podpisano v posebni pogodbi.

Kaj se bo potem za nas bolnike sploh spremenilo?

Nič. O, pač! Če bo država neposredno plačevala zasebnega zdravnika po tem, koliko in kako kakovostno bo delal, skratka, koliko bolnikov se bo zanj odločilo, potem, verjemite mi, ne bo zdravnik s kislim obrazom in slabo voljo gledal v polno čakalnico, ampak bo vesel vsakega bolnika in vsakega klica na dom. To pa je že nekaj, zaradi česar je vredno podpreti zasebno prakso.

Boste tudi vi odšli v zasebno prakso?

Tudi jaz. Doslej sem delal polovico delovnega časa kot direk-

tor, polovico — vsak drugi dan — pa v ordinaciji. Odslej pa se bom lahko bolje in s polnim delovnim časom posvetil bolnikom.

Torej zapuščate direktorsko mesto?

Da. Mnogo se je v teh letih naredilo in zakoličen je nadaljnji

razvoj oziroma sodelovanje zasebnih zdravnikov z Zdravstvenim domom. Res si zelo želim, da vsa osnovna zdravstvena dejavnost ostane organizacijsko povezana in vsem dostopna v eni hiši. In to, upam, nam ob sodelovanju občine tudi že uspeva.

Na podlagi 16. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list RS, št. 18/93, 3. člena uredbe o postopku priprave in sprejemanja prostorskih ureditvenih pogojev za sanacijo degradiranega prostora in 202. člena statuta občine Vrhnika, je Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika na seji, 23/2-1994 sprejel

SKLEP

O javni razgrnitvi osnutka odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora občine Vrhnika

1. Javno se razgrne osnutek odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora občine Vrhnika, ki ga je izdelal biro PRIMIS Vrhnika pod št. 9/94.

2. Osnutek odloka bo z grafičnimi prilagami razgrnjen v prostorih vseh prizadeh krajevnih skupnosti in na Oddelku za družbenoekonomski razvoj in planiranje občine Vrhnika.

3. Med javno razgrnitvijo osnutka, ki bo trajala 30 dni od dneva objave sklepa o javni razgrnitvi v glasilo Naš časopis, bodo sklicane javne obravnave. Javne obravnave bodo organizirale krajevne skupnosti v sodelovanju z Oddelkom za družbenoekonomski razvoj in planiranje občine Vrhnika, strokovne razlage pa bo zagotovil izdelovalec dokumentacije. O času in kraju javnih obravnav mora KS obvestiti krajanje na krajevno običajen način.

4. Pisne pripombe in predloge na osnutek lahko predlože zainteresirani na Oddelku za družbenoekonomski razvoj in planiranje občine Vrhnika. Rok za pripombe poteče zadnji dan javne razgrnitve.

5. Sklep začne veljati peti dan po objavi v glasilo Naš časopis oz. 28/3-1994. Predsednik Slovenije SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA IZVRŠNI SVET

Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora v občini Vrhnika (črne gradnje)

Z zakonom o spremembah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list RS, št. 18/93) je bila investitorjem nedovoljenih posegov v prostor dana možnost, da si z vložitvijo vloge za odlog izvršbe — odstranitve nedovoljenega posega in z vplačilom depozita, zagotove preveritev gradnje s prostorskim izvedbenim aktom. Za območje občine je bilo vplačanih 58 depozitov v višini 10.304.099,50 SIT. Lahko ugotovimo, da so se črnograditelji slabo odzvali na možnost iz zakona o spremembah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, čeprav ta prinaša za črnograditelje silno neprijetne posledice, od prepovedi dodelitve hišnih števil, prijave bivališča, prometa z objektom ali zemljiščem, sklepanja delovnih in drugih poslov, do prepovedi opravljanja gospodarskih, stanovanjsko najemnih in drugih dejavnosti v nedovoljenih novogradnjah ali nedovoljno povečevanih objektih.

Glede na vsebino omenjenega zakona in podzakonske predpise se nedovoljeni posegi razvrstijo glede na vrsto in obseg nedovoljenega posega, njegovih posledic na možnost uporabe prostora in glede na območje, na katerem je bil izveden nedovoljen poseg. Razvrstitve na podlagi kriterijev je osnova za odločanje o legalizaciji, sanaciji ali odstranitvi objekta, če ga glede na zbir negativnih kriterijev ni možno legalizirati (npr. gradnja v najožjem varstvenem pasu vodnega zajetja, v narodnem parku, degradacija državnega spomenika).

Na podlagi gornjih razvrstitev — evidenten je izdelan akt legalizacije (prostorski ureditveni pogoji), ki glede na omenjen zakon nadomešča veljavne prostorske izvedbene akte, je samostojen prostorski izvedbeni akt in se šteje za dopolnitev oz. spremembo prostorskih sestavnih dolgoročnega plana občine.

Glede na tezo dokumenta, ki je osnova za izdelavo LD oz. lokacijsko dovoljenje ali prigrislate, prostorske ureditvene pogoje sprejme občinska skupščina v enofaznem postopku po predhodni javni razgrnitvi in obravnavah v KS.

Izvršni svet SO Vrhnika je osnutek odloka o prostorskih ureditvenih pogojih obravnaval in sprejel naslednji

SKLEP:

Sprejme se sklep o javni razgrnitvi osnutka odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora v občini Vrhnika.

Vrhnika, 21. februarja 1994

IZVRŠNI SVET

TELEFONSKE ŠTEVILKE ZDRAVSTVENEGA DOMA VRHNIKA

Splošna ambulanta	756-141
Otroški dispanzer	754-701
Zobna ambulanta	754-711

Dispanzer za medicino dela, prometa in športa	751-269
---	---------

Uprava in ginekološki dispanzer	754-160 (tudi fax)
ZDRAVSTVENA POSTAJA BOROVNICA	746-025

LOGATEC PRVI SOSED

Živimo ob isti cesti

Predsednika logaškega izvršnega sveta **Vlada Puca**, ki je znan po tem, da iz vsakega tolarja naredi najmanj tri, smo obiskali, ne zato, ker bi šli v Logatec kot Canosso zaradi tega, ker na Vrhniku njegovi zamisli o povezovanju v okraj nismo takoj pritrdili, pač pa zato, ker je s sosedmi vedno treba ohraniti dobro sodelovanje. Sosednja občina se kljub pomislekom, ki prihajajo tudi iz drugih strani, lepo razvija. Pred kratkim so tam odprli novo glasbeno šolo, saj je v kraju bogata glasbena tradicija, tudi ob udeležbi vrhniške politike, prav pred dnevi območno poslovalnico zdravstvene skupnosti, deluje poslovalnica SDK, pripravljajo se na ustanovitev carinske izpostave, nekoliko so poskrbeli tudi za manjše kraje v občini.

Ne nazadnje se bo prav kmalu oglasil logaški radio, ki bo s svojo močjo prav gotovo popestril ponudbo na radijskih frekvencah, saj so se dela lotili taki, ki se na radijske zadeve spoznavajo. Vse aparature, in občina Logatec je zanje odinila precej denarja, imajo že v kraju, urejajo studio in tudi oddajnik, ki bo pri Svetih treh kraljih nad Rovtami. Frekvenco imajo zagotovljeno že zdavnaj. Zamišljajo si zadevo tako, da naj bi radijska postaja, če to sosedje hočejo ali ne, povezovala kraje na Notranjskem in proti Ljubljani. Vrhniška

občina njihovo pobudo pozdravlja, ne nazadnje za to, ker se glas o dejavnostih na tem koncu Slovenije premalo sliši v osrednjih radiodifuznih medijih.

Predsednik Vlado Puc predlaga, ne nazadnje tudi na namig z Vrhniko, naj bi se prav ob začetku oddajanja radijske postaje na prijateljskem srečanju sešli predstavniki vseh občin, ki mejijo druga na drugo, da se ponovno poskušajo dogovoriti o tem, kako vse kraje povezati vsaj v skupni informacijski prostor, morda tudi s štirinajstrednevnikom ali tednikom. To se lahko razvije tudi iz vrhniškega občinskega časopisa. Informativna luknja je namreč velika in sega tja do hrvaške meje.

Glede predlaganih povezav, o katerih so mnogi menili, da Logačani nekoliko prehitvejo s svojimi pobudami, pravi Vlado Puc naslednje. Da je pač za večje občine, ker bodo majhne občine državni organi hitro zatrli in bodo samo životarile. V glavnem pa meni, da le večji centri omogočajo hitrejši napredek z majhnimi kraji nima nobena država in nobena občina velikega dobička.

Morda nam, ki smo pod klancem, nekoliko zameri, da ni bilo veliko poslušanja za to, da bi se povezali kraji,

ki živijo ob cesarski cesti, ki je zdaj polna lukenj, in po kateri se v Ljubljano vsak dan pelje veliko Logačanov in prav toliko, če še ne več Vrhničanov. Pravi, da bi skupen nastop pri tistih, ki bi cesto morali popraviti, veliko bolj zalegel, kot da hodi vsak zase opozarjat ali pa še to ne. Za prejšnji mandat pa sodi, da je hodil vrhniški delegat v Ljubljano v skupščino predvsem molčat.

Nekoliko ga moti tudi to, da so slabe povezave v kmetijstvu. Na vprašanje, zakaj so si tudi oni omislili sirarno, ko je že na Vrhniku, zatrdi, da danes s prodajo sira tudi njihova nima težav tako kot jih nima vrhniška, pričakoval pa je več poslušanja, ko je šlo za klavnico. Morda bodo nove zahteve v ekonomiki vse stvari postavile na mesto, kamor sodijo.

Po pogovoru nastaja vtis, da Logačani, ki imajo še veliko načrtov, tvegajo, da jih sprva sosedje tudi ne razumejo, toda sami so prepričani, da njihova prodornost prinaša lepe rezultate. Ne nazadnje tudi zato, ker ne odnehajo, če zadeve ne stečejo gladko.

Zato se Vlado Pucu zdi nekoliko čudno, če prihajajo od nekaterih sosedov tudi čudne izjave, izrečene na seji občinske skupščine v Idriji, na primer ta, da nekateri že zdaj ustanavljajo Veliko Notranjsko, kot spet nekateri drugod ustanavljajo Veliko Albanijo ali Veliko Srbijo. Pravi, da so od povezovanja krajev samo koristi in da če tega ne bodo spoznali funkcionarji, bodo gospodarstveniki in podjetniki zagotovo. Toliko pa ga moti dejstvo, da na njihove slovesnosti zdaj marsikdo ne pride, tudi če je povabljen, ko ima vendar ob takih priložnostih možnost navezati stik tudi s

Predsednik IS SO Logatec, Vlado Puc tudi ob razgovoru ni imel miru, saj so telefoni nenehno zvonili

kakšnim ministrom, ki bi nanj težko čakal, če bi šel sam v Ljubljano pritiskat na kljave po ministrstvih.

Dejansko, ko smo se peljali gor v Logatec in potem spet nazaj na Vrhniko, ni bilo nikjer nobene mitnice.

T. J.

Pod mostom

Kaj je ljudem v Borovnici, ki tako častijo visoko se vzpenjajoči edini preostali steber nekaj veličastnega borovniškega viadukta, ko je ljudem za njim zapiral pogled na barjanske širave in jih stisnil v dolino za oboki.

Kot priseljenec nisem nikoli prav razumel te nostalgije za minulimi časi, ko je veličina mostu dajala veličino tudi Borovnici, kraju, ki je bil za njim.

In ko sem nekoliko hodil naokoli, sem marsikje videl tudi po hišah, da visi na stenah podoba tega mostu. In pri marsikateri hiši trdijo, da imajo med shranjenimi razglednicami tudi tisto, ki kaže ta most, ko je še stal v polni veličini. Danes je tisti edini ostanek tak, da bi moralo vsenaokrog tam sredi Borovnice pisati: Pozor, kamenje odpada!

Hodimo mimo njega in nam je nima priča nekdanje veličine.

Vendar je Borovnici železnica, ki so jo speljali po dolini, odprla okno v svet in za nekajkrat povečala število prebivalstva. Železnica je bila tista, ki je potem dolga leta hranila številne družine.

Človek bi rekel, da so velika dela človeških rok zmeraj povezovala Borovničane. Imamo tudi naravne lepote, od Pekla pa do drugih, ki so jih ogradiili in ljudi zanje prikrajšali. Toda tisti most, ki ga ni več, in tisti propadajoči steber, ki še stoji, je vselej v ospredju, kadar se govori o Borovnici. Če bi kdo hotel ob ta spomenik še katerega, bi bil ta drugi zmeraj v senci tega največjega.

Tako je tudi z lesnim kombinatom, ki so ga zgradili na izročilu prejšnjih lesnih obratov.

Nastajal je v dolini, ko ljudje niti niso pozabili druge vojne in postal je nekako od vseh. Veliko upokoencev danes uživa sadove borovniške lesne industrije, in danes se ve, kdo je tam delal.

Takole zgodaj spomladi vozi jo drva iz tovarne. Ta preskrba s kurjavo za naslednjo zimo ločuje Borovničane na dve kasti, na tisto, ki drva dobiva po seznamu zaposlenih in upokoencev tovarne in na ono drugo, ki mora drva kupovati na prostu, če jih kaj ostane. Tako se ve še danes za poseben status teh, ki so gradili nov svet v Borovnici.

Borovničani so na tovarni Liko in Fenolit, ki sta nastali iz njihovih žuljev, ponosni, in še vedno z žalostjo gledajo, da jima morda danes ne gre tako, kot jima je šlo v cvetočih časih. Zaradi tega spoznanja so nekoliko zagrenjeni. Pravijo: če bi ostalo, kot je bilo, danes ne bi bilo tako, kot je.

V tretje gre rado. Če se bodo prebivalci odločili, bo Borovnica spet dobila del svoje nekdanje samostojnosti. In Borovničani bodo spet začeli pravzaprav znova. Glede na to, da je iz tega kraja že doslej prišlo marsikaj koristnega, kar so potem povzeli in prevzeli drugi, Borovničani ne bodo obupali na novem začetku. Saj je medtem spet zrasel nov mlajši rod. Ki spet začne znova. Zemlja se vrti tudi v Borovnici.

Tone Janežič

BOROVNICA NOVA OBČINA?

Nekaj samozavesti, več krajevnih sloge

Sedanja borovniška krajevna skupnost ima po zadnjem popisu prebivalstva okrog 3800 prebivalcev, kar je po merilih za ustanovitev nove občine prav primerno število. Tudi po razprostranjenosti je primerna za lokalno samoupravo enoto kot občina, ne glede na to, da je z iskanjem skupnih interesov zaradi razkropljenosti različnih zaselkov in vasi včasih velika težava.

Razpršenost je nadloga

Lahko je namreč kraju, kjer je vse na doseg roke in vse zbrano okrog cerkve in šole. Težko pa je kraju, ki ima nepremostljive ovire do občinskega središča. Včasih je to lahko cesta, ki je razrita in pozimi zaledena.

Jakob Petrovčič

nela tako, da se ne da priti po njej v dolino. Zato začno ljudje premišljati tudi o tem, da bi šli pač raje po opravih tja, kamor se najlaže pripeljejo. Problemi so tudi s telefonijo, o borovniški ne bi mogli reči, da je razvita. Tudi z napeljevanjem kableskega TV omrežja je tako. Kar je zlahka dostopno središču, je na periferiji velik izdatek in velika težava.

Toda vse te zemeljske težave se nekako da premagati, kajti imamo buldožerje in druge priprave, s katerimi je mogoče zakopati v zemljo. Huje kot to pa je, da je v letih, tega bo že več kot trideset let, odkar so občinsko središče preselili na Vrhniko, Borovničanom nekako zmanjkalo svoje duše. Za vsako figo morajo še dandanes na Vrhniko po opravih. In tudi ni čudno, da včasih na občinsko središče gledajo nekako postrani, saj jim tam pogosto vsaj po borovniških merilih ne dajo tistega, kar jim pripada. Resnici na ljubo pa bi se lahko tudi Borovničani včasih posuli s pepelom, kajti tedaj, ko bi morali pokazati vsaj kaneč enotnosti, ponavadi začnejo medsebojne dolge in mučne razprave v slogu, kdo si je pa to izmislil. Pa so tako po diktatu od zunaj ob žago, ob marsikateri meter asfalta na kamnitih poteh in še kaj bi se našlo, ker Borovničani včasih bolj gledajo, iz katerega grma je prišel predlog, kot to, ali je dober ali slab.

Poznavalci evropske lokalne samouprave pravijo, da izgubljeni krajevni duh pritava nazaj med prebivalce tedaj, ko mu najdeš zadovoljivo prebivališče. In tudi pravijo, da bodo tudi Borovničani spet postali vredni sebe in svojih prednikov, ki so se uveljavili doma in v velikem slovenskem svetu, ko bodo imeli svojo občino, ki je pravo prebivališče za krajevnega duha. Ki jih bo takoj spet našel, ko bo imel jamstvo, da ga ne bodo izgnali.

S to mislijo smo šli nekatere prebivalce krajevne skupnosti Borovnice povprašati, ali so za to, da postane Borovnica samostojna občina.

Župan iz let obnove

Najprej smo šli k tistemu, ki je že bil borovniški župan. To je nekaj nad osemdesetletni Jakob Petrovčič, ki preživlja upokojske dneve v Brezovici pri Borovnici. Predsednik občinskega ljudskega odbora, takrat so tako rekli županu, je bil v letih od 1951 do 1953.

Rekel nam je, da bo vprašanje, kako se bodo ljudje odločili in tudi

povedal, kako je bilo, da je bila občina na Vrhniko in za Borovnico ne na Viču, kar je bila takrat izbira. Določeno je bilo tako ali tako vse naprej in temu ni bilo mogoče ugovarjati. Spomni se tudi, da so pri zadnji reorganizaciji občin najprej borovniški priključili tudi presersko občino, pri novi reorganizaciji pa so to spet razdelili, da je šlo do Pakega na Vrhniko, od Goričice na ono stran pa na viško stran.

Zanimiva je tudi anekdota, ko se je na zboru volilcev takrat v šestdesetih letih postavilo vprašanje, kam iti. Menda se je nekdo oglašil iz dvorane in rekel: »Na Vrhniko gremo, tam je arest, ne gremo na Vič, tam bomo morali še arest zidati.« No, pa so šli na Vrhniko. Je pač zmagača moč argumentov.

Kako je Jakob Petrovčič postal predsednik ObLO. »Mene je okraj postavil. Ker ga je moj prehodnik nekaj sekla za obvezno oddajo, so prišli pome oni z okraja h Kobiju v Podpeč, kjer sem delal, v soboto dopoldne ob pol enajstih, in mi rekli, da bom prevzel, zvečer pa je bil v stari šoli sestanek in prevzeti sem moral. Bil sem aktivni predsednik, se pravi zaposlen na občini. V odboru je bilo nekaj domačinov, tajnika pa so mi poslali z okraja.«

Zanimalo nas je, kako se je takrat občina vzdrževala.

Šlo je na tesno, ampak šlo je

»Denar smo dobivali od davkov, nekaj ga je prišlo od Lipa in nekaj od kmečke zadruge, kar je bilo takrat celotno borovniško gospodarstvo. Od države nismo nič dobivali in smo se morali znajti kar sami. Lip so takrat zidali, nikdar ni imel dosti denarja. Stane Kavčič je bil takrat industrijski minister, ko bi morali tovarno postavljati na noge, z njim je bilo v tistih barakah na Parmovi cesti v Ljubljani nekaj sestankov. Marsikaj je obljubil, potem pa v Borovnici ni dobil dovolj glasov, ampak so ga na volitvah bolj podprli v Logatcu, zato se je odtlej bolj zanimal za logaški KLI.«

Menda je Borovničanom to zelo zameril, čeprav je dospel pošlat 5 vagonov cementa, ki je bil spravljen v šupi. In Jakob Petrovčič, ki se mu je

Marija Marinč

predolgo čakajoč cement začel trdit, da je prodal naprej ter si prislužil sodišče in globo, takrat celo mesečno plačo. Toda to ni tema o novi občini.

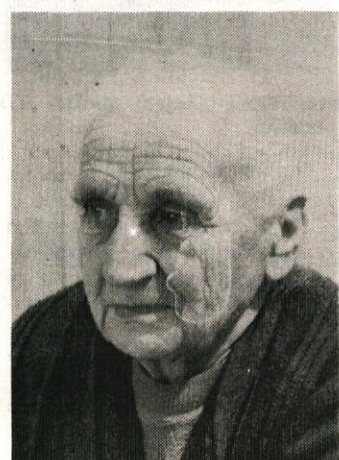
Koga je imel na občini okrog sebe? Omenjeni tajnik Jože Peternej, ki je prišel imenovan z okraja, je skrbel za administracijo, sicer pa so bili v odboru še gospodarski zaupnik Tone Petrič, šolska zaupnica Rozalija Debevec, za odkup (obvezno oddajo) je skrbel France Kržič, bili so še trije uslužbenci. Župan sam je skrbel za vojaške zadeve, se pravi za nabornike in druge take stvari, na občini je bila matičarka, poročal pa je župan in nekaj zakonov iz tega časa je trdnih še zdaj, bil je tudi referent za živilske karte. Pravzaprav majhna ekipa je skrbela za vse, saj so bili tudi časi taki.

Poštenje nekaj velja

Kaj pravi, da bo z borovniško občino. »Občine brez denarja ne more biti. Toda v naših časih je bilo veliko težje in smo v Borovnici vse

zmogli pa še tovarne smo gradili. Kar dobro bo torej po novem živela, če bodo vsi v njenem vodstvu pošteno delali, vendar preveč zaposlenih na njej tudi ne sme biti.«

Jakob Petrovčič nam je povedal — ker je danes moderno — tudi o nekaterih borovniških aferah, katerih glavni igralci so morali oditi po nagle postopku. Saj se jih Borovničani, vsaj starejši, vsi spomnijo. Govoril je denimo o aferi z obvezno oddajo, kjer so kmetje s hribov dobili več za oddati kot oni v dolini in

Helena Ogrin

so se pritožili, ker jim je divjad odnašala pridelke. Potem je na nasvet Moleka Puntarja, ki je hodil po terenu v kontrolo, zadevo tako uravnovesil, da je vsem vse obveznosti znižal. Ali o oni aferi z gradbenim materialom, ki je bil namenjen za povojno obnovo, ki ga je župan pred njim prodajal na Dolenjsko, račune pa so dobivali prebivalci vasi na Pokojiški planoti. Za gradbeni material je bilo tedaj težko in kdor se je znašel, ga je imel. Skratka, predsednik ObLO je imel velike pristojnosti, ki jih je lahko obračal v

Ko so vlekli telefone z vrhniške strani, je zmanjkalo kabla, kadar so se hoteli priključiti na borovniško centralo, je bila ali popolnoma zasledena ali pa je prišlo vmes kaj drugega. Tudi vodovodni priključek na vrhniški vodovod se je najprej ustavil pri gostilni in je bil potem potihem pripeljan v Tehniški muzej, do njih pa ni prišel. Tako se zmeraj pišejo kraški izvir. In v kozarcih ostaja usedlina, ki je skoraj ni mogoče odstraniti.

Tabla je predstavljena

O novih občinah ne premišljuje preveč, samo to bi rada videla, da bi tablo s krajevnim napisom postavili takoj za gradom Bistra, kjer je že bila, tako pa je predstavljena dadleč od njih proti Borovnici. Tako menda nobena krajevna oblast ne more vedeti, čigavi so.

Od sedanjih oblasti pogreša nekaj več socialnega čuta. Pravi, da so bila leta, ko je šlo vsem kar dobro, tudi upokoencem. Tudi bivši grajski lastnik Gale je gledal na svoje uslužbenke, da niso trpeli pomanjkanja. Imeli so njive in so si na njih lahko marsikaj pridelali. Danes pa kot da ni več čuta za sosedo v stiski, posebno če pride v leta. Veliko časa zato, ker ni telefona, preživi pri hčeri v Ljubljani, toda v bloku se počuti kot v kletki. Zato je raje tu, kjer je tudi skromno življenje lepo.

Obiskali smo tudi Vinka Koširja, člana vrhniškega izvršnega sveta, ki živi v Zabočevem. Pravi, da bo treba pregledati, kaj prinaša samostojnost Borovnici s svetle in temne plati. Glede na to, da je v izvršnem svetu zadolžen predvsem za kmetijska vprašanja, je Vinko Košir razglabljal predvsem o možnostih na tem področju. Kakšna je kmetijska prihodnost Borovnice.

VABILO

Vabimo vse prebivalce KS Borovnica na javno obravnavo »O LOKALNI SAMOUPRAVI«, ki bo

2. marca 1994 ob 19. uri
v osnovni šoli Borovnica.

Pričakujemo, da bo sedanja KS postala Občina Borovnica, osnove o lokalni samoupravi bo razlagal dr. Janez Podobnik, član komisije pri državnem zboru. Pričakujemo vašo udeležbo in pripravite vprašanja na to temo.

Lep pozdrav!

Predsednik: KS Franc Drašler, l.r.

dobro ali slabo. Leta zagnanosti pač.

Mlajši naj prevzamejo dolžnosti

Na Dolu smo obiskali upokojeno predmetno učiteljico Marijo Marinč, ki je učila generacije Borovničanov v osnovni šoli. Med Borovničani pogreša nekaj zdravega lokal-patriotizma, nekaj tega, da bi bili ljudje ponosni na svoj kraj.

»Seveda sem za samostojno občino, le naj jo prevzamejo ljudje, po možnosti mlajši, ki bodo sposobni tudi kaj narediti. In taki, ki bodo osebno skromni, vendar pripravljene vse narediti za kraj. Za odbornike morajo biti izvoljeni taki, ki se bodo zavedali tega, da jim mora biti v ospredju vsega prizadevanja kraj, šele potem pride na vrsto pripadnost stranki. Vprašanje je tudi, kako bo kraj gospodarsko oživel? Če bo tudi to izpolnjeno, sem za samostojno občino.«

Obiskali smo tudi najstarejšo prebivalko na mejnem območju z vrhniško KS Heleno Ogrin, ki že od rojstva živi v senci mogočnega bistrškega gradu. V svojem kraju doživlja že ves čas, da življenje na koncu krajevnih skupnosti ali nove občine prinaša kup neveselosti.

Poočitela nam je naslednje: »Že leta 1918 smo imeli pri hiši elektriko, še danes pa nimamo ne telefona in ne zdrave pitne vode.« Kar je res.

prišel in ga je bilo treba izpolniti.

Jože Mele je hudomušno pripomnil, čeprav je to velika bolečina prebivalcev na hriboh, da mora hraniti dve vrsti živali, one v hlevu in one na prostem. Vendar je ona vina na prostem zelo požrešna, s obje vse mladje v gozdovih. Od tega pa ljudje tam živijo, in tudi upravlja kakršnakoli že bo, bo morala poskrbeti za to, da ljudje ne bodo ostali brez gozda, gospodarskega temelja, ki je tudi temelj vsake občine.

Z volkovi so hitro opravili

Jože Mele tudi še pomni, da so bili po vojni na hriboh volkovi, ki

Vinko Košir

jih hitro pospravili, za drugo divjo pa lovci odtlej naprej nimajo več toliko ostrega očesa.

Glede ceste, po kateri nismo mogli priti k njemu, je dejal, da bi bil že zdavnaj lahko asfaltirana, saj da tako cesto bolje vzdrževati. Ne prej si seveda želi asfalta po vasi na hriboh, da ne bo kamenje letelo izpod koles in da bodo avtomobilski podvozja zdržala malo več časa, potem pa še asfalta na štirikilometrsko povezavo z Borovnico, kajti cer bodo vsi tam gor res razmišljali, da je bolje ostati pri Vrhniku, kam pridejo v vsakem vremenu, čeprav je bolj oddaljena. Si pa želi, da bi bila nova občinska razdelitev, kakršna koli že bo, bolj učinkovita.

Na koncu nas je napotil še mlademu Poličku. Ta da ve nekaj več.

Marko Debevec, tako mu je imenoval študent gozdarstva s Padež, razmišlja, tako kot razmišljajo mladi, ki jim ni ostala samo skrb za eksistenco na božji njivi pri sv. Marku. Dejaj nam je, da so zakoni o lokalni upravi in volitvah sprejeti brez pomena bi jih bilo ocenjevali. Dejstvo pa je, da se lahko občina vsakega kraja odločijo, v katero kakšno občino si želijo. To je pozitivna stvar teh zakonov. Seveda se da še vsi čakamo na informacijo, kako bodo te nove občine funkcionirale, koliko bodo stale, kaj se bomo nas dolgoročno resnično izboljšalo, kajti če bo šlo vse na slabše niso potrebne nobene spremembe, je rekel.

»Vaščani Padeža, Pokojišča. Zavrha se bomo prav tako odločili o tem vprašanju. Naše vasi so pravičeno na tromeji sedanjih občin. Povič v zgodovini pa nam celo zadoči, da se sami odločimo, kaj se želimo priključiti. Sklicali bomo

Marko Debevec

zbor vaščanov na Pokojišču po marcu. Takrat bo situacija mnogobolj jasna. Obravnavali bomo v možne variante, ki bi prišle za nas pošten in se nato odločili za najugodnejšo.

S to našo odločitvijo ne bo situacija na naši Pokojiški planoti spremenjena, je pa predpogoji, želimo razvoj naših vasi spraviti mrtve točke. Tako pozivam vse vaščane, da se vključijo v to razpravo, kajti z odločitvijo, ki jo bomo morali sprejeti, bomo praktično odgovorni našim zanamcem.«

Toliko za zdaj iz borovniške K. na za naslednjo številko pa bomo prvašali predvsem ljudi iz ožjega središča Borovnice in nekaterih drugih vasi. (N. Č.)

Borovnica občina, da ali ne!

Organiziranje lokalne samouprave naj bi prineslo več samostojnosti in neodvisnosti manjšim občinam, ki izpolnjujejo pogoje za ustanovitev in so sedaj večje krajevne skupnosti. Med take sodi tudi Borovnica, ki je v preteklosti že bila samostojna občina. Osnovni pogoj za uspešno funkcioniranje novih občin je ekonomska moč take skupnosti, izbrani način organiziranja javnih služb ter nenazadnje ustrezna kadrovska zasedba ključnih funkcij (predsednik, tajnik in občinski odbor).

Demokratske volitve leta 1990 so pokazale, da je le volja in ustrezna politična opredelitev brez strokovne pomoči premalo za uspešno delo. Ob izteku mandata bo tako marsikaj od obljubljenega ostalo neuresničeno.

Če govorimo za Krajevno skupnost Borovnica, je treba opozoriti, da so moji napori v začetku mandata za enotno delovanje vseh poslancev iz krajevne skupnosti, ne glede, na kakateri listi so bili izvoljeni, naleteli na gluha ušesa. Tako so se

v začetku mandata borovniški problemi reševali na sedežu Demosa na Vrhnikih. Pokazalo se je, da ne preveč uspešno. Najbrž bi bilo učinkovitejše delovanje enajstih poslancev, če bi se poenotili v krajevni skupnosti in tako močnejši skupaj zastopali interese volivcev te doline v občinskem parlamentu.

Precej politikov, ki so bili pred volitvami zelo aktivni in so mnogo prispevali k neenotnosti v krajevni skupnosti, se je kmalu po volitvah izgubilo v vsakdanjosti.

To je pomembno zato, ker krajevna skupnost Borovnica še vedno nima izdelanega koncepta razvoja kraja in s tem reševanja prenekaterih nujnih nalog. Prav to pa je pomembno pri odločanju o vprašanju — občina da ali ne, saj je treba opredeliti prednosti in slabosti take odločitve.

Sedanjí vpliv Borovnice v občini je zanesljivo premajhen, kar najbolj očitno kaže sprejeti proračun občine Vrhnika za leto 1994. Iz zbranih podatkov ocenjujem, da Borovničani v proračunsko vrečo prispevamo približno 20% vseh

sredstev, povratno pa bomo v letošnjem letu dobili manj kot polovico te vsote. Za tako stanje je krivih več dejavnikov, posredno tudi tisti poslanci iz borovniške krajevne skupnosti, ki so za tak proračun dvignili roke, ne da bi se zavedali vseh posledic, pa čeprav je bilo na svetu KS dogovorjeno drugače.

Navedene ugotovitve še niso dovolj za odločitev v občini Borovnica. Zato je treba zbrati natančnejše podatke o možnih finančnih prilivih v skladu Z zakonom o lokalni samoupravi ter prioriteto ovrednotiti potrebe območja morebitne bodoče občine. Šele ko bodo občani dobro seznanjeni s pripravljenim programom, mislim, da se lahko razpisati referendum. Na referendumu se morajo občani odločiti zavestno, ne pod vplivom posameznih političnih struktur, kajti sprejeta odločitev bo pomembnejša in dolgoročnejša od dolžine mandata te ali one stranke.

FRANJO MODRIJAN,
Socialistična stranka Slovenije

Kulturno popoldne v gostišču Most

V nedeljo pred kulturnim praznikom je v borovniški okolici razen uradne nastopila tudi privatna pobuda. V gostišču Most, ki ga vodi Nada Drašler, je bilo kulturno popoldne. Program v zgornji gostinski sobi so napolnjevali harmonikarka iz Postojne, logaški pevski zbor pod vodstvom Janeza Gostiše, recitatorke, borovniški vokalni kvartet in mama in hči Koroščevi (na sliki), ki

sta zapeli nekaj pesmi, kot so jih včasih prepevali v družinah. Ljudi sicer ni bilo posebno veliko, ne nazadnje zato, ker morda takih prirediteljev niso vajeni, tisti, ki so bili, pa so bili hvaležno občinstvo za nastopajočine in so jih nagradili s lepim aplavzom. Saj je vprašanje, kje se kultura lahko dogaja, ali samo v kulturnih hramih ali tudi povsod drugod, kjer je posluš zanj.

PROSLAVA V BOROVNICI

Pozdrav mladosti

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika smo se zbrali v OŠ Borovnica. Novo ustanovljeni Mladinski klub Slap nam je namreč pripravil proslavo.

Saj veste, kako je s tem: greš na proslavo, da si pomiriš svojo vest in si ustvariš sam o sebi dobro mnenje, češ kako zaveden Slovenec sem in kako se kulturno udeležujem! Malce sicer res zase, predvsem pa za druge, da me vidijo in rečejo kakšno pohvalno besedo o meni. Ko pa sem letos odhajal iz dvorane, sem bila polna drugačnih vtisov, ki so me tudi pripravili k temu pisanju.

Že pri vstopu v večnamenski prostor sta nas dva para v slovenskih narodnih nošah postregla z žganjem in koscem kruha, kar je stara slovenska navada. Do sedaj sem sicer mislila, da se poleg kruha streže sol, a so me hitro poučili, da je to srbska navada! No, človek se uči, dokler živi. Po uvodni Zdravljici in narodni pesmi Lipa zelenela je, smo poslušali recital, Uvod h Krstu pri Savici. Po kratki glasbeni točki, pa so se luči nenadoma pogasile. Človek bi že mislil, da je proslava konec, a se je na odru pričelo nekaj premikati. V soju sveč je zasla pred nami soba in kmalu se je pojavil pred nami čisto pravi — Prešeren. Z zanimanjem je cela dvorana prisluhnila njegovemu razmišljanju o lepi, zanj nedosegljivi Juliji. Prav njej je posvetil večino svojih najlepših pesmi. Bilo je prav zanimivo spoznati Prešerna tudi v malce drugačni luči, ne le potom njegovih del. Program se je nadaljeval s prijetno klavirsko skladbo, ter s sestavkom o vesti, kakršno bi vsak človek moral imeti. Najbolj mi je v spominu ostal zadnji stavek, ki gre nekako takole: »Naj bo že kakor koli; tovariš, tovarišica, gospod, gospa, minister, ministrica, ODPRI SRCE IN POGLEJ, KAKO TI BIJE!«

Naslednja točka je bila spet glasbena, nato pa smo prisluhnilli nekoliko nenavadni predstavitvi Minattijeve pesmi Nekoga moraš imeti rad. Štirje mladi so jo zrecitali kar med nami, v dvorani in pesem sama je izvenela zelo občuteno.

Predstava pa se je zaključila s čudovito plesno-glasbeno točko, ki je bila pika na i celotne proslave. Povedala nam je, da moramo Slovenci ostati skupaj in ne zapasti v sodobne tokove iskanja hitrega zaslužka, sebičnosti in nezaupljivosti, saj bomo s tem le škodovali tej naši sicer tako lepi domovini. Le s skupnimi močmi lahko ohranimo nasmeh naših otrok in s tem prihodnost Slovenije.

Borovnica že vrsto let ni bila deležna kakršne koli prireditve, ki bi jo izvedla domača mladina. To pa je bila prva javna predstava v izvedbi novega MK Slap in moram reči, da jim je uspela. Seveda so se pojavile tudi manjše napake, a so se izgubile v njihovih svežih mladostnih idejah in pogledih. Sicer pa so zadovoljni obrazi krajanov na koncu prireditve povedali vse. (M. P.)

KULTURNO DRUŠTVO BOROVNICA

Delali bodo z veseljem

Borovnica doživlja nekakšen preporod; ustanavljajo se društva, ki bodo povezovala različna dogajanja, želje in prizadevanja. Tako je bilo 28. 1. 1994 ustanovljeno tudi Kulturno društvo Borovnica (v nadaljevanju KUD). Vsekakor je to dogodek, ki bi si zaslužil večjo obiskavnost. V večnamenskem prostoru Osnovne šole dr. Ivana Korošca, kjer je prireditev potekala, je bilo dovolj prostora še za marsikoga...

Kulturno društvo je v zgodovini Borovnice sicer že delovalo, vendar je delovanje počasi zamiralo, tako da so občasno z delom nadaljevali le: mešani pevski zbor, moški pevski zbor, pevski zbor upokojencev, dramska skupina in mladinski zbor. Novoustanovljeno KUD Borovnica naj bi tako povezovalo kulturne dejavnosti, ki se delujejo, pa tudi morebiti nanovo nastale skupine in sekcije.

Občni zbor se je pričel s pozdravnim govorom, v katerem so še posebno pozdravili predsednika Zveze kulturnih organizacij gospoda Toneta Jurjevčiča in vse, ki so bili po-

sebej vabljeni in so se odzvali vabilu. Po pozdravnem govoru je sledil kratek kulturni program, v katerem so sodelovali Mešani pevski zbor Borovnica, Moški pevski zbor Borovnica in Mladinsko društvo Slap Borovnica.

Kulturno društvo si je postavilo kar nekaj ciljev:

- oživiti stare sekcije, ki so delovale nekoč;
- več pozornosti nameniti izobraževanju mentorjev;
- poglobiti sodelovanje z Osnovno šolo dr. Ivana Korošca v Borovnici;
- pripraviti načrt, kdaj in kdo bo pripravil in vodil katero od kulturnih prireditev;
- glede na možnosti bo treba urediti prostore za vaje;
- razviti pomoč med društvi;
- potrebna bo večja povezanost med društvi iz drugih krajev.

Po predstavitvi ciljev so besedo prevzeli udeleženci občnega zbora. Izkazalo se je, da je veliko želj, načrtov in pripravljenosti za sodelovanje. Finančne možnosti so sicer skromne, vendar, so menili, se je

treba najprej lotiti dela in glede na rezultate bodo možnosti vsekakor večje. Novoizvoljeni predsednik Tone Kržič je prebral načrt dela za leto 1994, dolgoročnega pa še niso pripravili, ker je durstvo šele v ustanavljanju. Vse udeležence so seznanili s pravili KUD Borovnica in povabili medse morebitne nove člane, ki morajo izpolniti pristopno izjavo in poravnati članarino. Ob tej priložnosti so bili izvoljeni tudi člani izvršilnega odbora, nadzornega odbora in disciplinske komisije.

Na koncu se je gospod Jurjevčič zahvalil za povabilo in društvu zaželel uspešno delo.

V pozdravnem govoru so bile citirane misli Kahlila Gibrana, ki je o delu zapisal: »Delo je ljubezen, ki postane vidna. In če ne morete delati z ljubeznijo, marveč ssmo z odporom, rajz zapustite svoje delo ter sedite pred vrata svetlišča in sprejemajte miloščino tistih, ki delajo z radostjo.«

Kjer je volja, je tudi pot.

M. Š.

ionirska desetina marljivo vadi.

109. OBČNI ZBOR PGD BOROVNICA

Trije novi častniki

Borovniški gasilci so se zbrali na občnem zboru, 109. po vrsti, kar pomeni, da je to uvod v proslavljanje stodevete obletnice, ki bo prihodnje leto. Najprej je vse udeležence pozdravil predsednik društva Ciril Kos in v nagovoru dejal med drugim naslednje:

»Spomladi lanskega leta smo se člani Občinske gasilske zveze Vrhnika udeležili tečaja za naziv posilec dihalnega aparata v rudniku Ignita v Velenju.

Drukkokrat smo že imeli v tem domu tudi obred na veliko soboto

— po domače — velikonočno žegnanje. Bili smo prijetno presenečeni nad številom domačinov, ki so prinesli k blagoslovu polne košare dobrih.

Udeležili smo se tudi obeh procesij po naši vasi. Na nedeljo sv. Florjana smo skupno z društvom iz Brezovice pri Borovnici polnoštevilno prisostvovali maši za vse pokojne člane društev v naši kotlini.

Poleti je pionirska desetina preživela prijeten teden počitnic na morju. Hvala mentorju Viliju in Slavki ter OGZ Vrhnika.

Dve desetini sta se udeležili tudi tekmovanja na OGZ Vrhnika. Pionirji so tam zasedli 1. mesto ter se uvrstili na regijsko tekmovanje, ki je bilo v Cerknici. Ker pa so bile v tej ekipi deklice in dečki, smo tam lahko nastopali izven konkurence.

V mesecu oktobru smo bili organizatorji srečanja ženskih ekip OGZ Vrhnika. Srečanja se je udeležilo osem ekip in preživelo prijetno popoldne v našem kraju. Predstavili smo jim našo vas, za spomin pa podarili pripombe z našim grbom.

Konec leta smo se trije člani udeležili tečaja za gasilske častnike. Ta je pod okriljem Mestne gasilske zveze Ljubljana potekal v učnem centru na Igu ter v prostorih gasilskega društva Brezovica pri Ljubljani. Ta tečaj je obsegal kar 181 ur. Končnim izpitom je prisostvoval tudi načelnik gasilske zveze Slovenije g. Matjaž Klarič. Vsi trije kandidati smo tudi uspešno opravili vse izpite. Pred samim pričetkom tečaja smo morali opraviti tudi kontrolo znanja v prostorih gasilske brigade v Ljubljani.

Udeležili smo se tudi vseh parad ob praznovanju društev v naši občini. Pet članov je bilo tudi v Slovenj Gradcu ob koncu kongresa Gasilske zveze Slovenije.

Leto 1994 naj bi bilo v gasilstvu prelomno leto. Konec leta 1993 je namreč državni zbor sprejel nov zakon o gasilstvu in zakon o požarnem varstvu. Toda temelj gasilstva še vedno ostane v gasilskih društvih.

V letu 1994 nas čaka veliko dela na tekmovalnem in organizacij-

svojega karate udarca merili mladeniči v uniformah, so spravili na kup in jih našli vsaj štiriindvajset, popisano je tudi vse drugo, kar manjka in kar je uničeno in poslan ustrezen dopis na poveljstvo. Gasilci imajo tudi obljubljenega nekaj denarja od občinske gasilske zveze, takoj ko organizirajo občni zbor. Zdaj se iščejo novi stoli, vrhniški župan je iz županovega tolarja obljubil dvajset stolov, drugo bodo poskušali kupiti iz denarja, ki bo pritekel drugače. Razmišljajo tudi o tem, da bi prebivalci kraja naklonjenost domu izkazali s simboličnimi zneski.

Sestajajo se tudi različne skupine, od mladih do starejših, ki so spoznali, da bi utegnili v domu imeti kopriskem domu pripraviti proslavo, bo treba na hitro urediti nekaj stvari. Polomljene stole, na katerih so silo

pred borovniško pošto je že vse razkopano, tako da skoraj ni kje parkirati. Tola soferji z razumevanjem gledajo na dogajanje z buldožerji. Kopati so namreč začeli za borovniško kanalizacijo, ki bo speljana po vasi in potem proti čistilni napravi. Drugo delovišče je ob Borovniščici, ki so jo zajezili, da bodo pod dnem izkopali jarek in položili kanalizacijske cevi. Te bodo odvajale odplake iz Podre proti čistilni napravi.

BREG PAKO

Dom je pospravljen

Kakor je bilo dogovorjeno, je nekaj prebivalcev Brega in Pakage resno začelo skrbeti za gasilski dom, ki je nekaj let kar nekam osamljen čakal, da se ga kdo usmili. V anketi, ki so jo izvedli v kraju, ali dajo dom v najem podjetniku ali ga le nekako ohranijo za krajevne potrebe, se je 70 odstotkov vprašanih, iz vsake hiše pa je bil vprašan po eden, odločilo, da naj dom služi prvotnemu namenu, se pravi krajevnim potrebam in gasilcem. Le trideset odstotkov vprašanih bi dom uporabilo drugače.

Zdaj je že sestavljen odbor, ki bo skrbel, da bo obljubljeni tudi uresničeno. Glede na to, da bo kaj hitro napočil materinski dan, ko nameravajo v tem gasilskem domu pripraviti proslavo, bo treba na hitro urediti nekaj stvari. Polomljene stole, na katerih so silo

DO PEKLA IN NAPREJ

Turistova nebesa

Različni učeni ljudje in znanstveniki, ki proučujejo razna področja zgodovine naše dežele, bodo gotovo kritični do mojih navedb v prejšnjem sestavku. Saj kot laik svojih trditev nikomur ne vsiljujem, ampak preprosto človeku hočem vzbuditi razmislek o marsičem, kar je po svoje zanimivo. Časa, ki je od nas oddaljen tisoč, stotisoč in milijone let, v zgodovini ni bilo vedno mogoče meriti s časovno uro.

Zgodovinski viri, ki so v preteklosti sloneli le na ustnem izročilu, so prešli v pisano besedo, ki so ji takratni zapisovalci pripisali določen pomen glede na obstoječo družbo, red, napredek itd. Na ta dejstva se je navezovala vsa zgodovina in se še danes.

Ljubljansko barje, ki je po svojem nastanku še vedno predmet različnih raziskovanj, ne dela več prglavic ljudem, ki so se pred 140 leti imeli velike težave, ko so gradili južno železnico. Mogoče so jih ravno neveselosti prisilile, da so se izognili zamočvirjenemu Barju in so železnico speljali po obrobju proti borovniškemu kotu.

Potovanje k Prešernu

Vrniti se moram v čas, ko te podobne povezave še ni bilo. Nadvse zanimiv je sestavek g. Lojzeta Kovarčiča, iz katerega je razvidno, kako je naš pesnik France Prešeren potoval k svojemu stricu Jakobu Prešernu, ki je bil v Borovnici župnik — vikar. Navajam ga v celoti:

France Kidrič, znameniti poznavalec pesnika Franceta Prešerna, opisuje bivališča pesnikovih stricov — duhovnikov (prim. France Kidrič, *Prešernov album ob 100-letnici njegove smrti*, Tiskarna ljudske pravice, Ljubljana 1949, 289). Pesnik je obiskoval bivališča stricov duhovnikov med leti 1812 do 1828 v počitnicah. Strica Jakoba je obiskoval kot ljubljanski dijak od 1813 do 1821; najbrž pa tudi kot dunajski študent prava do leta 1824.

Po imenovanju strica duhovnika Jakoba Prešerna za župnika vikarja v Borovnici se je k njemu preselila njegova mati Mina, rojena Prešeren, po domače Boštjanova. Vikarjeva mati je umrla v Borovnici 8. oktobra 1823. Študenta France (pesnik) in njegov brat Jurij sta hodila v Borovnico rada v goste tudi iz posebnih razlogov: tam je bilo v okolici doma mnogo dijakov, obetala se je vožnja s čolni po Ljubljani.

Borovniško župnišče opisuje vizitacijski zapisnik škofa Wolfa (Ljubljanski škof od leta 1824 do 1859). Škof je bil namreč sošolac Jakoba Prešerna. Vizitacijski zapisnik govori, da župnišče obstaja pravzaprav samo iz pritličja. Ima dve sobi za vikarja in eno za služkinjo. Vlastnost prvih dveh sob je prisilila prejšnjega vikarja, da si je dal zgraditi nad tema sobama dve majhni leseni izbi, v katerih stanuje tudi sedanji vikar, odkar

mu je zaradi oteklih nog bil podeljen pomočnik (kaplan). Župnišče je torej revna stavba in samo skromnosti sedanjega bolehnega vikarja je treba pripisati, da ni poslal nikoli prošnje za popravilo stanovanja.

Iz navedenega sestavka je mogoče sklepati marsikaj. O grobu Prešernove stare matere Mine danes v Borovnici ni moč ugotoviti nič določenega. Verjetno je bila pokopana na starem pokopališču nasproti sedanjega župnišča. Tam so pri gradnji otroškega vrta resnično odkrili ostanke grobov. Mogoče bi iz cerkvenih zapisov lahko še kaj ugotovili, vendar se glede na časovno oddaljenost ne bi nič spremenilo. Tudi trditvi, da je bilo tam v okolici doma mnogo dijakov, moramo verjeti! Kdo pa so bili dijaki, je spet neresena uganka, ki bi se je lahko nekdo lotil! Vožnja s čolni je bila v tistih časih gotovo najprimernejše sredstvo za doseg cilja. Gotovo je trajala dalj časa, bila pa je nadvse zanimiva, saj je potekala po že ustaljeni strugi Ljubljanice in verjetno tudi Borovniške! Gotovo bi bilo tako čolnarjenje v današnjem času prava turistična privlačnost.

Zanimivo so tudi verzni na eni od slik Pekla, ki so posvečeni prav tej lepoti. Takole piše: *Peklenki ogenj tu ne peče, nebeški le se širi hlad. Po slapih bistra voda teče po grlih naših trte sad.* (Fr. P.)

Fotografijo je napravil pok. Anton Lebes, in to mnogo kasneje po Prešernovih obiskih pri stricu Jakobu. Nekateri menijo, da je verz sestavil France Prešeren, kar pa je zelo dvomljivo. Vprašanje je, ali je Prešeren v tistih časih (1812—1828) sploh zašel v sotesko Pekla in ali so se njegovi verzji ohranili do izdaje slike. Gotovo bi ljudje, ki so raziskovali dela tega našega poeta nekeje le našli tudi sledi o tem slavnostnem našem Peklu. Bolj verjetna pa je domneva, da je verz sestavil nekdanji, zgodovini dobro znani nadučitelj Franc Papler, ki je prišel v Borovnico službovat leta 1875 in je tu umrl leta 1911. Bil je velik rodoljub in vsestransko razgledan prosvetni delavec, spomin nanj še do danes ni izumrl, vsaj ne med starejšimi rodovi v vasi in okolici. Slučaj je pač hotel, da sta inicijalki obeh mož enaki (Fr. P.), zato bi po mojem mnenju omenjeni verz kot avtorju na tak časovni razmik pripadal le g. Francu Paplerju! Razsodijo naj zgodovinarji! Že sama beseda slap (slapih) je novejšega izvora, če upoštevamo dejstvo, da so prvi pohodniki v Pekel (1897 in naprej) slapove imenovali »šume« (ime le redko za slap).

Po kozjih stezah v Cerknico

Planinski vestnik iz leta 1926 je na str. 151 objavil črtico, v kateri opisuje ob svojih 30-letnem delovanju popotništvo skozi Pekel do Cerkni-

ce. Opis takega potovanja je omejen letu 1897 (stran 70) in ga dr. Josip Oblak dopolnjuje leta 1903 (str. 169), kjer piše:

»Pekel krasna romantična soteska med hribovitim svetom med Cerknico in Borovnico (leta 1897 omenja prehod le po kozjih stezah). Pogled iz vasi Ohonica nazaj kaže Škofjeloško hribovje, ki izgine, ko se begovi v Peklu stisnejo ob zapuščenem mlinu in ogenci. Pot po starem stezicu, ki nas vodi navzgor. Porasla pečina, izza katere zašumi — Martulek — en miniature. Preplezati poraslo pečino — po žlebiču — ki je poln rododendroma kakor v visokih planinah — kar dela Pekel še posebno zanimiv (v tej višini 350 m) preide do 3. slapu »ki pada voda v globok kotel pod nami«. To je glavni del Pekla — to so nebesa turistov — tj. Pekel coklarski. Ob veliki vodi pa je tu prav veličastno — zdaj jeseni pač najlepše.

Za skupimi geografskimi podatki, v katerih Hudičeva zoba in 4. slapa sploh ne omenja, zaključiti takole:

»Borovniški Pekel — gotovo še zaslovi, kajti »Planinsko društvo« ga napravi dostopnejšega izletnikom. S tem postane pot iz Borovnice v Cerknico še bolj zanimiva, okolica Ljubljane pa obogati še za en prijeten izlet v tesni h gorskim šumom — za izlet, kakršnih Ljubljana nima v obližju.

V Planinskem vestniku letnik 1905 št. 5 na str. 74 objavlja isti avtor črtico Skozi Pekel v Cerknico. Že je viden bolj določen napredek. Tako omenja že Hudičev zob »in Peklenske slapove«. Omenja že *na delano stezo do prvega šuma* (ne slapa), skritega za skalo in pa most čez vodo do II. šuma (sedaj 3. slap) in položene lesene stopnice (misli na dejavnost društva). Omenja vzpon med stenami (stopnic še ni) in od tam pot k mlinu (in žagam). Pravi, da se je treba prebiti skozi grmovje, ker pot ob strugi ni narejena. (Domnevam, da so pot nadaljevali prek Hudičevega zoba).

»Tam gori neke se je učil kozje molitvice pred letom dni (t.j. l. 1904) slavni oče Anžuta, precej rejeno okroglo maže, ki je obviselo z obilnim trebuškom v neki skalni zagodi, dokler ni pogumna roka rešila tega coklarskega originala prezgodnje smrti.

V nadaljevanju bi sklepal, da so se spustili zopet po rušnji in grmovju do IV. slapa in slap obšli (navaja luknjo), in skozi neki kotel prišli do V. slapa, kjer voda teče v več krakih, ki se ob veliki vodi združijo v en sam mogočen slap.

Navaja, da ni sicer za ljudi, ki so videli že večje slapove, nič posebnega, vendar ob veliki vodi v jeseni in spomladi nadkrijuje marsikateri Teufersgraben, za katerega se dela pretirana reklama.

Ugotavlja, da je sleherni slap v Peklu lepši od opevanih slapov v Turah in slikovitejši kljub temu, da se zanj do zadnjega časa ni brigala

živa duša. Pravi, da dokler Pekel ne bo urejen, naj se za gornji del Pekla odloči le tisti turist, ki se hoče v zgodnji pomladi trenirati za višje poletne ture.

Bile so tudi žage

Poleg operativnih lepot in opozoril omenja tudi žage (torej so že obstajale), »ki le redko žagajo«. Spis zaključuje s petjem divjih petelinov in s plahimi srnami, ter poudari, kdo bi pač slutil nad divjim Peklom te mlino in ta rajski lepi del, verjetno je imel v mislih tiho dolino, kjer se voda res umiri do prvih jezov in žag, ki so jih postavili ljudje že iz zgoraj ležečih vasi.

Planinsko društvo s centrom v Ljubljani je s svojimi aktivnimi člani gotovo nadaljevalo odkrivanje lepote naše zemlje. Za nas tukajšnje domačine je pomembno dejstvo, da od tega delovanja nismo bili izvzeti in da so se nova odkritja nadaljevala. O tem, kaj vse se je to dogajalo do konca prve svetovne vojne (1918), nimam podatkov. Po eni izmed fotografij iz Pekla je mogoče ugotoviti, da so skozi Pekel zahajali kot varuhi miru in reda tudi avstrijski žandarji seveda v družbi s prizadevnimi domačini.

Znano je, da so bile do leta 1928 skozi Pekel že narejene stopnice, zaradi česar se je obisk le povečal. Upoštevali moramo dejstvo, da so v Pekel hodili ljudje iz premožnejših slojev, in to od spomladi do jeseni. To je s pridom izkoristil bližnji domačin, ki je v mali baraki gostom nudil male usluge (pijačo in jedačo).

Gozdove v obrobju doline so ob prostem času izkoriščali ljudje brez gozdov, ki so drevje razrezovali na polena in jih zlagali v skladišče. Spomladi ali jeseni (pač ob veliki vodi) so polena metali v vodo, ki jih je preklaplo odnašala v dolino. Tam neke, kjer stoji zdajšnje gostišče, so naredili »grablje«, kjer se je les ustavljal. Če pa so polena pobegnili po vodi naprej, so jih »polovili« na rezervnih grabljah ob ohoniški, nižje ležeči žagi. Zamislite si, koliko muk je zahteval ta postopek od poseke s primitivnim orodjem do dokončnega cilja v vasi Ohonica. Ta poseg v divjo naravo pa je za tiste čase imel tudi dobro stran: skalovje in ratlinje na njem je namreč tako dobilo prepotrebno svetlobo. Zadnjih 50 let opažam, da se z zarastjo in sklepom gozda tudi tu nekaj spreminja.

Skromen zaslužek

Mama Marija K. iz Lašče, ki mi je povedala marsikaj, nikakor ni pozabila tega, kako sta z Ančko P. kopali vrh Pekla češminove korenine. To je bil namreč tudi skromen dodaten vir zaslužka, združen z velikimi mukami. Hodili sta tja do »gorjanskih žag« in ne do »hribovskih«, kot sem jo jaz vprašal! Iz tega sklepa, da so ljudje vsa gornja ležeča območja, tj. Menišijo in Cerkniško Bloško planoto imenovali Gornje, tam živče ljudi pa »Gorjence«. Danes so to »hribi« (hribovci), mi v dolini pa naj bi po tem bili dolinarji (kar se še čisto sliši).

Ta mama s neverjetnim spominom ve še danes povedati, kako je na eni žagi »tam gori« pisalo takole: »Ne razmetavaj reči po žagi, da je ne

Mlin vrh Pekla. Slikano je moralo biti pred letom 1914, kajti poleg domačinov sedita na jezu tudi dva avstroogrska orožnika.

dobiš po krempljih — zapomni si to, gospod Ljubljčan«. To potrjuje moja teza, naj bi bil pač nedomačin tisti, ki je poleg občudovanja Pekla vnašal v ta prelepi log še kaj drugega. Tudi dva gospoda (duhovnika) sta si ogledovala njuni torbi. Nemoteno sta delali naprej, kot da ju ne vidita. Ko jima lakota ni več prizanašala, sta poleg črnega kruha v torbi našli še dva koščka lepega sira. Hvala, gospoda, sta se po tiho nasmehnila, saj sta le spoznala g. kaplana Lončarja iz Borovnice. Sedaj počiva pri farni cerkvi v Novi Oselici nad Poljansko dolino.

Skrivnostna dolina, zavita v mistično razmišljanje o vsem najhujšem, kar se človeku lahko zgodi v Peklu, je samotnima delavkama burila domišljijo, ko sta se polnimi vrečami lubja vračali domov.

Po gozdni drči je šlo deloma po nogah in deloma po zadnji plati, saj sta hoteli čimprej priti iz hudičevega domovanja. Toda strah je postajal večji, ko sta za sabo zaslili lomačenje po gozdu. Res je prišla prikazen, od oglja črna v obraz in z dvema rogova na glavi. Toda bilo je človeško bitje. Ogledal Nande, ki je kahal ogelje na robu soteske, pa ga je zabolel bog in si je pomagal tako, da si je zavezal cunjno na glavo, se jima je oglasil in strah ju je minil. Družbo jima je delal do doline.

Pri sekanju lesa je tam gospodaril tudi mož po imenu »Zorž«, prvotno je bil hlapač pri kmetu v Ohonici. Ko je spoznal, da je mogoče na lažji način tudi kaj zaslužiti, je z najemno delovno silo »na akord« pridno komandiral in služil. Često si je kaj »sposodil« v okolici vasi, dokler ga kruta smrt ni posekala na enem izmed vaških kozolcev.

Podjetniško srečo je v Peku iskal tik pred letom 1941 tudi neki g. Kalan. Zaloge lesne mase v okolici, tako si je omislil, naj bi predeloval v lepenko. Od II. slapa je v pobočje hriba izkopal vodni kanal in vodo usmeril po primitivnih ceveh na nekakšne mlino. Z močnim vodnim padcem mu je to tudi uspelo. Nekaj lepenke je že naredil, vendar so mu italijanski vojaki takoj po okupaciji objekt požgali, ne vedoč, da jim ta obrt ni prav nič nevarna.

Pridejo gozdovniki

Poleg že vsega navedenega se je v Predpeklju dogajalo še marsikaj.

Povojna generacija (od leta 1918) ko je zapustila klopi osnovne šole, prerasla v dijakke gimnazij in drugih šol. Od tam so prišle nove ideje, to so mladeniči tudi strankarsko opredelile. Taborjenje pod šotori, ki komur niso dajali nobene zaščite pred ujami, ni nikogar odvračalo da bi se odpovedal tem užitkom.

Tam smo opravili tudi slavnostno gozdovniško prisego, ko smo na brezovega lubja napisali po svoji izbrani gozdovniško ime. To je upepelilo v taborniškem ognju mladostnem navdušenju. To cerkvenomono je vodil neki g. Kozinec 1906. Ljubljane. Mogoče so ti spomini mlada leta v Predpeklju tisti temeljni, nepozabni vir zaobljube, ki mi srce in dušo spodbujajo, da bom vedno upiral tistemu, kar hoče rušiti ali kakorkoli posegati v to omadeževano lepoto narave.

Predpeklensko idiliko so si svoja praznovanja izbirale tudi rene organizacije in društva. Tako praznuje ročica »Ljudski glas« 1. 8. leta 1941 da bo podružnica lesnih delavcev Borovnici praznovala obletnico stoja, na kateri bo na popoldan veseli igrala delavska godba Zgodnja. Razni orientacijski pohodi imeli start in cilj tudi v tej dolini. Skrežalost pa je danes le še nekaj živih, ki mi svoje spomine lahko še dopolnim. Javite se mi!

Za konec moja osebna pobuda:

Turistični delavci v Borovnici, 90-letnici prve postavitve prelo skozi Pekel organizirajte proslavo širšim smislu. Poprej uredite no pot do slapov, in sicer do I., II. in III. čimer bo omogočen lep dostop teh točk.

Izlet naj bi se nadaljeval do Pokljišča, v popoldanskem času pa konč s slavnostnim programom v večjem prostoru v Borovnici. To bil pač naš dolg do vseh tistih, ki mnogo pred nami že znali ceniti bogastvo lepote, ki nam jo nudi sicer čudnim imenom naša Peklenska dolina.

Od leta 1945 pa do danes tudi sme v pozabo — sledi nadaljevanje

France Lebe

OBČNI ZBOR TURISTIČNEGA DRUŠTVA BOROVNICA

Pekel in druge lepote

V Borovnici je bil konec januarja prvi redni letni občni zbor lani ustanovljenega turističnega društva. Da je zamisel pritegnila veliko ljudi, priča solidna udeležba v večnamenskem prostoru osnovne šole, kjer so se članom društva pridružili številni gostje, med njimi vrhniški župan Vinko Tomšič, predstavniki lovškega in planinskega društva, nekaterih podjetij, gostinci, tudi tisti, ki so pred kratkim začeli svojo dejavnost v Borovnici in upokojenci, ki so k slavnostnemu razpoloženju prispevali tudi tako, da so za začetek zapeli.

Turistično društvo je za pomoč pri ustanavljanju društva predsedniku vrhniške občinske skupščine podarilo tudi oljno sliko z motivom stebra.

Predsednik društva Jože Petrovič je nato v uvodni besedi pojasnil glavne smeri dejavnosti društva. Dejal je: »Po zatonu starega turističnega društva, za katero se ve, da je v nemu zamrla s staranjem prejšnje generacije, je bilo kar nekaj poskusov, da bi se tudi na tem področju organizirali, vendar ti poskusi

do lanskega leta niso bili uspešni. Z obnovo poti v Peklu, kar se je začelo razmišljati v letu 1990, v roke pa smo pljunili v letu 1991, so se stvari seveda precej spremenile. Ustanovljena je bila iniciativna skupina za ustanovitev turističnega društva Borovnica, ki je počasi pripravljala tudi vse potrebno, kar tako društvo potrebuje za svoj zagon. Stvari niso potekale v ozkem krogu, kot si nekateri morda razlagajo naša prizadevanja, temveč je bilo o vsem pisano ne le v občinskem časopisu, temveč tudi v drugih medijih. Da pa smo se tako trudili za obuditev društva, nam je korajžo dajal pravzaprav skromni poskus množičnega obiska pred Peklom, ko so ljudje, predvsem so tjakaj prišli številni Borovničani, dejali, da zamisel ni slaba in da bi se nam pri delu za obujanje turizma pridružili z velikim veseljem. Marsikateri od njih sedi danes tukaj.

Seveda bo redno vzdrževanje Pekla tudi vnaprej ostajala predestinacija društva. So pa seveda še druge dejavnosti, ki so se začele sicer še bolj v naših glavah kot dejan-

ske odvijati s tem, ko je bilo Turistično društvo Borovnica lani konec junija ustanovljeno, v novembru pa registrirano. Društvo zdaj deluje tudi po komisijah, imenovali smo tri, propagandno, programsko in gospodarsko.

Društvo si pač zastavlja v prihodnje nekatere aktivnosti, ki naj prinesejo več življenja v Borovnico in njeno okolico. Izpeljali bo treba dejavnosti, da soteska Pekel v manjšem območju, kot je bilo predvideno v predlogu občinskega odloka, postane naravni park, o čemer se bo društvo pogovarjalo z lastniki tamkajšnjih zemljišč. Precej polepšati bo treba Borovnico. Kar se tega tiče, nameravamo sprožiti tekmovalne nje za najlepše urejeno hišo in najlepšo okolico hiše.

Društvo ne bo pozabljalo na druge lepote v kraju samem in v okoliških vaseh. V sodelovanju s trgovci in gostilničarji, ki že zdaj vsestransko pomagajo pri rasti turističnega društva, utegne biti podoba naših krajev mikavna tudi za izletnike od drugod.

Borovniški konec bo treba predstaviti tudi sosedom in morebitnim našim gostom, zato bo društvo skrbelo za promocijo našega kraja z natisom razglednic in potem z natisom drugih publikacij.

Za opravljeno delo doslej lahko rečemo, da imamo popolno podporo sedanega občinskega vodstva in da tudi od tam dobimo marsikatero dobrohotno pobudo. Zavedamo pa se in pri tem vztrajamo, da Turistično društvo Borovnica ni stvar nekaterih posameznikov. Društvo bo živelo, kolikor bodo prebivalci naših krajev pripravljeni z njim sodelovati in kolikor širše se

bodo zavedali tega, da brez članov društva ni. Pričakujemo torej, da bo članov čimveč, iz čim širših slojev ljudi, predvsem pa takih, ki vedo, da pomeni tudi v našem koncu turizem prihodnost.

Za tem je bila razprava, ki je prinesla nekaj lepih pobud. France Leben je na primer spodbudil vse navzoče, naj v prihodnjem letu posvetijo vse moči 90-letnici organiziranega obiska v Peklu, da je bilo tam živahno, priča tudi zgodovina. Predstavniki gostincev, ki se je šele priselil v gostišče na postaji, sodi, da je v turizmu perspektiva in je ponudil strokovno in gmotno podporo

NŽ. JOŽE LUŽOVEC, DIREKTOR KZ LJUBLJANA:

Sozvočja med stroko in politiko še ni

30. junija bo minilo 90 let, odkar so na pobudo kaplana Mateja Sušnika sprejeli pravila vrhniške mlečarske zadruge. To je datum, ki pomeni začetek organiziranega združevanja gibanja na Vrhniki in v okolici. Častitljive obletnice se bodo tukajšnji združniki spomnili z nekaterimi prireditvami, čas pred praznovanjem pa je priložnost, da predstavimo nekaj kmetijskih strokovnjakov, ki so dobršen del svojih strokovnih in političnih moči porabili za naš pretek vrhniškega kmetijstva.

Diplomirani inženir kmetijstva Jože Lužovec, direktor Kmetijskega zavoda Ljubljana, se dolga leta ukvarja z usmerjanjem kmetij na bolj učinkovito gospodarjenje na travnatem svetu v ljubljanskih, notranjskih, zasavskih in nekaterih dolenskih ter gorenjskih občinah, na Vrhniki je prisoten že dolgih 18 let. Na območju Kmetijskega zavoda Ljubljana deluje na 106 pašnih skupnosti, ki zajemajo malo manj kot 5570 ha zemljišč, medu je 831 čredinskih pašnikov. Mnoge kmetije so s pašno-košnim gospodarjenjem ob sočasnem silanju trave, dosuševanjem (prevetrovanem) krme in krmlnih dosevkih znatno povečale svoje prihodke.

In kakšni so rezultati vaših prizadevanj za bolj učinkovito gospodarjenje na travnatem svetu v vrhniški občini?

Več let sem sledil izračunom gospodarjenja po Falke-Geithovih metodah, ki se vrednoti v kilo ni škrobnih enotah, saj smo si nehalno prizadevali, da bi vsi kmetije dosegli 4.000 — 5.000 škrobnih enot. Učinki skupnih naporov so se kaj kmalu pokazali. Ko smo prišli na kmetije, so rejci

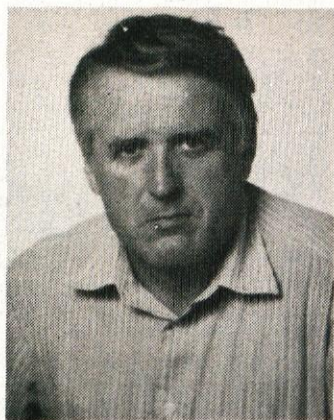
oddajali le 20 — 30 litrov mleka na dan, v času sezone seveda, ko smo uvedli sodobno tehnologijo pridelave in prireje, je praviloma vsak gospodar oddajal od istih živi in delnim povečanjem stalaža že po treh letih prek 100 litrov mleka na dan.

Kako in koliko se vaših nasvetov poslužujejo kmetje?

Kmetje so od vsega začetka vestno zapisovali vse podatke, kar dokazuje, da so nam zaupali. Pilotske kmetije so bile osnova za strokovno svetovanje in dandanes z veseljem ugotavljamo, da je večji del zaokroženih kmetij zajetih v pašno-košno rabo travnatnega sveta. Glavno vodilo našega skupnega dela je učinkovito gospodarjenje na kmetiji, ki z uvajanjem sodobnih tehnologij dovoljuje, da se člani družine lahko poleg kmetijstva ukvarjajo še z dopolnilnimi dejavnostmi, marsikdo je verjetno celo zaposlen.

Brez občinske svetovne službe pri vašem delu prejkone ne gre. Kako bi ocenili tukajšnje svetovno službo?

Osebnostno lahko ocenim, da vrhniška svetovna služba dobro dela in je v primerjavi z drugimi krajevnimi službami, ki delujejo v okviru našega zavoda, med vodilnimi. Za krajevnega kmetijskega svetovalca je izjemno pomembno, da dobro pozna kmetovalce in z njimi tesno sodeluje ter doseže, da mu gospodarji vračajo zaupanje. Brez dolgotrajnega, vestnega in natančnega dela je tak odnos težko doseči. Prepričan sem, da je to docela uspelo vrhniškemu svetovalcu Janezu Drašlerju, ki je kmetovalcem ob vsaki uri pripravljen pomagati.

Inž. Jože Lužovec, direktor Kmetijskega zavoda Ljubljana

Za konec morda še najzahtevnejše vprašanje: kaj sodite o slovenski agrarni strategiji in tako imenovanem ekološkem kmetijstvu?

Strategijo razvoja je slovenski parlament sprejel, vendar je razkorak med sprejetim programom, ki ohranja vse kmetijske površine kmetijstvu, in resničnostjo, vse večji.

??!

Ni namreč denarja zlasti za površine, ki se zaraščajo. Zato bo potrebno, če naj se ta strategija uveljavi, takojšnje udejanjenje tudi za ta okoliš zapisanih programskih vodil, saj bodo zaradi odlaganja kasnejše potrebna znatno večja vlaganja. Izkoriščanje travnatnega sveta za pašno-košno rabo je kot naročena tehnologija za uveljavitev omenjene strategije razvoja, vendar velja opozoriti, da republika doslej ni pokazala potrebnega posluha za podporo sodobnim tehnologijam v hribovitem svetu in na barju.

Kar zadeva ekološki razvoj kmetijstva je po eni strani kar prav, da država podpira vsestransko dejavnost na kmetiji. Seveda pa je neumestno, da zadnje čase nekateri pripovedujejo, da je kmetje treba učiti podjetnosti, namesto da bi se sami učili od njih. Kmetje bi bili treba odločno podpreti v prizadevanjih, da kmetije zaokrožijo in povečajo. Kar zadeva velikost kmetij, se zaradi izredno razgibanega hribovitosti sveta ne moremo primerjati, denimo z Avstrijo, pač pa bi morali storiti vse, da tudi kmetije v tako imenovanih celkih gospodarsko zaživijo.

MITJA KREFT

Obvestilo vsem pridelovalcem koruze

Na podlagi 1. člena odloka o zatiranju prosene (koruzne) večje na območju Republike Slovenije (Ur. l. SRS št. 20/78 in 9/85) so pridelovalci dolžni zaradi uničevanja in zaradi preprečitve širjenja prosene (koruzne) večje (Pyrausta nubilalis Hb.) kot gospodarsko škodljive na območju Republike Slovenije vsako leto najpozneje do 31. marca pospraviti in odstraniti s polja ter porabiti oziroma uničiti (pokrmiti, podorati, kompostirati ali sežgati) koruznico skupaj s štrclji.

Najučinkovitejši način je preoranje njiv in tudi pravilno kolobarjenje.

Zaradi milega vremena v preteklih zimah je namreč verjetnost pojava in razvoja prosene večje v letošnjem letu toliko večja.

KMETIJSKA INŠPEKCIJA
Medobčinskega inšpektorata
občin Idrija, Logatec,
Vrhnika

GOVEDOREJSKO DRUŠTVO VRHNICA

Priprave na razstavo

Združevanje v društva v novi državi Sloveniji je zaživel z vso vnemo. Kar po vrsti se ustanovljajo tak ali drugačna društva ob bok ostalim, ki gojijo društveno življenje že od nekdaj (planinci, jamarji, športniki, kulturniki). Prav je tako, da tudi v našem kraju, kjer lahko vsak posameznik najde sebi enake.

Naj v nekaj besedah predstavimo Govedorejsko društvo Vrhnika. Že ime samo nam pove, da se v tem društvu združujejo rejci govedi. Govedoreja je kmetijska panoga, ki ima na našem, vrhniškem območju dolgo in vsebinsko bogato tradicijo. Čeprav so kmetje združeni v Kmetijski zadrugi Vrhnika, v kateri skupaj uveljavljajo svoj poslovni interes, se je pred približno desetimi leti pokazala potreba po združevanju v društvo.

V zadrugi namreč ni mogoče dovolj poglobljeno obravnavati strokovnih tem, ki iz dneva v dan tarejo govedorejce. V društvu se najde povezava med rejci, veterinarji in osemenjevalci, občino in tudi z drugimi s katero ves čas obstaja najtesnejša povezava.

Govedorejsko društvo Vrhnika je

bilo torej ustanovljeno leta 1985, šteje 100 članov, ima svoj Upravni odbor in predsednika. Vsako leto »na Štefanovo« skličemo letno skupščino za člane, čez leto pa organiziramo zanimive strokovne ekskurzije v sosednje govedorejske napredne države (Italija, Avstrija, Švica, Nemčija). Skrb za načrtno osemnemanje krav, sledi delu v selekciji, organizira samopomoč v primeru pogina živali, za člane redno pripravlja strokovna predavanja in organizira prireditve.

OBVESTILO

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, Dunajska c. 22, Ljubljana obvešča zainteresirane za zakup kmetijskih zemljišč in kmetij, da bo razpis za oddajo kmetijskih zemljišč in kmetij v lasti Republike Slovenije v enoletno obdelavo fizičnim in pravnim osebam objavljen v časopisu KMEČKI GLAS dne 2. marca 1994.

Leta 1992 je naše društvo pomagalo organizirati ustanovni zbor zveze rejcev za rjavo pasmo Slovenije in pripravilo priložnostno razstavo govedi.

Letos je pred nami organizacija razstave govedi (100 živali) ob 90-letnici zadružništva in mlekarstva na Vrhniki, ki bo 27. avgusta.

Na to prireditev se še posebej skrbno pripravljamo, saj bo to ena večjih razstav zadnjih let na območju ljubljanske regije.

V mesecu aprilu bodo na obisku v Sloveniji predstavniki govedorejske razvitih držav. Ustavili se bodo tudi na Vrhniki in zanje bomo pripravili manjšo razstavo najboljših živali rjave pasme.

Zaradi vsega naštetega bomo izdali tudi manjši predstavniški katalog, ki bo naša osebna izkaznica in

bo prikazal zgodovino vrhniške govedoreje in proizvodne rezultate, ki jih naši člani trenutno dosegajo v prireji mleka.

Predsednik govedorejskega društva kmet Franc Jazbar iz Zaplana

Program pospeševanja proizvodnje hrane v občini Vrhnika v letu 1994

V skladu z usmeritvijo Republiškega centra za pospeševanje kmetijstva v letu 1993 zagotavljamo z občinskim proračunom podporo v smislu pospeševanja in ohranjanja pridelave hrane. Občina Vrhnika je kot celota območje, kjer so zaradi talnih in hidroloških razmer za tradicionalno kmetijstvo težji pogoji oziroma omejeni dejavniki. So pa tudi specifični pogoji, kot na primer na šotnem delu Barja, kjer se počasi uveljavljajo nasadi ameriških borovnic kot alternativa govedoreji.

S programom v prvi vrsti zagotavljamo podporo za ohranjanje obstoječe proizvodnje, dopolnilnim dejavnostim, več poudarka je tudi na svetovanju in izobraževanju kmetov.

Proračun občine Vrhnika namenja za kmetijstvo sredstva v višini 10.200.000 SIT.

A. POMOČ ZA OHRANJANJE KMETIJSKE PRIDELAVE

1. Regresiranje mineralnih gnojil

V letu 1994 bo odbor namenil sredstva za regresiranje 700 ton mineralnih gnojil. V letu 1994 bo znašal regres za vsa območja občine Vrhnika v višini 15%. S programom tako zagotavljamo 3.150.000 SIT.

Mineralno gnojilo se regresira kmetijam glede na doseženo tržno kmetijsko proizvodnjo v letu 1993. Posameznik, ki prodaja oz. oddaja svoje kmetijske pridelke, uveljavlja pravice do pripadajoče količine regresiranih mineralnih gnojil na Kmetijski zadrugi Vrhnika oz. na občini ob priložitvi obračuna o prodaji kmetijskih pridelkov.

2. Regresiranje semenske koruze in drugih semen

S programom zagotavljamo sredstva v višini 2.000.000 SIT za regresiranje semenske koruze in drugih semen; in sicer 20% regresiranje prodajne cen semenske koruze — 10 ton in 50% regresiranje drugih semen (travno-deteljne mešanice).

Semena se regresira tržno usmerjenim kmetijam na način, naveden v 1. točki.

3. Regresiranje obresti za investicije

Naložbe za posodabljanje tehnologij pri prireji mleka in mesa se v kmetijstvu zadnja leta zmanjšujejo. Brez uvajanja novih tehnologij pa v kmetijstvu ne bo cenejše in kakovostnejše pridelave hrane. Da bi proces uvajanja posodobitev premaknili z mrtve točke, v programu pospeševanja pridelave hrane v občini Vrhnika za leto 1994 nadaljujemo s spodbujanjem investicijskih vlaganj, in sicer z regresiranjem obrestne mere za posojila za dobo enega leta v višini 50%, in sicer za investicije v sodobne sušilnice krme s toplim zrakom, za mlekovode in drugo hlevsko opremo.

V ta namen na leto zagotavljamo 1.400.000 SIT.

4. Veterinarske storitve

Pod to nalogo zagotavljamo sredstva za zavarovanje krav v A in Z kontroli in sredstva za preventivno cepljenje pašnih živali. Skupaj zagotavljamo v letošnjem programu 2.000.000 SIT, in sicer za zavarovanje po kravi 1.300,00 SIT ter 40% sofinanciranje preventivnega cepljenja pašnih živali.

Za zdravljenje krav v A in Z kontroli je zagotovljeno 40% sofinanciranje za prehodno obdobje od 1. januarja do 31. marca 1994 (do uvedbe zavarovanja).

Kmetom, ki so bili v letu 1993 organizirani v okviru samopomoči, se poravnava stroške zasilnega zakola ali pogina v tem obdobju do vrednosti 500 DEM, preračunano v tolarje.

5. Konjereja

Iz programa načrtujemo sofinancirati:

— oskrbnikom žrebcev na Lesnem brdu in Brezovici zagotavljamo 30% regresa za skočnino za območje občine po ceniku, ki ga izda Kmetijski zavod Ljubljana. Oskrbnikom se izplača regres na podlagi izdanih potrdil o skoku, od dejanskega števila skokov pa do števila 30 (za posameznega oskrbnika) pa se jima povrne skočnina v 100% znesku.

— zagotavlja se tudi 500 kg ovsa za vsakega žrebca.

— udeležba žrebca na letnem licenciranju (prevozni stroški in dnevnica)

Za navedene naloge zagotavljamo 200.000 SIT.

B) DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH IN UVAJANJE NOVIH PROGRAMOV PRIDELAVE HRANE

6. Prašičereja

— 20% sofinanciranje nabave pujskov za tržno rejo,

— 50% sofinanciranje nabave plemenskega merjasca za pl. postajo — 1 žival,

— 50% sofinanciranje zdravljenja plemenskih svinj in merjascev

Za navedene naloge zagotavljamo 250.000 SIT.

7. Ameriške borovnice (in jagode)

Za 30% sofinanciranje nabave sadik zagotavljamo 100.000 SIT.

Kmečki turizem in sofinanciranje projektov

S tem programom sofinanciramo do 50% pripravo projektov za ureditev kmetij za kmečki turizem, za kar zagotavljamo 50.000 SIT.

9. Zelenjadarstvo

S programom zagotavljamo podporo v višini 50% za nabavo sadik ali semen ter sofinanciranje folije in 50% regresiranje obresti za investicije. Za ta pospeševalni ukrep namenimo sredstva v višini 200.000 SIT.

Glede na omejena sredstva je možno 50% sofinanciranje tistih preventivnih akcij, ki so oz. bodo v tem letu najbolj potrebne oz. upravičene. Sredstva pripadajo ČD Vrhnika 75% in Borovnica 25% v razmerju glede na članstvo.

C) KMETIJSKA IN GOSPODINJSKA SVETOVALNA SLUŽBA

11. Izobraževanje in društva

S programom sofinanciramo:

— zimski cikel predavanj za mlade kmete,

— posamezna predavanja in tečaje iz dopolnilnih dejavnosti gospodinjstva in novih programov kmetijstva,

— vzpodbujanje delovanja društva kmečkih žena, kmečke mladine in govedorejskega društva,

— razne analize za pomoč pri svetovanju.

Za te namene zagotavljamo 400.000 SIT.

12. Pomoč pri servisiranju

Sredstva v višini 200.00 SIT namenimo za brezplačno servisiranje škroplilnic za zaščito rastlin, kombajnov in molznih strojev.

Regrese za navedene programe je mogoče uveljavljati prek Kmetijske zadruge Vrhnika in Kmetijske svetovne službe občine Vrhnika, če ni drugače določeno.

Program varstva in urejanja kmetijskih zemljišč

Sredstva odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča, ki ostanejo občini, se uporabljajo za varstvo in urejanje kmetijskih zemljišč v občini.

Predvidoma bo zbranih 4.000.000 SIT sredstev.

Program zajema:

1. Kopanje in čiščenje jarkov, vzdrževanje melioracij

Kopanje in čiščenje jarkov in obnova travnikov z zasejevanjem predstavlja osnovni ukrep pri izboljšanju talnih razmer za rast, ki predvsem na Barju pripomore k doseganju večjih pridelkov krme.

Poleg te naloge bo v letu 1994 odbor sofinanciral tudi dela pri vzdrževanju že izvedenih hidro-melioracij v naši občini.

Vsa omenjena dela bomo regresirali proizvajalcem v višini 50%. Načrtovan obseg navedenih del v letu 1994 predstavlja obremenitev v znesku 1.000.000 SIT.

2. Male melioracije

Odbor namenja 1.700.000

SIT za izvajanje malih melioracij, in sicer v obliki 50% sofinanciranja manjših kmetijskih operacij na podlagi interesa posameznih kmetov za ta dela in programa svetovne službe. Okvirno zagotavljamo sredstva za male melioracije na 30 kmetijah.

3. Ureditvena dela in projektiranje na kmetijskih zemljiščih — reševanje pritožb iz komasacijskega postopka II. in III.

Pod to nalogo zagotavljamo sredstva v višini 1.000.000 SIT za morebitno dokončno izvedbo ureditvenih del na kmetijskih zemljiščih v primerih reševanja pritožb v komasacijskih postopkih Podliska dolina II. in III. ter sofinanciranje ureditvenih načrtov oz. lokacijske dokumentacije za urejanje zemljišč.

4. Urejanje poti in kolovozov

Pod to nalogo zagotavljamo vzdrževanje dovoznih poti in kolovozov, ki služijo le potrebam obdelovalcev zemljišč po programu svetovne službe občine Vrhnika, in sicer v višini 300.000 SIT.

Še o barju in ekologiji

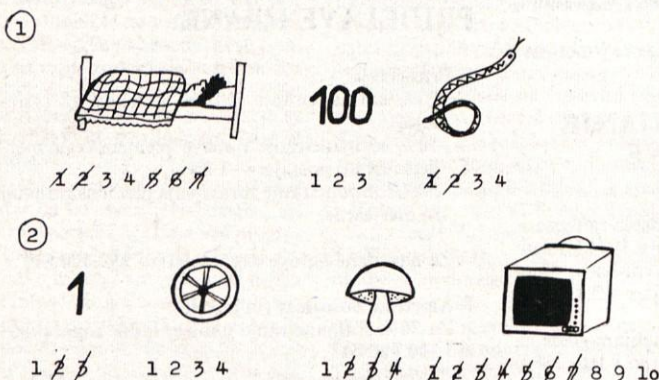
Na OŠ Ivan Cankar Vrhnika, Ložca 1, smo se navdušeni ekofrajerji odločili, da bomo ekološko aktivneje delovali in s tem osveščali še druge. Zato bo do konca šolskega leta potekalo kar nekaj akcij (o tem bomo še poročali).

Prva med njimi je bilo zbiranje predlogov, kako se v šoli lahko obnašamo varčneje in bolj osveščeno.

Predloge smo zbirali v posebni skrinjici. Naj izdam vsebino izžrebanih in nagradjenih:

- čaja in kave ne zlivamo v lijak,
- ne trgamo plakatov in obvestil s sten,
- pred straniščem se ne drenjamo...

Spopadli smo se tudi z reševanjem redov rebusov. V za to namenjeni skrinjici smo prejeli 764 pravih odgovorov. Rešitev vam ne izdam. Potrudite se kar sami!

Da ekofrajerji mislimo resno, dokazuje tudi naš zaščitni znak ali simbol. Ustvarjali so ga učenci pri likovni vzgoji. Med prispelimi predlogi smo se ekofrajerji odločili za osnutek Špele Jerina, učenke 8. razreda. Menimo, da je v znaku zajeto osnovno sporočilo: ZEM-LJA JE V NAŠIH ROKAH. MORAMO JO REŠITI. ZAČETI PA MORAM JAZ SAM, IN TO TAKOJ!

Kaj pa podeljene nagrade?
Podelili smo:
— eno knjižno nagrado,
— dve didaktični igri, ki smo ju izdelali sami in jo poimenovali EKOFRAJER,
— 3 zvezke iz ekološkega papirja.
Celotna akcija je potekala v drugi polovici januarja. Omenjeno žrebanje je bilo 31. 1. 94.
Ta dan smo na šoli odprli tudi razstavo EKOLOŠKI TABOR-BEVKE 93. Obiskovalcem je bila na voljo štiri dni.

Razstava je prikazovala raziskovalno dejavnost glede ogroženega Barja in vsega, kar sodi v njegov ekosistem. Prikazane aktivnosti so med poletnimi počitnicami leta 1993 izvajali nekateri učenci (uspešni pri učenju in ekološko osveščeni) iz vseh treh šol naše občine s svojimi poštvovalnimi mentorji.

V tej vsakdanji naglici nam je akcija hotela povedati, da si je treba vzeti čas tudi za črička, ki se v večernem mraku veseli svojega življenja. Prijetno je povonjati cvetico, morda leči na dehteči mah ter globoko vskavati vonj barjanske zemlje — ČE HOČEMO PREŽIVETI!

Morda bomo v tem vonju zaznali znoj naših dedov, začutili čas, ko so domačini v vpregami »hiteli« prav do taktat še čiste Ljubljane in v spomladanskem hladu sejali, poletni vročini pleli ter v jeseni pobirali sadove svojega dela, darežljivosti narave in sadove Božjega daru.

Vse te dneve pa je pod svojim vnožjem blagoslovljala Mati Božja z žalostne gore.

Če bomo začutili vso to lepoto, enkratno naravno danost, na kateri živimo, jo bomo večkrat obiskali. Obiskali Barje peš ali s kolesom.

Če bomo občudovanje in ljubezen združili, mu bomo tudi pomagali preživeti in ozdraviti vsaj tiste rane, ki jih lahko ozdravimo.

Po makadamu se podajmo prav tja do Ljubljane, ki na žalost ni več tista voda, ki je odžejala žejne pastirje in obdelovalce polj. Morda si bomo želeli spet piti iz njene struge in tudi kaj storili, da bo postala naš ponos in ne tiha greznica!

Kot Borovničanka ne morem iz svoje kože, zato moram še nekaj dodati.

Zazrimo se čez bregove reke, ki ločuje, in videli bomo, da tudi tam živijo ljudje — taki kot smo mi. Ker Borovničani tako radi govorimo o svojem »nacionalnem« spomeniku, MOSTU, imamo priložnost zgraditi nov most do ljudi tam preko (priznajmo, da nam je svet onkraj dokaj tuj in nepoznan, prav tako tamkajšnji prebivalci).

In če živi v njih ista želja, bo novi most še toliko hitreje zaživel in Barjance povezal med seboj.

Anica Košir

ODPADNA PLASTIKA NA TOJNICAH

Zaplet se razpleta

Že veliko je bilo povedanega in napisanega o odpadni plastiki, ki je skladiščena na zasebnem zemljišču na Tojnicah. S to problematiko se je največ ukvarjala komisija za varstvo okolja pri IS SO Vrhnika in lastnik STENPLAST d.o.o. iz Vrhnike.

Po zagotovilih Jožeta Stržinarja, predstavnika STENPLASTA, je bil narejen projekt za predelavo plastične mase, ki bi jo zmleli in uporabili kot reprimaterial. Vendar zaradi raznih objektivnih težav s tako predelavo doslej še niso začeli, čeprav bi s tehnologijo, ki jo imajo sedaj, to lahko izvedli. Zato so proti koncu leta 1993 na svoje zemljišče pripeljali sedem palet plastike, da bi poskusno pričeli mleti odpadno plastiko. V to je Stenplast zavezovala tudi odločba o odstranitvi vse plastike s Tojnic do 31. 12. 1993.

Pristojne inšpekcijske službe so zaprosile tudi za izvedeniško mnenje zunanjo strokovno službo. Leta je ugotovila, da je plastika odpadka, ki jo je treba skladiščiti v zaprtih prostorih, pred obdelavo

prebrati ter jo oprati, ker so bile verjetno v njej shranjene strupene snovi. Zaradi tega pa je potrebnih več tehnoloških postopkov za predelavo celotne količine plastike.

Na zadnjem zasedanju komisije, ki se je redno udeleževal Jože Stržinar, pa je bilo dogovorjeno in sklenjeno, da bodo predlagali Izvršnemu svetu občine Vrhnika, naj določi ceno in pogoje deponi-

Odpadna plastika na paletah je precej načeta, tako da jo ob večjem vetru ali neurju lahko odnese in razmeče po okolici.

OH, TA RIBIČIJA (2)

Kanali namesto rek

Naš pisatelj Ivan Cankar je v Enajsti šoli pod mostom imenoval Ljubljano ošabna Vrhnica, ki se je v vsej svoji lepoti vila skozi Vrhniko in naprej prek Barja v širni svet. Lubija je bila mila, zelena, ki je svoje tihe sanje sanjala globoko pod vrbami. Učenci Enajste šole pod mostom so v poletnih mesecih ob delno izsušeni strugi, na belem prahu našli počene lonce, preluknjane ponve, star lijak in še marsikakšno čudo in prečudo, ki jo je hranil goli presušeni prod.

Tako je bilo nekoč! Kako pa je danes v času »načrtovane« industrializacije, urbanizacije in intenzivnega kmetovanja?

Tovarne ob vodah

Ob bregovih naših voda so načrtovalci zasnovali in zgradili tovarne IUV Vrhnika, LIKO Vrhnika, FENOLIT Borovnica in še nekatere manjše obrate ter delavnice. Nekeč čiste vode so postale industrijski kanali, ki so sprejemali vso industrijsko odpadko. Leta in leta je IUV Vrhnika spuščala in še spuščala ogromne količine odpadka v Ljubljano. Pridno ji pomagata še vrhniška mlekarica s spuščanjem sirotke v Ljubljano in LIKO Vrhnika, ki je svojčas namakal bukove in druge hlode v Lubijo, ter je iz obratov speljal kanalizacijo v to reko.

FENOLIT Borovnica je leta in leta zastrupljal Borovnišnico. V njej so takrat ribe tudi izginile. Tudi pospešena urbanizacija naselij je prispevala svoje.

Ribiči smo si leta in leta prizadevali in še bijemo »don kihotovski« boj z onesnaževalci voda. Žalostni in nemočni smo gledali in še gledamo, kako so postale naše vode mrtve reke, polne umazanije, fekalij in strupenih snovi. Iz leta v leto so se vrstili katastrofalni pogini rib v Ljubljani in Borovnišnici. Kljub temu nismo obupali. Še bolj zagriženo smo se borili proti onesnaževalcem. Tudi v tovarnah so se odgovorni pričeli zavedati, da tako ne bo šlo več naprej. K ukrepanju in saniranju stanja so jih prisilile tudi

kazni in denarne odškodnine za pomore rib in onesnaževanje voda. V Fenolitu Borovnica so z leti razvili tak prečiščevalni sistem, da v proizvodnji uporabljajo odpadne vode v zaprtim tokokrogu, v Borovnišnici pa odteka prečiščena odpadna voda. Budnost in nadzor pa sta kljub temu še potrebna.

Eden od največjih onesnaževalcev Ljubljane, tovarna usnja Vrhnika, je zgradil pretočne čistilne prekatke na tovarniškem dvorišču. Za čistejšo odpadno vodo pa bodo morali postoriti še marsikaj, vključno s čistilno napravo.

Sirotka pomorila lipane

Tudi vrhniške mlekarne onesnažujejo Ljubljano. Izgovarjajo se, da so koncentrirali škodljivih snovi, ki jih spuščajo v Ljubljano, minimalni. Občasno pa spuščajo večje količine sirotke v Hribski potok in naprej v Malo Ljubljano. Tak večji izpust sirotke je bil v juniju 1993, ko so tudi poginili lipani in postrvi. Zaradi našega posredovanja je prišel s postopkom medobčinski vodnogospodarski inšpektor na Vrhniko. Rezultate njegovih ugotovitev in ukrepe, za katere se je odločil pri sanaciji stanja, nam še ni posredoval.

Poleg industrijskih odpadkov, ki močno onesnažujejo naše vode, je vedno bolj v ospredju onesnaževanje voda s komunalnimi odpadki iz gospodinjstev. V Borovnici bo zaradi zaščite pitne vode na borovniškem vršaju ta problem kmalu rešen. Čistilna naprava je že zgrajena. V teh dneh pa so pričeli urejati tudi kanalizacijo.

Kako pa je s tem na Vrhniki? Iz vseh večjih urbanih središč je kanalizacija speljana v potoke in reke. Kako je to videti, se podajte do zbirnega kolektorja ob Ljubljani pri nekdanji Jelovškovi opekarni; z mantovskega mostu je mogoče videti, kako pritekajo odplake iz Janzeve vasi in pod mostom iz samega središča Vrhnike. Takih izpustov

v Ljubljano je še precej. Močno so obremenjeni tudi potočki. V zadnjem času predvsem Podlipščica, kjer je na vodni gladini vse pogostejše mogoče opaziti oljne madeže, ki se lepijo na vodno rastlinje in prod. Tako je velika nevarnost, da bo uničeno glavno drstišče sulca. S problematiko so seznanjene tudi pristojne inšpekcijske službe ter pričakujemo njihovo ustrezno ukrepanje proti onesnaževalcem.

Tudi kmetovalci z intenzivnim in pospešenim kmetovanjem ob množični uporabi pesticidov in herbicidov — včasih tudi nestrokovno in v prevelikih odmerkih, kar je opaziti na ožganih kmetijskih kulturah — močno onesnažujejo reke in potoke. Ob močnem deževju namreč z odplakovanjem površin odteka vodo, kar povzroči tudi pomore rib. To se je tudi že zgodilo v Zrnici in drugod.

Se in še bi lahko pisali o onesnaževalcih voda. V prihodnje bomo raje pisali o vsakem primeru posebej in takoj, ko bo problem nastal. Zavedamo se, da nastalega stanja ni mogoče sanirati čez noč. Leta in leta so se delovne organizacije izgovarjale, da jim primanjkuje finančnih sredstev za čistilne naprave. Po drugi strani pa so vlagale velika sredstva za druge namene. Zakonodaja pa je bila nedorečena.

Voda za potomce

Ker nam blato sega že do vratu in ker se počasi že utapljam v lastni umazaniji, bomo morali vsi skupaj narediti veliko več kot doslej. Ribiči si želimo večjega sodelovanja z delovnimi organizacijami, ki onesna-

ranja odpadkov plastike na TOJNICAH na podlagi predloga, ga bo pripravilo Komunalno podjetje Vrhnika. Glede na te sklepe naj pristojne inšpekcijske službe določijo rok za odstranitev odpadne plastike.

Po vseh pripetljajih ter kar nekaj hude jeze in kritik občane Vrhnike se zaplet nekako le rešuje. O nadaljnjih postopkih in reševanju te problematike pa bomo po vsej verjetnosti morali še pisati.

S.

žujejo reke in potoke. Želimo si tudi, da bi pristojne službe odločne ukrepale proti onesnaževalcem, da bi nas tudi obveščali o ukrepih zoper kršitelje. Upajmo, da se stanje izboljšalo z novo zakonodajo, ki je že v veljavi. Naš boj ni le za ribji življenj v vodah, ampak tudi za ohranitev čistejših voda p znejšim rodovom.

Tudi glede komunalnih odpadkov ki so močan onesnaževalec vod bodo morali odgovorni v SO Vrhnika doreči svoje. Pomislekov glede nujnosti čistilne naprave ni in jih sme biti. Je nujno potrebna, če hčemo preprečiti uničenje flore in favne v vodah in preprečiti izbrsk epidemij v krajih, kjer teče onesnažena Ljubljana, polna fekalij in strupenih snovi. Predlagamo, da čimprej pričeli zbirati denar za čistilno napravo. Mogoče tudi z ekološkim tolarem.

Gospod Janko Skodlar je v 19. številki Našega časopisa med drugim zapisal tudi tole: »Kaj vse človek dela z dragoceno vodo — zib ljo življenja? Zlorablja jo strahotno vse bolj in bolj. Bistro vodo izvir kvari v njenih tokovih z odpadki vseh vrst...!« Da bi preprečili zlorabljanje te tako dragocene vodo pozivamo vse prebivalce naše občine, da povzdignejo svoj glas in z htevaio od svojih delegatov, naj skupščini takoj sprožijo postopek za izgradnjo čistilne naprave. Delgate v občinski skupščini pa pozivamo, da ne glede na barvo strankarsko pripadnost tvorno sodelujejo v razpravah o gradnji potrebne čistilne naprave ter sprejmejo sklep, da bi pričeli z gradnjo najkrajšem možnem času.

Naj sklenem to pisanje in razmišljanje z vprašanjem, ki ga je v 19. številki NČ v svojem sestanku pričel gospod Skodlar: »Ali v vprašanje morale, kadar neko strpeno odplako spustimo v vodoto in se popolnoma zavedamo posled svojega dejanja?«

Za RD Vrhnika priredil
Srečko Mihe

Ljubljana pripoveduje

Sem reka, Ljubljana po imenu. Na pogled sem temno zelena, umazana in neprivlačna. Sem nesrečna. Pravijo, da je reka Soča modra in bistra, tudi jaz bi bila rada taka. Rada bi, da bi me ljudje občudovali, se vozili s čolni, plavali v meni, se potapljali in me pili.

Ko vijugam skozi Vrhniko, »očistim« tovarne, ki vame izlivajo odplake. Tudi ljudje mečejo vame vse mogoče reči. Sem žalostna, ker smrdim in ljudje zaradi mene zapirajo okna, posebno kadar se pripravljajo na dežju. Včasih sem jazna, prestopim bregove in zalijem vse, kar mi pride na pot. Bojim se le, da bi kakšen otrok padel vame. Strah me je posebno za radovedne dečke, ki jim ljudje pravijo mulci.

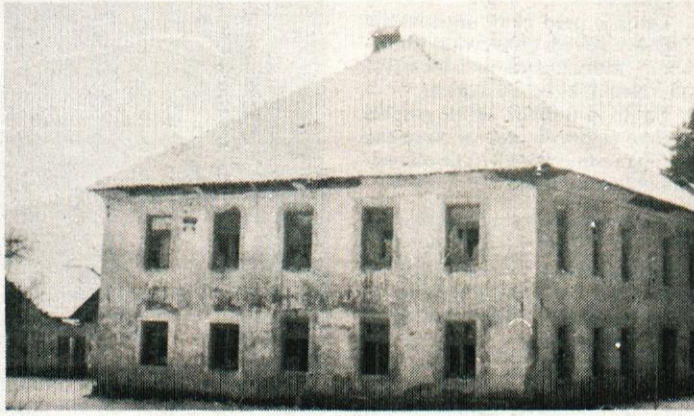
Sem bolj počasna, čeprav nisem še stara. Rada se pogovarjam z ribami, ki počasi umirajo, ker ne morejo dihati. Rada vidim ribiče z visokimi zelenimi škornji, ki tudi skrbijo zame, rada čutim pozibavanje čolnov na moji gladini. Vesela sem bila tudi potapljačev, ki so čistili moje dno. Pravijo, da so iz mojih slik naredili koledar, ki visi na stenah hiš. Kadar se spomnim na to, postanem kar malo bistra. Če pa se spomnim, da so me opisovali pisatelji in da Ana piše o meni spis, ki bo visel na steni, se zbistrim in kar malo hitreje tečem.

No, sedaj že malo preveč govorim. Hočem biti pomembna reka, kakor takrat, ko sem bila še pot.

Verjamem, da bom nekoč lepa kakor Soča, da ljudje ne bodo več metali smeti vame, speljevali kanalizacije, odplak iz tovarn, ... Želim si, da bi bilo v meni veliko življenja in da bi zašel vame kakšen potočni rak. Želim preveč? Ne, jaz verjamem v ljudi.

Pasji azil pri Ribiču?

Pri Ribiču takoj za Bistro ob cesti proti Borovnici iz vrhniške strani je videti, kot da bi pustošil orkan. Pa ni, samo prazno je. Vendar se čedalje bolj sliši, da namerava ta samotni kraj, ki je blizu ceste pa spet daleč od ljudi naseliti življenje v podobi ubogih pasjih duš, ki jih preganjajo z Visokega pri Kranju, kjer niso imeli usmiljenja ne z njimi in ne z njihovo skrbnico. Ta si je ustvarila s svojim pasjim zatočiščem tako slavo, da je skorajda zmagala v tekmi za Slovensko leta v izboru revije Jana. Če nas torej izda stekel v gradu Bistra gledajo nagačene zverine, nas bodo torej izza ograje ali pa kar tako od Ribiča gledale še mile pasje oči, ki so od vseh zapuščene naše čutečo roko. Verjetno pa bo treba že zaradi bližnje vodovodnega zajetja tam blizu poskrbeti, da bodo tudi zapuščeni pasji prijatelji svoje pasje življenje preživljali v okoliščinah, ki ne bodo pomenile nevarnosti za zdravje vrhniškega prebivalstva. Tega doslej o naselitvi morebitnih novih sosedov niso še nič vprašali.

Naš glas naj seže do vas

Obiskala nas je Mila Kačičeva

Leto je naokrog in spet smo praznovali naš kulturni praznik. Tudi naš razstava glasil, ki je tudi odraz kakšne kulturne in literarne dednosti starejših občanov, oskrbovancev v domovih širom po Sloveniji je sovpadla z dnevi okrog tega aznika. Na otvoritev smo med ugumi povabili tudi dolgoletno daljsko delavko — igralko Milo ičičevo.

Kdo je ne pozna? Ne samo n- anji obiskovalci gledališča, tudi radijskih iger in televizijskih edstav jo pozna velik krog poslu-

šalcev in gledalcev. Kot je znala v časih svojega delovanja z odra med obiskovalce vnesti obilico prijetnega razpoloženja, tako ga je zdaj s svojim obiskom prenesla tudi med nas. Najprej nam je zrecitala nekaj Prešernovih pesmi. Nato pa nam je odkrila tudi del svojega manj znane osebnega življenja. Njeno otroštvo in njeno mladost so obdajali teški časi. To je zelo lepo in čustveno izpovedala v svojih pesmih, ki jih je v težkih trenutkih prenesla na papir. Tudi pozneje kot igralka ni imela lahkega poklica, vendar je imela zadoščanje v aplavzih svojih občudovalcev. Pa ne samo žalosti in te-

žav, tudi vesele urice zna prav prijetno opisati tako z besedami kot v verzih. Prebrala in povedala nam je nekaj takih, da smo se prav od srca nasmejali. Veseli smo bili njenega obiska, saj nas je tako prijetno razvedrila.

Ob koncu nam je dala še dober nasvet: »Ne dajte se,« je rekla. »Kljub visokim letom sem sklenila, da se ne bom dala in da bom zanašala še kar dolgo kljubovala vsem tegobam življenja.« To smo ji ob odhodu tudi mi prav od srca zaželeli.

Marijana Maček

Hvala Mili Kavčičevi za lep popoldan!

ronika dogodkov

15. 1. nas je obiskal in nam prepe- moški oktet Raskovec z Vrhni-

1. 2. je bilo srečanje jubilarov, ki aznujejo okrogle obletnice biva- v domu, in tistih, ki pomagajo hišnih opravilih.

7. 2. je bila otvoritev razstave gla- ki jih izdajajo Domovi po Slove- i. Razstava bo odprta do konca eseca.

9. 2. je bila predstavitev knjige ana Malavašiča Pozabljeni.

15. 2. pa je bilo veselo pustovanje pevci logaškega zbora Društva validov.

Nasvidenje do prihodnjic.

Vera

INVALIDI PREGLEDALI ENOLETNO AKTIVNOST

Solidarnost jim daje moč

Na pustno soboto, 12. 2. 1994, je štvo invalidov Vrhnika organi- alo občni zbor, in sicer v Mali orani Cankarjevega doma. Dvo- no so povsem napolnili člani štva in gosti občnega zbora: žu- n Vinko Tomšič, predsednik DIS Vili Medved, predstavnica entra za socialno delo Franja Pu- s ter predstavniki prijateljskih štustev invalidov iz Logatca, Cerke- ce, Ilirske Bistrice, Maribora, Ko- a in Ljubljane-Vič.

Občni zbor je potelal po ustaljeni ti in poročilo predsednika Druš- a invalidov Vrhnika je med član- vom doživel največji aplavz. V poročilu so povedali, da so pri eh začrtanih nalogah dali pred-

gih zdraviliščih. Društvo jim je sofi- nanciralo stroške glede na njihove prejemke. Poleg te dejavnosti sodi v sklop socialnega programa tudi ma- terialna pomoč invalidom z nizkimi dohodki. V času priprave ozimnice smo razdelili 660 kg krompirja, 200 kg jabolk in 44 kozarcev izdelkov ETA. V letu 1993 smo članom tri- krat ponudili nabavo mesnih izdel- kov in enkrat Etinih izdelkov na od- loženo plačilo, kar je naletelo na zadovoljivo odzivnost.

Pri članih starih nad 70 let, je lepo sprejeta skromna toda lepa človeš- ka poteza; že štiri leta jim društvo ob rojstnem dnevu pošlje prijetno čestitko. V dnevih med božičem in

smo gostili madžarsko državno de- legacijo in ob tej priložnosti so se naši aktivisti v Borovnici posebej izkazali, za kar jim gre vsa zahvala.

Čeprav je bilo v minulem letu ne- kaj zapletov pri tekmovalnem špor- tu in obilica dela pri organizaciji srečanja, smo z našimi predstavniki vseeno uspešno stali ob boku dru- gim društvom.

V streljanju in kegljanju smo bili nekeje povprečni. Nadvse uspešno nas je predstavljala balinarska eki- pa, saj je na turnirjih na Vrhniku in okolici posegala po najboljših me- stih; na področnem tekmovanju naše regije je dosegla prvo mesto, na državnem prvenstvu pa odlično tretje. Tekmovanja v šahu se žal ni- smo udeležili. Ponovili smo uspeh izpred let na državnem prvenstvu v avtorallyu. Seštevek točk nam je prinesel prehodni pokal. V želji po zbliževanju je bilo organizirano športno tekmovanje treh športnih panog tudi ob srečanju v Močilniku in jeseni turnir osmih ekip v balina- nju v Sinji Gorici.

Ena zelo pomembnih nalog, ki si jo je zadalo vodstvo društva, je bila tudi tehnična posodobitev društve- nih prostorov. Proti vsem pričako- vanjem smo uspeli pridobiti sodo- ben pisalni stroj, računski strojček, fotokopirni stroj. Zatikalo se je pri sredstvih, toda v slogi je moč. Med nami je gospa Milena Mesarič, ki je verjela društvu in na posojilo vzela računalnik, s katerim smo zaokroži- li našo investicijsko dejavnost teh- nične opreme. Za vse to je bilo treba tudi nekaj pohištvene opreme. Hkra- ti smo sodelovali pri obnovitvenih delih poslovnih prostorov. Tako je naša investicijska dejavnost v letu 1993 že skoraj preskočila naše možnosti.

Da je bilo delo društva lahko uspešno, velja zahvala vam, kajti brez vaše udeležbe na zdravljenu ali na izletu in tekmovalstvu ali samo ob obisku v naši pisarni ne bi danes bi- lo tega poročila, ki pa je samo del vsega, kar se je dogajalo pod ime- nom Društvo invalidov Vrhnika.

Naj bo to poročilo končano z ugotovitvijo — v slogi je moč. Ni- smo dopustili in tudi ne bomo, da naše usklajeno delo motijo zunanji dejavniki. Pripravljeni smo sodelo- vati z vsemi, katerim je v ospredju socialni čut za človeka — invalida — starostnika. Končujemo enajsto le- to našega dela. Gremo v nove izzive v korist naših članov.

Ker pa je bila pustna sobota, in invalidi se radi poveselijo, so združi- li še prijetno s koristnim ter po občnem zboru pripravili pustova- nje. Za dobro voljo in razpoloženje sta poskrbela: s hrano in pijačo Go- stilna Marinič, za glasbo pa Janez Kogovšek.

S. S.

NA PREDSTAVITVI NOVE KNJIGE IVANA MALAVAŠIČA

Pozabljeni

»Andrej je v nedeljo po novem letu sedel v svoji sobi. Sonce je sijalo skozi okno in topilo led na šipah, da se mu je porodila misel in je zašepetal:

»Saj bo nekoč pomlad, prišla bo kot vsako leto. Jo bom občutil, bom videl njen nežnozeleni pajčolan in po- božal njene tisočbarvne cvetove, se bo še kdaj dotaknil mojega čela nežni vetrič, ki pihlja vsako pomlad tam v moji dolini? O, dolga bo še zima, morda je zame ne bo nikoli konec. Ali me bo hotel Marko še enkrat peljati v Podhrast, da bi videl vse to? Mogoče bi prosil Zvonka?»

Kasneje je povedal Metki, da gre na obisk k sosedoma in že je hotel oditi, pa se je spomnil, da sta prav gotovo odšla k dopoldanski maši, in se je umaknil v svojo sobo. Glasno govorjenje v kuhinji je pritegnilo njegovo po- zornost. Marko se je najbrž vrnil s sestanka, je pomislil. Vrata niso bila povsem zaprta in je zato lahko razumel vsako besedo.«

Tole je odlomek iz knjige Pozabljeni, ki jo je napisal Ivan Malavašič in jo posvetil starim in bolnim ljudem, ki živijo v domovih, pa tudi njihovim sestram in varuškam ter vsem tistim, ki se trudijo, da jim olajšajo življenje za majhno in skromno plačilo, ki ne more ni- koli odtehati in plačati dela, truda in ljubezni, ki ga vsak dan poklanjajo ubogim in zapuščenim. O vsem tem sem se pogovarjala z avtorjem knjige, gospodom Ivanom Malavašičem.

Gospod Malavašič, ali že od malih nog živite tu, na Vrhniku?

Ne na Vrhniku. V Podlipi. Tam so živeli moji starši in tam še vedno živim tudi jaz.

Poleg s slikarstvom se ukvarjate tudi s pisanjem. Ali mi lahko poveste, koliko knjig ste napisali doslej in kaj vas je vzpodbudilo k pisanju?

Napisal sem sedemindvajset povesti, sedaj pišem že osemindvajseto. Pet povesti od teh je bilo tudi natis- njenih; to so Erazem iz Grape, Zvonovi Marije vne- bovzete, Klic večne ljubezni, Zaznamovana in Poza- bljeni, poleg tega pa sta tu še dve pesmarici: Ne bom na tuje hodil in Domači vasi, in pa Pesmi slovenskih zvonov, ki je nekakšen učbenik. V času, ko sem bil še zaposlen v IUUV, pa sem pisal podlistke in krajše pove- sti za časopise, kot so Usnjari, Kmečki glas in Družina, pisal pa sem tudi črtice in pesmi za ansamble. Daljše povesti sem začel pisati takrat, ko sem odšel v pokoj in prav za ta čas bi lahko rekel, da sem se začel intenziv- no ukvarjati s pisanjem. Kar naenkrat sem imel veliko časa, zato sem ga moral nekako zapolniti. Kakšnih drugih vzrokov pa mislim, da ni.

Povedali ste, da ste napisali veliko povesti. Zanima me, od kod dobite ideje za posamezno knjigo?

Včasih, ko berem časopis ali gledam televizijo, se mi zdi kakšna tema zelo zanimiva in v njej zaznam idejo. Včasih mi pa kar sama »pade v glavo«. Nisem eden ti- stih, ki dolgo časa razmišljajo o tem, kaj naj napišejo.

Tematiko, ki jo opisujete, morate zelo dobro poznati, zato se verjetno na pisanje dobro pripravite. Kako se vži- vite v to okolje? Mogoče tako, da veliko časa preživite

Podlipčan Ivan Malavašič je svojo knjigo Pozabljeni predstavil v Domu upokojencev na Vrhniku, kjer je doži- vel topel in lep sprejem, saj je med stanovalci doma re- den gost.

med ljudmi, katerih osebnosti opisujete?

Opisujem ljudi, ki jih poznam in med katerimi ži- vim. To so preprosti in revni ljudje. Njim bom ostal zvest. Za pripravo ne potrebujem veliko časa, saj opi- sujem dogodke iz vsakdanjega življenja. Pišem pa ta- ko, da se marsikdo lahko prepozna v teh osebnostih, saj so le-take bližje mojim bralcem.

Prva knjiga, pesmarica z naslovom Domači vasi, je izšla leta 1977. Od takrat pa do danes ste si verjetno pri- dobili kar nekaj bralcev?

Da, verjetno, saj so nekatere moje knjige razproda- ne in jih ni mogoče več kupiti. To me veseli, saj sem tako bližje ljudem, po drugi strani pa tako lažje izdam vsako novo knjigo.

Pred kratkim ste izdali že svojo osmo knjigo, ki ste jo naslovili Pozabljeni. Posvetili ste jo starim in bolnim ljudem v domovih, pa tudi njihovim sestram in varuš- kam. Kako, da ste si izbrali ravno to temo?

O mnogočem se piše in govori, na žalost pa manj o žalostnih, bolečih stvareh. Nisem še zasledil knjige, razen Cankarjeve Hiše Marije pomočnice, ki bi pripo- vedovala o tistih, ki živijo v domovih. Težko je, če je človek betežen in star in povrh vsega še bolan, da si sam ne more pomagati. Še veliko težje in žalostno pa je, če je tudi zapuščen in pozabljen od tistih, ki jim je nekoč storil veliko dobrega, ki jih je ljubil bolj kot sa- mega sebe. Ljudje pogosto pozabijo človeka v osta- relosti, onemoglosti in boleznih. Ne zavedajo se, da tak človek potrebuje toplo in lepo besedo bolj kakor zdravilo. To knjigo sem posvetil prav takim ljudem zato, da bi začutili, da jih le niso vsi pozabili.

Hvala za prijeten pogovor. Želim vam še mnogo uspehov tako pri pisanju kot pri slikanju.

Mateja Šmuc

RAZSTAVA PASTELOV V DOMU OBRTRNIKOV

Motivi z našega praga

Ob praznovanju slovenskega kul- turnega praznika je Obrtna zborni- ca Vrhnika v Domu obrtnikov pri- pravila razstavo slikarja Vekoslava

Vekoslav Perpar

Perparja, profesorja sociologije v pokoju, člana Društva likovnih sa- morastnikov v Ljubljani, sicer pa že nekaj let tudi našega občana. Otvo- ritev razstave je bila v sredo, 9. 2. 1992, v razstavnici dvorani Doma obrtnikov, kjer se je zbralo kar pre- cej njihovih članov in drugih obča- nov.

V zanimivem kulturnem progra- mu so nastopili pevci zbora AVE, ki so dva dni prej prejeli Prešernovo priznanje za dosežke na področju petja in glasbe.

Slikarja in avtorja razstave Ve- koslava Perparja je predstavil Her- man Bole in med drugim poudaril: »Današnji gost je prvič sodeloval v skupinski razstavi Društva likov- nih samorastnikov leta 1974. Doslej je razstavljal na desetih skupinskih razstavah in imel tudi že devet sa- mostojnih, tako da je današnja že deseta samostojna, tako rekoč jubi- lejna, razstava.

Postopno so nastajala krajinska dela našega današnjega gosta z mo- tivi z Dolenjske, iz Ljubljane in tudi iz Dalmacije. Potem, ko se je naselil pred kakimi šestimi leti na Vrhniku, so začeli nastajati tudi motivi iz naše okolice, ki je izredno slikovita in polna lepote. Teh motivov je na da- našnji razstavi največ.

Iz predstavljenih del je razvidno, da avtorjev slikarski svet ni zaplete-

nih abstraktnih oblik, ki so sicer iz- raz drugačnih študijskih in filozof- skih razmišljanj, temveč je neposred- na izpoved estetskih in čustvenih vtisov oziroma impresij naše vsak- danje stvarnosti, pri čemer je vedno prisotno tudi prizadevanje avtorja za pozitiven odnos do vse naravne in kulturne dediščine, tudi tiste, ki je s stališča trajnosti minljiva.«

S. S.

TI, PUSTNI ČAS, PRESNETI

Na Vrhniki 1932

Cankarjeva Vrhnika je bila vedno tako ali drugače razgibani kraj. Tu- di čas hude krize leta 1932 je bil po svoje poln duhovitosti.

Tistega leta je »pesnica« Šklepco- va Francka napisala kar obširno pesnitev, v kateri je »obdelala« ta- kratne Hribske fante, nekatere z Vasi, pa tudi kak fant z Brega je bil deležen njenih bodic. Dregnila je v njihove skupne navade in na svoj humoristični način poimensko opi- sovala posamezne fante. Odmev je bil »ta pravi«. Pesnitev se je prepi- sovala in krožila od hiše do hiše in po gostilnah. Za šanki so ob kozar- cu burno razpravljali: »Kakšen si ti in tvoji prijatelji,« drugi pa mu je vrnil: »Ali več, kakšen si ti...« itn.

Seveda ji Hribski fantje niso osta- li dolžni. Dogovorili so se z Buho- vim Francetom, da je iz mavca na- pravil kip, namenjen pesnici. Odkri- li so ga na pustni dan, 9. februarja 1932, pred gostilno pri Turšču. Bil je to dogodek leta, poln trušča in hrušča, veselja, pa tudi užaljenosti.

Žandarje so morali zaprositi za posredovanje. Prišli so in s puški- nimi kopiti razbili kip. Fotograf ga je pravočasno fotografiral. Sliko objavljamo v spomin na takratno pustno razposajeno Vrhniko. F. P.

Cerkniška godba zopet v Cankarjevem domu na Vrhniki

**»SLEP JE, KDOR SE S PETJEM UKVARJA
KLANJEC MOJ MU OSLE KAŽE
PEVCU VEDNO SREČA LAŽE,
ON ŽIVI, UMRJE BREZ DNARJA.«**

Poezija dr. Franceta Prešerna je ravno pravišnja za današnji čas. Pa tudi za te kar tradicionalno gostovanje Cerkniškega pihalnega orkestra pod vodstvom Milana Matičiča in noneta Aeda iz Cerknice pod vodstvom Alenke Šuster na Vrhniki, kot pravijo, na pragu Notranjske in za gostujoče, ki so bolj iz sredine Notranjske, na pragu Ljubljane.

Letos cerkniška godba praznuje že 70. obletnico delovanja. Kot pravijo sami, se ob obletnicah ponavadi zavejo svojih korenin in iščejo svojo preteklost. Cerkniški godbeniki se spominjajo, kako si je takratni godbeni odsek Gasilskega društva v Cerknici uredil svoje prostore kar v hlevu, ki ga je odkupil. Iz njega je nastala lična dvorana, ime pa je ostalo. »Štalca«, ki so ji posvetili skladbo Vinka Potočnika, napisano prav za ta jubilej: Štalca 94.

Spoznavanje, kako pojejo in igrajo, bo morda še bolj kot doslej prepuščeno tistim, ki vztrajajo pri tem kulturnem poslanstvu. Čedalje manj je točk dnevnega reda državnih organov, občinskih skupščin ali izvršnih svetov, ki obravnavajo ta pomembni del človekovega življenja. Še manj pa bo takih možnosti v bodočih majhnih občinah.

Še posebej to velja za ljubiteljsko kulturo. Te imamo toliko in tako, kot vse druge oblike kulture, torej je taka, kakršno jo cenimo in spoštujemo. Če bolj ljubimo kakovost, potem namenimo več sredstev kakovostnim skupinam, če pa raje prisluhnemo množičnejšim zborom, bodo le-ti deležni večje pozornosti. A kje je meja med enim in drugim?

Ne glede na odgovor za vsako kulturno ustvarjanje velja, da je iskanje sporočila umetnosti osrednje vprašanje. Torej, tudi iskanje sporočila umetnikove glasbe med notnimi vrsticami, včasih tudi nekoliko okorno in ne tako prefinjeno, kot nam ga ponujajo profesionalni odri. To je tisto bogastvo, ki ga pri človeku velja ceniti in spoštovati. Cilj je pot.

S tem namenom so nas na predvečer kulturnega praznika obiskali člani Cerkniškega pihalnega orkestra pod vodstvom Milana Matičiča in ženski nonet Aeda pod vodstvom Alenke Šuster. Koncert, ki je potekal v prostorih Cankarjevega doma na Vrhniki, so razdelili na tri dele, v katerih so nam prikazali delček njihovega kulturnega ustvarjanja in življenja.

Mateja Šmuc

ŠAHOVSKE NOVICE

Primož Šoln prvak Vrhnike

Na startu prvenstva ŠD Vrhnika za leto 1994, ki je potekalo januarja v Hotelu Mantova, se je zbralo šestnajst, večinoma šahistov. Epidemija gripe je posegla tudi v njihove vrste, tako, da je turnir končalo trinajst šahistov (odstopiti je moral tudi prvi favorit Matjaž Justin). Po sedmih kolid, odigranih po švicarskem sistemu s tempom igre 2 x 1 uro, je bil najuspešnejši mojsterski kandidat Primož Šoln iz Dragomerja. Drugo mesto delijo trije šahisti, po dodatnih kriterijih pa je naslov vice prvaka pripadel Mikiju Stojniču, ki je bil dolgo časa v vodstvu in je prvo mesto izgubil šele v zadnjem kolu po porazu z Janezom Sodjo. Najuspešnejši so prejeli praktične nagrade v šahovski literaturi, posebno nagrado za fair play pas je prejel Peter Kobal. Končni vrstni red: Šoln 5,5, Stojnič, Sodja, Šebenik 5, Kobal 4,5, Vošpernik 4, Kozjan 3,5, Latič, Glava 3, Hušidič 2,5, Petkovšek, K. Polanec in A. Polanec 2.

Tudi na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju za februar je bil najboljši Primož Šoln, ki je zmagal s sedmimi točkami in pol pred Justinom, Romom in Stojničem.

Hitropotezni turnir za marec bo v petek, 4. marca ob 17. uri v Hotelu Mantova. Vabljeni!

Z leve: S. Jerič, A. Praznik, P. Šoln in B. Zakrajšek, predsednik ŠK Borovnica

9. novoletni turnir

V nedeljo, 26. 12. 1993, je Šahovski klub Borovnica že devet let zapored organiziral tradicionalni novoletni hitropotezni turnir. Tekmovalo je 40 šahistov iz Notranjske, Dolenjske in okolice Ljubljane.

Med njimi smo našli enega mojstra FIDE in deset mojsterskih kandidatov. Izjemno slabo vreme je krepko zagodilo organizatorjem, saj bi po napovedih morali nastopiti 60 šahistov. Poledenele ceste in snežni zameti so preprečili nastop kar nekaj sicer »rednim« udeležencem teh turnirjev.

Ob prihodu so se nastopajoči ogreli z aperitivom in s hladnim prigrizkom. Po dopoldanskem predtekmovanju, ki je potekalo v štirih skupinah, je sledil krajši odmor, nato pa so se v skladu s predte-

Teniška sekcija Dragomer — Lukovica obvešča člane, da bo vpis za igralno sezono 1994 v TEN BAR-u 15. in 22. marca 1994 od 18. do 19. ure. Članarina ostaja enaka kot v pretekli sezoni. Za nove člane bomo vpis objavili kasneje.

movalnimi rezultati pomerili se v štirih finalnih skupinah. V mrtvem teku je zmagal Anton Praznik pred Primožem Šolnom (oba Dragomer) in Simonom Jeričem (Borovnica). Vsi trije so iz petnajstih partij iztržili po 12,5 točk. Sledijo Nikolič (Postojna) 10,5, Niko Praznik (Dragomer) in Dekan (Postojna) 8,5, Tušar (Postojna) 8 itd.

Pred razglasitvijo rezultatov so udeležence pogostili s pasuljem, ki so ga pripravili domači kuharski mojstri z nepogrešljivim gospodom Andrejem Smrekarjem na čelu.

Vsi tekmovalci so prejeli praktične nagrade, ki so jih prispevali sponzorji: — LIKO Borles, Borovnica; — LIKO Vrata, Borovnica; — ELLES, Borovnica; — Trgovina Škorpion, Dol pri Borovnici; — Blagovnica Metalka, Ljubljana.

Vsem naštetim podjetjem se ob tej priložnosti zahvaljujemo za izkazano sodelovanje, saj bi brez njihove pomoči to tekmovalstvo precej težje organizirali.

Turnir so vodili domači klubski sodniki pod taktirko domačega državnega sodnika Aleksandra Jeriča in ga s pomočjo računalnika brez posebnih težav pripeljali do konca.

ŠK Borovnica
zanj Peter Anastasov

Lokostrelci ne počivajo

Prvi februarjski vikend je bil povsem lokostrelski. Lokostrelci so namreč aktivni tudi pozimi, in to zunaj in v dvorani.

Lokostrelska sekcija pri ŠD Dragomer — Lukovica je v sodelovanju s specialno brigado MORiS 5.2 uspešno organizirala 3. tradicionalni lokostrelski turnir v disciplini Animal Round. Letos je bila proga postavljena okoli Lovskega doma KOČE, kjer so se tekmovalci lahko med odmorom okrepčali z dobro domačo klobaso. Tekmovalo je 58 lokostrelcev iz 12 slo. klubov, petih enot TO in enega hrvaškega kluba. Razglasitev rezultatov ob lovskem golažu pa je bila v Gostinskem centru Snežnik v Kočevski Reki.

Rezultati: Klasični lok instiktivno: člani: 1. Uroš Krička, LK, 565 točk
7. Roman Sojer, LK Drag.-Luk., 325 t.
dečki: 1. Uroš Prinat, LK Polzela, 315 t.
prosto: članice: 1. Darja Sluga, LK Novo mesto, 470 t.
mladinci: 1. Petra Ilar, LK Novo mesto, 235 t.
compound: člani: Mladen Melanšek, LK Polzela, 780 t.
mladinci: 1. Janez Škofic, ml., DL Domžale, 625 t.
članice: 1. Bernarda Zemljak, LK Muta, 525 t.
lovski lok: člani: 1. Damjan Stergullec, LK Selšek, 755 t.
10. Ciril Krašovec, LK Drag.-Luk., 535 t.
mladinci: 1. Krička Andrej 625 t.
veterani: 1. Bavčar Štefan, LK Gorica, 565 t.
deklica: 1. Jasmina Avbar, LK Novo mesto, 235 t.
dolgi lok: člani: 1. Franc Oblak, LK Špič, 420 t.
3. Tone Škrlič, LK Drag.-Luk., 245 t.
članice: 1. Doroteja Oblak, LK Špič, 130 t.

Lokostrelci iz enot TO (16 tek.) so tekmovali za pokal Steklarne Hrastnik: 1. Hari Marušič, 6. PŠTO Nova Gorica, 715 točk
2. Samo Šenica, 6790 vojašnica Novo mesto, 685 točk
in 3. Boris Mrevlje, 6. PŠTO Nova Gorica, 635 točk.

Že naslednji dan, v nedeljo, 6. 2., je bila dvoranska tekma v Škofji Loki. Kljub slabim pogojem za trening so naši tekmovalci dosegli na zelo zasledenem turnirju (121 tek.) zelo dobre rezultate:

dečki instiktivno (18 tek.): 8. Niko Bakarič 233 točk
10. Luka Grmovšek 198 točk
kadeti compound (4 tek.): 4. Gregor Kos 427 točk
članice compound (30 tek.): 12. Roman Sojer 546 točk
članice instiktivno (4 tek.): 1. Sonja Ralca 435 točk

Tudi na Vrhniki se prebujajo ljubitelji lokostrelstva. Trenutno nas je že 25!

Vodja LS
Sonja Ralca

OBČNI ZBOR GASILCEV V BEVKAH

Vsi v kraju podporniki

V petek, 18. 2. 1994, je gasilsko društvo Bevke sklicalo svoj občni zbor. V prenovljenem kulturnem domu, kjer je nov strop, novo ogrevanje in nova dekoracija, se je zbralo veliko domačih gasilcev ter go-

Predsednik in poveljnik Bevkških gasilcev izročata Jožetu Jeraju veteransko priznanje, kot enemu najstarejših gasilcev v Bevkah

stov občinske gasilske zveze Vrhnika ter predstavnikov nekaterih gasilskih društev.

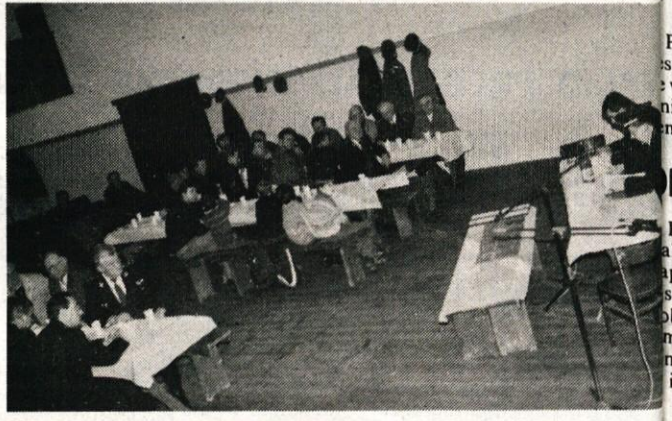
Na začetku so občni zbor pozdravili trije domači gasilci — pripravniki, ki so prebrali nekaj svojih spisov o gasilskih ter njihovem humanem delu. Nato so sledila poročila o delovanju gasilskega društva Bevke. Predsednik GD Bevke, Vinko Keršmanc, je poudaril: »Naše delo v letu 1994 lahko štejemo za uspešno. Aktivnosti so bile podobne kot prejšnjega leta. Najpomembnejše pa je, da smo uredili lastništvo gasilskega doma, ki je sedaj popolnoma naše. Organizirali smo srečanje z osnovnošolci bevske šole ter jim pokazali gasilsko opremo. Naše članice društva so se udeležile tekmovalnega desetina v Borovnici. Ob občinski gasilski vaji na Vrhniki pa smo sodelovali tudi mi. Redno smo pregledovali svojo gasilsko opremo, da je vedno pripravljena za uporabo. V mesecu požarne varnosti smo

pregledali tudi vse hidrante v vasi. Ob koncu leta 1993 smo obiskali vse družine v Bevkah in jim zaželeli srečno, predvsem pa varno leto 1994. Pri tem smo od krajanov dobili finančne prispevke, ki bodo zagotovili nemoteno delovanje in izpolnjevanje načrta našega društva. Poudariti in pohvaliti pa moram sodelovanje našega društva s krajanom in vodstvom krajevne skupnosti, ki je zelo pozitivno in dobro. Samo želimo si lahko še nadaljnje tako sodelovanje.«

V razpravi na poročilo se je oglašil predsednik občinske gasilske zveze Vrhnika Jože Turk, ki je pohvalil delo društva, predvsem pa njihovo povezanost s krajanom v sami krajevni skupnosti. Pozdraviti pa je treba tudi prizadevanje starejših gasilcev društva, da poskušajo pridobiti čim več mladih gasilcev, ki bodo kmalu lahko nosili breme društva. Ob novih lokalnih samoupravah pa še vedno pričakujejo finančno občinsko pomoč, saj gasilcev ne zanima, kam bodo vključeni, ampak da so v vsakem trenutku pripravljeni za gašenje požarov.

Nato so tudi drugi predstavniki gasilskih društev pozdravili občni zbor ter želeli čimboljše delovanje s čim manj požari.

Na koncu je bil še svečani del

V prenovljenem kulturnem domu Bevke, so domači gasilci imeli občni zbor

NA RAZSTAVI ZDRAVKA PEČANA

Iskanja

»Rodil sem se leta 1953, meseca novembra na dan svetega Martina, v Žireh. Pet let sem rasel v pravega

Zdravko Pečan

Žirovca, dokler se nismo oče, mati ter starejši brat in mlajša sestra preselili v Borovnico. V družbi radoživih vrstnikov sem tam preživel čudovita, statistično najbolj neracionalna mladostniška leta. Prehiter za šolo vendar prepočasen za nogomet sem v teh letih uspel dokončati Iskrino srednjo šolo v Ljubljani. Nemiren duh in močna volja očeta, da dokončno požene mo korenine, nas je iz cokolarskega konca naplavila v Dragomeru, leta 1973. Odhod z doma leta 1974 na službeno vojaščino mi je v tesnobni duši sprožil plaz in na dan so prišla prva dela, izdelana iz ožrnih skorje dreves. Po povratku me je snovanje družine in urejanje eksistenčnih problemov oddaljilo od tega dela. Ponovno sem se ustvarjanja, z dletom v roki, lotil leta 1990.

S temi besedami se nam je predstavil Zdravko Pečan, avtor razstave Iskanja, katere otvoritev je bila 28. januarja v prostorih Cankarjevega doma na Vrhniki.

Zakaj se je Zdravko Pečan odločil, da bo razstavo poimenoval Iskanja? Že sam naslov je zanimiv in vreden razmišljanja, z njim pa se je vsekakor močno približal bistvu svojega in sploh tovrstnega likovnega ustvarjanja. Z izbranim naslovom nam skuša avtor sporočiti, da je dejansko šele na začetku iskanj in razkrivanja svojih tovrstnih osebnih nagnjenj in sposobnosti, da še vedno išče samega sebe v svetu likovne umetnosti. Drugi razlog za ta naslov pa je, da je le-ta primeren glede

na izbiro kiparskega gradiva in seveda tudi samih rezultatov. Tu ne gre za običajen kos lesa, ampak za posebnosti, ki so izbrane z namenom, da se poudarijo skupaj z ohranitvijo njihovih snovnih značilnosti. Pri rezljanju kipov upošteva avtor posebnosti, ki jih je izbrala narava, že od same prve zamisli, saj prve vspebude k delu prihajajo naravnost iz poznejšega opazovanja narave. Če nam je mati Narava namenila vsaj kanček fantazije in sposobnost opazovanja, nam takšne naravne posebnosti hitro postanejo prisposode nekih drugih znanih ali sanjskih oblik življenja.

Tako kot vsi umetniki, posebej pa kiparji, se tudi Zdravko Pečan približa prvotnemu vtisu občutju posameznih gradiv, saj v njih išče dane naravne oblike lesa obdane spomin na še kaj več. Tako oblikovan kos lesa skuša z odsevanjem vdahtni življenje različnih valov in oblikovati njihove značilnosti.

V njegovi zbirki kipov je prisotno veliko ljubiteljske zavzetosti, ki prevzame zaradi topline in srednje želje po kiparskem izražanju. Ker Zdravko Pečan zaenkrat odkriva svet umetnosti, so mu odsele druge poti: od sedanjih oživiljavnih slučajnih naravnih opažanj do samostojnejšega, ustvarjanja dragocenejšega kiparskega delovanja. Vredno bi bilo poiskati čim višje poteze in kasneje tudi pokazati njene rezultate.

Mateja Šnodin

Kultura v osnovni šoli Ivana Cankarja

Šolsko kulturno društvo osnovne šole Ivana Cankarja je v petek, 4. 2. 1994, odprlo razstavo akademske slikarke Darje Prelec iz Ljubljane. Otvoritev razstave je sovpadala s proslavami in prireditvami učencev ob slovenskem kulturnem prazniku.

Slikarka Darja Prelec so še z večjim veseljem povabili medse, ker je nekaj časa poučevala likovno vzgojo. Slikarka je sama predstavila svoja dela, ki jih je imenovala Pripoved o ravovesju. Za kratek kulturni program so poskrbeli učenci glasbene šole. Naj vam predstavimo še slikarko:

DARJA PRELEC se je rodila leta 1957 v Mariboru. Akademijo za likovno umetnost je končala v Ljubljani pri prof. Kiarju Mešku in prof. Milanu Butini, grafično socialno pa pri prof. Apolloniu Zvestu. Imela je več samostojnih razstav po bivši Jugoslaviji in Sloveniji, v Bologni, Solunu in na Idriarti. Prejela je nagrado za grafiko na II. biennialu študentske grafike v Beogradu. V Cankarjevem domu je bila zaposlena kot producentka za likovno dejavnost, sodelovala je pri režiji video filmov, oblikovala knjižne naslovnice in scenografije.

Akademska slikarka Darja Prelec in nekaj njenih del

VSE O DOHODNINI

ki jo moramo za leto 1993 napovedati do 31. marca 1994

Verjetno ste že slišali in prebrali, da je bil konec leta 1993 prejet nov Zakon o dohodnini, ki bo odpravil vrsto problemov, povezanih s plačevanjem dohodnine, tako da v dohodke ne bo več tako velikih doplačil dohodnine predem pri zavezancih z nizkimi dohodki. Vendar pa naj vas opozorimo, da za napoved in obračun dohodnine za leto 1993, ki jo moramo napovedati do 31. marca 1994, velja vse, kar je bilo v preteklih dveh letih, razen nekaterih sprememb, z D katere vas bomo posebej opozorili.

Napovedi za dohodnino — letoš so oranžne barve —, hko kupite v Cankarjevi založbi na Vrhniki, sprejemni piri občine Vrhnika, Tržaška 1, in v vseh založbah v Ljubljani. Napovedi je priloženo obširno navodilo, ki ga najprej neizkušeno preberite, nato pa natančno izpolnite vse rubrike.

IRI DOHODNINE

Tako kot doslej mora tudi letos vložiti napoved za dohodnino vsak, ki ima prebivališče v Republiki Sloveniji in je bil let v letu 1993 dohodek iz naslednjih virov:

- osebni prejemki (plače, nadomestila, bonitete, regres, prejemki od priložnostnega opravljanja dela, pokojnine in nadomestila izplačana pri ZPIZ, plače in pokojnine iz tujine)
- dohodki iz kmetijstva (katastrski dohodek)
- dohodki iz dejavnosti (dobiček zasebnikov)
- dohodki iz kapitala (dobiček, dosežen s prodajo nepremičnin pred potekom 10 let in od pridobitve, premičnin večje vrednosti pred potekom 2 let)
- dohodki iz premoženja (udeležba pri dobičku, obresti od posojila, dana drugim, dohodke od najemnin stanovanj, poslovnih prostorov in opreme)
- dohodki iz premoženjskih pravic (od avtorskih pravic, izumov, znakov razlikovanja in tehničnih izboljšav)

Podatke o posameznih dohodkih skrbno prepišite z obvestil, ki ste jih prejeli od izplačevalcev, v posamezne rubrike v napovedi. Lastniki zemljišč bodo prejeli obvestilo o višini katastrskega dohodka njihovih kmetijskih in gozdnih zemljišč od Izpostave Republiške uprave za javne prihodke.

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Pomembna in marsikomu dobrodošla novost novega zakona o dohodnini, ki velja že za odmero leto 1992, je, da napovedi NE VLOŽIJO UPOKOJENCI, ki med letom so plačevali dejanske akontacije dohodnine in nimajo obnih drugih po zakonu o dohodnini obdavčljivih prejemkov, npr. katastrskega dohodka, dohodkov od najemnin, dohodkov od priložnostnih storitev po pogodbah o delu.

OBVESTILO OBRTNIKOM IN IAJEMODAJALCEM PROSTOROV

Tudi obrtniki oz. po novem samostojni podjetniki posamezniki in drugi zasebniki, ki opravljajo samostojno dejavnost (odvetniki, zdravstveni, kulturni delavci, inovatorji, ...), ter tisti, ki oddajate in najem stanovanjske in poslovne prostore, morate od letos dalje vložiti napoved za dohodnino do 31. marca 1994 in ne tako kot v preteklosti šele od prejemu odločbe o odmeri davka kot akontacije dohodnine. V napoved vpišete vse razpoložljive podatke, manjkajoče podatke pa bo vpisal davčni organ po izdaji odločbe.

OLAJŠAVE, KI ZMANJŠUJEJO OSNOVO ZA DOHODNINO

Zakon omogoča dve vrsti olajšav, s katerimi zmanjšujejo osnovo za dohodnino.

Za do 10% svoje osnove lahko zmanjša osnovo za dohodnino vsak davkoplačevalec, če je del dohodkov v letu 1993 porabil za izdatke iz prvih 13. alinej 7. člena zakona o dohodnini zase in to lahko dokaže z dokumenti.

Računi, položnice in druga dokazila morajo biti žigosana, opremljena z datumom, specifičirana z imenom kupca, ot davčna olajšava se upošteva za različne izdatke za zdravlila, knjige, športne pripomočke, računalnike, nakup stanovanja, materiala za gradnjo in vzdrževanje stanovanja d., vendar le, če jih je davkoplačevalec kupil zase.

Ob oddaji napovedi računov, potrdil in drugih dokazil izven obveznic in delnic ni treba predložiti k izpolnjenemu obrazcu. Nujno pa jih je imeti nekeje spravljene, kajti davčni rgan bo nekatere davkoplačevalce preverjal (naključni izbr), zagrožena kazen za dajanje napačnih podatkov pa je redno visoka.

Dokumentacijo za znižanje osnove za dohodnino je treba hraniti še dve leti od dneva pravnomočnosti odločbe o odmeri dohodnine.

Naj na kratko naštejemo nekatere izdatke, ki bodo upoštevani za olajšavo v največ primerih:

Obveznice in delnice, ne glede, kdo jih je izdal, na kakšno nalogo se glasijo, ali na ime ali pa na prinosnika. Treba jih je predložiti skupaj z napovedjo davčnemu organu v potrditv skupaj s potrdilom o nakupu (kot olajšava se upošteva rednost v talarjih ob nakupu). Vrednostne papirje — sedda samo tiste, nabavljene v letu 1993, bo davčni organ žisoval, ker se olajšava prizna samo enkrat.

V to skupino spadajo tudi vloge po predpisih, ki urejajo stanavljanje podjetij ter v deleže zadrug.

Obrtniki in drugi zasebniki lahko uveljavljajo sredstva, ožena v osnovna sredstva, zmanjšana za višino sredstev nžane osnove pri davku iz dejavnosti.

Kmetje pa sredstva za graditev in adaptacijo gospodarskih poslopj ter za nabavo kmetijske mehanizacije.

Tisti, ki nimajo katastrskega dohodka, te olajšave ne mozo uveljavljati, če tudi so npr. kupili traktor ali motokultivator itd.

3.

Reinvestirani del udeležbe v dobičku.

Pri tem naj opozorimo na dejstva, da je možno kot olajšavo uveljavljati le tisti del reinvestiranega dobička, ki je bil tudi dejansko izplačan in od njega plača davek od dohodkov iz premoženja (vpisano pod oznako 51 v napovedi). Nerazdeljeni dobiček pravne osebe se ne šteje za dohodek lastnika in ga ta ne more uveljavljati kot olajšavo!

4.

Sredstva za nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja, če si rešujete svoj stanovanjski problem in še niste lastnik nobene hiše ali stanovanja. Uveljavljate lahko kupnino za odkup družbenega stanovanja, plačano v letu 1993, anuitete za odplačevanje stanovanjskega posojila, plačilo nakupa zemljišča za gradnjo, plačilo prispevka za spremembo namembnosti zemljišča, račune za nakup materiala in opravljena gradbena dela v letu 1993 itd.

Uveljavljate lahko tudi izdatke za vzdrževanje hiše ali stanovanja z računi za material in storitve. Etažnim lastnikom se prizna 80% plačanega etažnega prispevka, najemnikom pa 80% plačane letne najemnine oz. stanarine.

5.

Sredstva, vložena v gradnjo malih hidroelektrarn, v varstvo okolja in varčevanje z energijo (npr. nakup sončnih vodnih grelnikov, kolektorjev, toplotnih črpalk, izolacijskih materialov itd.

V to skupino olajšav kljub morebitni reklami proizvajalcev NE sodijo: pralni stroji, pomivalni stroji, štedilniki, hladilne skrinje, posoda in drugi gospodinjinski stroji in naprave, ker v RS v letu 1993 še noben proizvod ni imel ustreznega atesta za to pooblaščen organizacije.

6.

Sredstva, vložena v vzdrževanje kulturnega in zgodovinskega spomenika.

7.

Prispevki in premije, namenjene za povečanje socialne varnosti na področjih pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva in zaposlovanja, plačanega pravnim osebam, ki imajo sedež v Sloveniji, npr. znesek za prostovoljno zdravstveno zavarovanje, plačan v letu 1993.

8.

Sredstva, vložena v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov, ter v zdravljenje in rehabilitacijo v zdravstvenih zavodih in zdraviliščih, in sicer zase in za vzdrževane družinske člane, kadar so bili tja napoten po mnenju zdravniškega konzilija.

Olajšave so tudi plačila in doplačila (participacija) zdravstvenih storitev zase.

9.

Sredstva, ki ste jih porabili za pridobitev oz. izpolnjenjvanje svoje izobrazbe (dopolnilno izobraževanje, izredno šolanje itd., tudi računi za plačilo storitev avto šole...). Stroški s šolanjem otrok ne pridejo v poštev!

10.

Sredstva, namenjena za znanstveno-raziskovalno deajvnost — sem se šteje tudi nakup računalnikov, mikroskopicov..., sredstva za dodatno izobraževanje, jezikovne tečaje, tečaje specialnih znanj itd.

11.

Sredstva, za nakup knjig in učnih pripomočkov s področja umetnosti, znanosti, kulture, izobraževanja in vzgoje ter športa, za nakup nepremičnin posebne kulturne, znanstvene ali zgodovinske vrednosti in umetniških del.

Sem spadajo knjige (učbeniki, slovarji, atlasi, leksikoni, tuja literatura, strokovne revije) učni pripomočki (npr. note, glasbila, računalniki, kalkulatorji, kasetofon), športni rekviziti (lopargji, žoge, smuč...) ter predpisani dresi za posamezno športno panogo. Tu lahko uveljavljate kot olajšavo tudi sredstva, porabljena za nakup učbenikov, zvezkov in učnih pripomočkov za vzdrževane družinske člane.

12.

Plačilo članarine političnim strankam in sindikatom.

13.

Plačilo prostovoljnih denarnih prispevkov in vrednost daril v naravi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene.

14.

Poleg teh olajšav, ki skupaj lahko znašajo največ 10% vaše osnove, se priznavajo še naslednje:

15.

Plačani samoprprispevki na podlagi akta o uvedbi samoprprispevka (v celotnem znesku) sprejetega z referendumom.

16.

Posebna olajšava za invalide s 100% telesno okvaro, če jim je priznana pravica do tuje nege — pomoči, v višini letne povprečne plače zaposlenih v RS — to je 905.184 SIT.

16.

Olajšava za občane, starejše od 65 let — 8% povprečne letne plače — to je 72.414,72 SIT.

III.

Olajšava za vzdrževane družinske člane

Če je davkoplačevalec vzdrževal družinske člane vse leto 1993, bo lahko uveljavljal olajšavo za vse leto, za krajši čas pa sorazmerni del olajšave.

Za vzdrževane družinske člane se štejejo:

- zakonec, ki nima lastnih sredstev za preživljanje ali pa so ta manjša od višine olajšave, in razvezanec, če mu je s sodbo ali sporazumom priznana pravica do preživnine.
- Za vzdrževanega družinskega člana se po novem šteje tudi oseba, ki je v celem letu 1993 živela z zavezancem v izvenzakonski skupnosti in nima lastnih sredstev za preživljanje.
- otroci, oz. posvojenci do 18. leta, če se šolajo, pa do 26. leta, za delo nezmožni, ne glede na starost. Za vzdrževanega se šteje tudi otrok, starejši od 18 let, ki se ne izobražuje in je za delo sposoben,
- če je prijavljen pri službi za zaposlovanje in živi s starši v skupnem gospodinjstvu ter nima lastnih sredstev za preživljanje.
- pastorek — če prava starša nista zavezanca za dohodnino (noben zanj ne uveljavlja olajšave).
- vnuč — če ima zavezanec pravico do posebne olajšave za enega od njegovih staršev ali če vnuk nima staršev.
- starši — oz. posvojitelji zavezanca, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje oz. so ta manjša od višine posebne olajšave in to pod pogojem, da živijo v skupnem gospodinjstvu z zavezancem oz. ta zanje poravnava del stroškov (oskrbovalnine), če so v oskrbi v socialnem zavodu ali drugi družini. Potrebno je potrdilo centra za socialno delo.

Vsi drugi sorodniki, ki živijo z zavezancem v skupnem gospodinjstvu ali pa ta zanje plačuje oskrbovalnino, se ne štejejo za vzdrževane družinske člane (nekoliko drugače je le pri kmetih). Olajšava za prvega otroka in za vse druge vzdrževane družinske člane je za vse zavezance enaka in sicer 8% povprečne slovenske plače za leto 1993 — to je 72.414,72 SIT. Za vsakega naslednjega otroka se ta olajšava poveča za 2%.

Če znaša letna osnova SIT nad	do	SIT		Znaša davek SIT
	493.206			19%
493.206	986.410	93.709	+	28% nad 493.206
986.410	1.972.820	231.806	+	35% nad 986.410
1.972.820	3.945.639	577.050	+	40% nad 1.972.820
3.945.639		1.366.178	+	45% nad 3.945.639

Druge novosti po novem zakonu, ki veljajo že za dohodnino za leto 1993

1. Uveljavljanje olajšav

Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino, se lahko uveljavljajo le do poteka roka za vložitev napovedi, to je 31. marca 1993. Kasnejše uveljavljanje olajšav tako za različna vlaganja (10% zmanjšanja osnove) kot tudi za vzdrževanje družinskih članov (tudi v pritožbenem postopku) ni več možno! Vse dokumente, s katerimi se dokazuje resničnost navedb v napovedi, je treba hraniti še 2 leti po pravnomočnosti odločbe o odmeri dohodnine.

2. Odpis — odlog

Prošnjo za delni ali popolni odpis dohodnine, ker bi se z izterjavo spravilo v nevarnost nujno preživljanje zavezanca in njegovih članov ter prošnjo za odlog plačila dolga se lahko vložijo v roku 30 dni po prejemu odločbe.

VLOŽITEV NAPOVEDI

Naj še enkrat poudarimo, da je treba vložiti napoved za odmero dohodnine do 31. marca 1994 pri Izpostavi Republiške uprave za javne prihodke na Vrhniki, Cankarjev trg 4 (Črni orel).

Če uveljavljate kot olajšavo nakup delnic ali obveznic,

za 2 otroka 8 + 10 = 18% (162.933,12 SIT)
za 3 otroke 8 + 10 + 12 = 30% (271.555,20 SIT) itd.

Olajšava za otroka, ki se šola na srednji, višji ali visoki šoli zunaj kraja bivanja, se poveča za 4% — velja tudi za vozače — za 1 otroka je to 12% oz. 108.622,08 SIT.

Za otroka, motenega v telesnem in duševnem razvoju, znaša olajšava 20% ali 181.036,80 SIT, za otroka, trajno nezmožnega za delo, pa 50% letne povprečne slovenske plače ali 452.592,00 SIT.

Zavezancem, ki jim je kmetijstvo edini vir dohodkov, se prizna posebna olajšava za vzdrževane družinske člane, tudi za vse člane gospodinjstva, ki sodelujejo pri doseganju dohodka iz kmetijstva in jim je to edini vir, če njihov zakonec nima drugih lastnih dohodkov. V tem primeru jim pripada posebna olajšava tudi za otroke družinskih članov.

Za istega vzdrževanega družinskega člana se prizna posebna olajšava samo enemu zavezancu, drugemu pa le morebitna razlika do cele olajšave.

Lastni dohodki vzdrževanih družinskih članov

Olajšave za otroke pa tudi za vse druge družinske člane se zmanjšajo, če ti sami dosegajo dohodek.

Za lastne dohodke se štejejo prejemki po pogodbi o delu, avtorski honorarji, stipendije, prejemki prek študentskega servisa, del družinske pokojnine, ki odpade nanj in vsi drugi dohodki iz kakršnihkoli virov, razen otroškega dodatka in prispevka za preživljanje, plačanega na podlagi sodne odločbe, sporazumno ali dogovora o preživljanju.

Kljub temu, da bodo lastni prihodki za leto 1994 nekoliko drugače opredeljeni in nekateri (npr. študentski servis) obdavčeni že med letom, pa jih je treba v napoved za leto 1993 vpisati še po starem zakonu. Te podatke bodo izplačevalci posredovali tudi davčnemu organu in njihovo zamolčanje v napovedi lahko predstavlja najmanj prekršek navedbe neresničnih podatkov (kazen najmanj 50.000 SIT) ali celo utajo dohodnine (kazen najmanj 400.000 SIT).

Če ste med letom uveljavljali olajšave za vzdrževane otroke, sedaj pa jih uveljavlja drug zakonec ali oba ali pa je imel otrok lastne dohodke, se sprijaznite z dejstvom, da bo treba doplačati dohodnino!

Lestvica za izračun dohodnine za leto 1993

Do oddaje Našega časopisa v tisk še nismo dobili uradnega podatka o višini letne povprečne plače zaposlenih v RS v letu 1993 in je ta povzet po objavi v dnevnem časopisu.

Po teh podatkih je lestvica za odmero dohodnine za leto 1993 taka:

morate napoved z vrednostnimi papirji in potrdilom o njihovem nakupu prinesiti osebno.

Drugeče pa lahko napoved oddate tudi po pošti, najbolje priporočeno, na naslov Izpostave RUJP s pripisom »napoved za dohodnino«.

Na upravi za javne prihodke bodo napovedi sprejemali vsak delovni dan od 7. do 15. ure, ob sredah pa od 7. do 17. ure. Če bo treba bo organizirano sprejemanje napovedi tudi v drugem času, o čemer boste pravočasno obveščeni z obvestili na javnih mestih.

Čim prej si nabavite obrazce napovedi, skrbno proučite navodila, priložena obrazcu, in obvestila, ki ste jih dobili od izplačevalcev svojih dohodkov, ter pazljivo izpolnite napoved.

Pazite na pravočasno oddajo napovedi, kajti 50.000 SIT kazni za prepozno ali pa sploh ne oddano napoved je kar lep znesek, ki ga gotovo lahko bolj koristno porabite. Najmanj 400.000 SIT pa je kazen za tistega, ki napove manjšo osnovo za dohodnino, če utaja ne pomeni kaznivnega dejanja.

V napovedi pazljivo izpolnite še vse druge rubrike. Če ste v letu 1993 prejeli sredstva na vaš žiro račun, prepišite znesek z izpiska, ki ste ga prejeli od banke ter v primeru, da ne gre za sredstva, ki predstavljajo vir dohodnine, napišite ustrezno pripombo (npr. sredstva od poseka lesa, prodanih kmetijskih pridelkov ali živine, prodaje avtomobila ali druge opreme pravni osebi itd.), da davčnemu organu ne bo treba dodatno preverjati kakšni dohodki so bili.

Na koncu vpišete datum in napoved obvezno **PODPIŠITE!**

NOVA GLASBENA ŠOLA V LOGATCU

Učilnice in dvorana

Slovenski kulturni praznik so po slovenskih občinah različno in svečano praznovali. Še posebno praznično je bilo v naši sosednji občini Logatec, kjer so v sredo, 9. 2. 1994, praznično odprli novo glasbeno šolo. Tako se je uresničila dolgoletna želja vseh učencev in učiteljev glasbe, da bi pridobili svoje lastne prostore, kjer naj bi še mnogo let vsrkavali glasbeno vzgojo.

Poseben pomen odprtju glasbene šole pa so prispevali s svojo prisotnostjo minister za šolstvo Slavko Gaber, Franci Okorn iz ministrstva, ki skrbi za glasbeno izobraževanje, Niko Žibert, svetovalec v ministstvu, Ivan Marin, predsednik glasbenih šol Slovenije, ter najvišji predstavniki logaške občine.

Minister Slavko Gaber je v nagovoru poudaril pomen glasbene vzgoje za nadaljnje življenje mladega človeka, za kar pa so potrebni tudi primerni prostori glasbene šole.

Učenci glasbene šole so nato izvedli dobro pripravljen glasbeni program, ki so ga navzoči nagradili z aplavzom.

Predsednik izvršnega sveta Logatec Vlado Puc pa je na koncu spregovoril o težavah, ki so spremljale gradnjo glasbene šole.

Ob tem naj zapišemo, da glasbena šola Logatec šteje 155 učencev, v novih prostorih pa je sedem učilnic in koncertna dvorana, ki bo lahko zaživela kot še eno kulturno žarišče Logatca. Samo stavbo in prostore za glasbeno šolo so pričeli obnavljati pred dvema letoma, ko je bil denar le za okvirna zidarska dela. Če-

lotno obnovo so nato omogočili občina Logatec, prispevek občanov, slovenska naftna družba Petrol, Econocom iz Logatca, Ljubljanska banka, A banka, Obrtna zbornica Logatec in nekateri logaški obrtniki. S skupnimi močmi pa so le obnovili prostore, kjer bodo vzgajali nove glasbene umetnike. S. S.

Nova koncertna dvorana logaške glasbene šole.

Džirlo

Tel.: (061) 213 - 475
p.p. 45
61000 Ljubljana

Čang - Šlang shujševalni čaj

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je Čang - Šlang čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi, je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja Čang - Šlang bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj Čang - Šlang je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti.

Čang - Šlang so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Skatlica Čang - Šlang vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za doseg želene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže, niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa Čang - Šlang, čaj s tradicijo več kot 1700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje. Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici Čang - Šlanga pred spanjem. Uživanje čaja ni dovoljeno otrokom in nosečnicam. Čaj Čang - Šlang lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana in po telefonu: (061) 213 - 475.

Čang - Šlang prodaja na slovenskem tržišču podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana. Cena Čang - Šlanga je 599 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA	
ime in priimek	
ulica in št.	
poštna št. in kraj	
število zavitkov	

Naročilnico pošljite na naslov:
Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana

OKROGLA MIZA O VRHNIŠKEM TURIZMU

Vrhnika - prijazen kraj

Na pobudo Turističnega društva Blagajana Vrhnika in SO Vrhnika je bila v petek, 18. 2. 1994, v Mali dvorani Cankarjevega doma organizirana okrogla miza na temo vrhniškega turizma. Vabljeni so bili predstavniki gospodarskih dejavnosti, kulture, športa, raznih društev, skratka vsi, ki jih turizem zadeva na tak ali drugačen način.

Odziv je bil velik, kar je v uvodnem nagovoru poudaril tudi župan Vrhnike g. Vinko Tomšič. Nato je besedo predal predsedniku TD Blagajana Vrhnika g. Tomažu Gromu, ki je orisal trenutno stanje vrhniškega turizma in podal veliko število pobud ter predlogov.

Tomaž Grom je dejal naslednje: Občina Vrhnika ima veliko naravnih kulturnih in zgodovinskih danosti, ki so pomembna osnova za razvoj turizma. Razvito je gospodarstvo, obrt, trgovina in gostinstvo. Zivahna je kulturna in športna dejavnost, ki ima na voljo številne objekte in naprave. Lov in ribolov je na našem območju znan že od nekdaj in ima ob ugodni legi in naravnem bogastvu vse možnosti za razvoj tovrstnega turizma, ki ima svojo osnovo tudi v preplepu ribiškem domu in lovski koči.

Prek Vrhnike so speljane pomembne prometnice, ki vplivajo na velik pretok ljudi — domačih in tujih popotnikov, potencialnih turistov, ki bi jih morali z dobro ponudbo zaustaviti na Vrhniki.

Domači turizem in izletništvo se v zadnjem času vse bolj uveljavljata. Bližina Ljubljane nam narekuje čim boljše povezave glede skupnih nastopov in usmerjanja izletnikov prek vodnih in barjanskih lepot na Vrhniko in na začetke gozdnatega kraka. Treba bo povečati naložbe v turizem, za katere lahko rečemo, da so bile v zadnjih letih zelo skromne, kar se kaže tudi v trenutnih rezultatih.

Poleg pozitivnih dejstev pa imamo mnogo velikih in majhnih slabosti in stvari, ki kazijo podobo Vrhnike in ustvarjajo slabo mnenje. Videz kraja, urejenost in čistota je osnovni pogoj za turizem. Stvari se

Polna dvorana na okrogli mizi o turizmu na Vrhniki prav gotovo pomeni vrhniščani hočejo turistično Vrhniko

izboljšujejo, tudi z akcijami TD, vendar se del prebivalcev za to ne zmeni (črna odlagališča).

Pristop na Vrhniko iz Ljubljane po glavni cesti je zaradi stanja ceste obupen. Na začetku naletimo na smetišče, ki oddaja smrad in ni nič kaj lepega videza. Zato je nujno potrebna sanacija in pa ozelenitev obrobja in površin, deponije; tako bi zagotovili urejen videz. Tako smo že na področju ekologije, ki ji zadnja leta nismo namenili dovolj pozornosti. Komunalno odlagališče in čistilna naprava ostajata osnovni problem. S posegi v prostor bomo morali biti bolj previdni. Okolje motijo razne pozidave, Kamnolom Verd Podčelo, nekontrolirano širjenje cest (Zaplana) in podobno.

Premalo pozornosti je namenjeno staremu mestnemu jedru in obnovi vasi ter ohranjanju stare arhitekture. V mnogih občinah so zato imenovali posebne odbore, ki skrbijo za načrtno obnovo in zaščito. Za pridobivanje turistov je pomembno, da imamo urejene in vabljive turistične točke in dobro gostinstvo. Največ obiskovalcev pritegne Cankarjeva hiša in T. M. Bistra — 40.000 na leto. Le malo teh obiskovalcev zadržimo na Vrhniki. Našo ponudbo in reklamo moramo razširiti in izboljšati. Stvari so premalo povezane in marsikaj ni dorečenega na območju Zaplane — Ulovke — Planine — Starga malna — Močilnika in Pekla. Usposobiti se moramo za nudenje programov za eno — in dvodnevne izlete ali pa tudi za kaj več. Bivša gostilna v Bistri je prava sramota za naš turizem. Nivo gostinske ponudbe, razen redkih izjem, ni zadovoljiv, tako po ponudbispecialitet ali domači hrani kot po strežbi in kapacitetah. Drugi kraji nas v tem prehitujejo. Premalo vlagamo v obnovo lokalov in v dobre kuhinje. Porazno je stanje Mantove in Močilnika, kjer so nujni vsestranski posegi. Ta dva objekta bi morala predstavljati osrednjo vrhniško ponudbo, zato je treba strniti vsa prizadevanja in finance, da bi to dosegli. Cilj je hotel primerne kategorije z zmogljivostjo enega avtobusa. Na pobudo društva Rosika iz Bevk iz ZKO se Barje z Malim placom vključuje v turistično ponudbo. Razmisлити je treba o izkoristku Ljubljance. Izredno dobre pogoje imamo za razvoj konjskega športa, obstajata že dve območji, Zaplana in Drenov grič.

Pobude so za izposojevalnico koles, kar bi lahko dopolnile tudi z drugimi športnimi pripomočki. Kljub pobudam in možnostim kmečki turizem še ni zaživel. Imamo izredno ugodno območje za planinske in turistične poti. V pripravi je več poti, ki bodo predstavljene letošnjo pomlad. Turistično informiranost bo treba izboljšati. Informativne table, kot so smetali, označevanje zanimivosti, li vsi, ki želijo prispevati k razvoju turizma.

Za uspešno dobro in enotno nudbo rabimo dober prospekt Vrhnike. Brez prospekta ni uspešne promocije kraja. Predstavljamo na raznih sejmah doma in v sodelovanju moramo z vsemi turističnimi organizacijami, društvi, lami in raznimi ustanovami, rabimo prospekt. Dober prospekt stane od 30.000 do 40.000. Izdati ga je mogoče samo s prispevki in sodelovanjem vseh, t.j. gospodarstva, obrti, trgovine, gostinstva in občine. Izšel naj bi v 20.000 dihi, tiskani pa bi bil v treh jezikih. Prispevki bi bili v obliki oglosa odkupa prospekta.

Turizem postaja v Sloveniji pomembna gospodarska panoga, upam, da to spoznavamo tudi na Vrhniki. Ciljev in načinov za vseh vrhniške občine, pri čemer je treba opredeliti. Pripravi jih moramo predložiti. Pripravi jih moramo predložiti. Pripravi jih moramo predložiti.

— organizirati prireditve, ki bi privabile obiskovalce tudi zunaj vrhniške občine, pri čemer je treba ohraniti njihovo kontinuiteto — vzpodbuditi vlaganja na področju turizma — pritegniti k sodelovanju gostov in druge zainteresirane, ki bi bili od turizma tudi finančno koristni. Ob koncu sta se g. Tomšič in g. Grom zahvalila sodelujočim. Okrogli mizi, g. Grom pa je končno mislilo, da je turistično društvo Vrhnika in bo tudi v prihodnje tista gonilna sila, ki bo vsaj s pobudami, če drugače, prispevala k razvoju turizma v vrhniški občini.

Pomnik žrtvam revolucije na Vrhniki, Verdu in na Stari Vrhniki

Tako kot v drugih krajih po Sloveniji, kjer so že postavljena obeležja žrtvam revolucije nekega žalostnega obdobja v slovenski zgodovini, se pripravljamo na Vrhniki, Verdu in na Stari Vrhniki postaviti spomenik tudi našim, tako dolgo zamolčanim očetom, bratom in sestram. V juniju letos se bodo, vklesani v kamen, končno vrnili v svoj kraj, kjer jih bomo simbolično in krščansko pokopali.

Prosimo svoje in prijatelje pokojnih, pa tudi druge občane, naj sporočijo na Naš časopis, če je kdo izpuščen, če ni pravilen datum rojstva, ali pa, če kdo ne soglaša, da je njegov sorodnik imenovan na tem obeležju.

Pripravljalni odbor

Upokojenci Kmetijske zadruge Vrhnika so se dogovorili za srečanje. Zbrali so se v petek, 28. 1. 1994, v Mlečni restavraciji Vrhnika. Ker je minilo že več let, odkar so bili skupaj, so si imeli marsikaj povedati, obujali so spomine na preživete čase, ko so bili še zaposleni. Vsi si želijo, da bi se srečali vsako leto.

Pobiti in pogrešani iz Vrhnike

rojben	12. KETTE MIRKO	1910
1. HREN JANKO	1911	1921
2. HREN SLAVKO	1913	1921
3. HREN FRANCI	1918	1914
4. LUKANČIČ JOŽE	1903	1927
1. CUKALE FRANCE	1920	1927
2. CUKALE IVAN	1921	1923
3. BRENCIČ JOŽE	1925	1923
4. GERJOL MAKŠ	1922	1922
5. DOBROVOLJC ANDREJ	1926	1898
6. DOBROVOLJC TONE	1922	1903
7. DOBROVOLJC MINKA	1920	1899
8. HREN KAREL	1905	1918
9. JAPELJ JAKOB	1921	1926
10. JEREBIČ JANEZ	1925	1924
11. JURJEVIČ FRANC	1900	1926
12. KETTE MIRKO	1910	1919
13. KLATZER FRANC	1921	1922
14. KUNSTELJ FRANCE	1914	1922
15. KUNSTELJ LOVRO	1927	1922
16. KRAŠOVEC DORE	1923	1922
17. LEBAN VLADO	1923	1922
18. MARKELJ FRANC	1922	1922
19. MEJAČ ANTON	1898	1922
20. OBLAK IVAN	1903	1922
21. PETKOVŠEK ANTON	1899	1922
22. PIRC IVO	1918	1922
23. REVEN VLADO	1926	1922
24. ROŽMANEC JANEZ	1924	1922
25. ŠVIGELJ ALOJZ	1926	1922
26. TISCHLER JANEZ	1919	1922
27. TISCHLER MARJAN	1922	1922
28. UMEK MIHA	1920	1922
29. URBANČIČ STANKO	1912	1922
30. GUNSTEK JOŽE	1920	1922
31. MALAVAŠIČ VANE	1912	1922

Žrtve povojnih pobojev na Stari Vrhniki

rojben	1. GROM TOMAŽ	1924
1. BIZJAK FRANC	1923	1923
2. DOBROVOLJC PAVLE	1903	1923
3. DOBROVOLJC JANEZ	1924	1923
4. DOBROVOLJC FRANC	1925	1923
5. DOBROVOLJC MARTIN	1892	1923
6. DOBROVOLJC MARKO	1926	1923
7. FERFOLJA STANKO	1928	1923
8. FILIPIČ FRANC	1918	1923
9. FERFOLJA VIKTOR	1923	1923
10. DRAŠLER ANTON	1924	1923
11. DOMBOŠ JURIJ	1910	1923
12. HREN JAKOB	1908	1923
13. HREN MATJAŽ	1927	1923
14. JAPELJ JANEZ	1925	1923
15. JAPELJ ŠTEFAN	1927	1923
16. KOLER IVAN	1927	1923
17. KNAPIČ JANEZ	1925	1923
18. KRŽIŠNIK JOŽE	1913	1923
19. OGRIN PAVLE	1920	1923
20. OGRIN NACE	1922	1923
21. OGRIN JOŽE	1925	1923
22. OGRIN FRANC	1907	1923
23. OGRIN ZALKA	1905	1923
24. OGRIN TONČKA	1925	1923
25. ORAŽEM STANKO	1925	1923
26. TOMŠIČ LUDVIK	1910	1923
27. TURŠIČ JANEZ	1925	1923
28. ŽNIDARŠIČ IGNACIJ	1912	1923
1. VEHAR PAVEL	1902	1923
2. VEHAR MARIJA	1904	1923

Medvojne in povojne žrtve iz Verda

1. VEHAR PAVEL	1902
2. VEHAR MARIJA	1904

OBVESTILO

Oddelek za notranje zadeve Občine Vrhnika obvešča vse lastnike motornih in priklopnih vozil ter voznike, da je zadnji rok za zamenjavo starih registrskih in evidenčnih tablic ter voznških dovoljenj za nove do 25. 6. 1994.

Po tem datumu stare tablice in voznška dovoljenja z YU oznako ne bodo veljale več. Da bi se izognili nepotrebnim gnečim, vas pozivamo, da z zamenjavo ne čakate do zadnjega dne.

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE
OBČINE VRHNIKA

OBLIKOVANJE AIRBRUSH REKLAMNI NAPISI

-izrez iz folij,
-oglasne table,
-črkoslikarstvo...

Mrakova 14
Vrhnika
tel. 753 - 414

PREDSTAVLJAMO VAM PODJETJE OREL D.O.O.

Kmalu bo deset let zasebni trgovec

Prvo zasebno trgovino na Vrhnici ne celo v Sloveniji, je leta 1985 pri Jelku Orel v stari zaplaninski. Poleg trgovine z najnujnejšimi ali ter kmetijskimi potrebščinami imel tudi bife, kjer so se več let rali krajani Zaplane. Nemirna in poslovna žilica pa

Jelko Orel, direktor podjetja Orel, ki je predstavil svoje uspešno podjetje.

Jelku Orlu ni dala miru in že naslednje leto je v Ligojni odprl trgovino za potrebe krajanov. Tedaj je zaposlil tudi prvo delavko. Že v tistem obdobju pa je navezal prve poslovne stike s pivovarno UNION ter s polnim tovarnjakom piva večkrat prevozil Notranjsko, kjer je vse tudi prodal. To je trajalo tja do leta 1991, ko so mu v UNIONU zaupali zastopstvo in prodajo piva za celotno Primorsko in Notranjsko. Zato je tedaj odprl skladišče in prodajalno na debelo ob cesti Gradenj ter trgovino na drobno v Verdu (pri Čepenu). Takoj jih je šest zaposlil, ki so imeli kar precej dela, da so ustregli vsem strankam. Seveda so dobri poslovni odnosi prinesli nove sporazume z nekaterimi dobavitelji, kot so Fructal Ajdovščina, Radenska in Mercator kot grošit vseh drugih izdelkov. Sodeluje tudi z mnogimi vinarskimi zadrugami, ki mu dobavljajo kakovostna vina znanih proizvajalcev širom Slovenije. Zaradi širitve je moral zaposlovati vedno nove ljudi, tako da je sedaj že 22 zaposlenih, kar predstavlja lepo in uspešno podjetje.

V letu 1993 je v obrtni coni pod

Hrušico pridobil skladiščne prostore v velikosti 960 m², kjer sedaj opravlja vso dobaviteljsko mrežo z vsem voznim parkom. Z dograditvijo novih poslovnih prostorov in specialnih prostorov za hranjenje raznih živil pa podjetje OREL načrtuje še boljšo ponudbo in dobavo vsem sedanjim in novim kupcem.

Z voznim parkom, štirimi kamioni oskrbuje več kot 300 gostincev na Primorskem in Notranjskem ter 50 trgovin v bližnji in daljni okolici.

Od leta 1992 ima v najemu gostišče na Ulovki, vendar pa slabe zime brez snega ne prinašajo tistega, kar je v resnici pričakoval. Ne glede nato pa je Ulovka le nekakšna izletniška točka za Ljubljancane in Vrhnice in bi lahko postala ugledni športno-rekreativni center tega območja.

Jelko Orel se tega zaveda in pravi, da bi lahko hitro razširil in popestril vso ponudbo, če bi es način najemne pogodbe z IUUV nekako preoblikoval in bi imel bolj proste roke. Razmišljal je predvsem o ponudbi jahanja in vpeljevanja šole jahanja, saj je sam velik ljubitelj in rejec konj.

S konji, kot pravi hobiem, se ob napornem poslovnem delu ukvarja že vrsto let. Sebe tako že šteje za prvega rejca in vzgojitelja konj. Konje vzgaja predvsem za kasaške dirke, ki se jih udeležuje že štiri leta.

Na tekmovanjih je osvojil kar nekaj prvih mest: že leta 1990 je bil dvakrat prvi v Ljubljani in Krškem, leta 1992 pa prvi v Komendi. Tekmovanje mu pomeni predvsem sprostitev po napornih delovnih dneh. Ob tem pa spoznava tudi poslovne partnerje širom Slovenije. Tako šport res odpira vrata vsepovsod in krepi nova prijateljstva ter poznanstva.

Jelko Orel je sedaj direktor podjetja OREL, katerega je ustanovil in pripeljal do dobrih poslovnih uspehov, ki so sad marsikateri odpovedi in trmastega vztrajanja. Ob razgovoru z njim dobi človek vtis nemirnega in vztrajnega poslovnega, ki v vsakem trenutku ve, kaj mora storiti. Tudi glede Ulovke je poln idej. Glasno je razmišljal o ustanovitvi kasaškega kluba na Vrhniki, saj, kot je dejal, je kar nekaj interesentov za to športno panogo.

S. S.

Praznovanje pusta najmlajših

Tudi letos smo prijetno pustovali v družbi z Romano Krajncan. Prireditelji za predšolske in šolske otroke je organizirala Osnovna šola Ivan Cankar, stroške prireditve pa je poravnala Zveza kulturnih organizacij Vrhnika.

V telovadnici šole smo uro in pol prepevali, plesali in razdelili kar veliko nagrad, ki so jih prispevali: Can-

karjeva založba, Mercator Železnina, Pizzeria Boter, Sadje zelenjava z Ul. 6. maja, Slaščičarna Berzo, Trgovina Kara, Trgovina Barbi in Žito Vrhnika. Člani Združenja soferjev in avtomehaničarjev so pomagali ohranjati varnost na prireditvi, Center za informiranje je otroke vabil na prireditelji z objavljanjem obvestila na internem kanalu.

Prireditelji smo posneli s kamero, posnetke v veselje otrok pogledali še v šoli in tako obudili prijetne spomine. Hvala vsem, ki ste prispevali, da so otroci veselo preživeli pust!

COMING d.o.o.

Podjetje za komercialni inženiring

Trg Karla Grabeljska 1
61360 Vrhnika
dir. tel. 061/755-898
tel./fax 061/755-833, 755-888,
756-156
avto tel. 0609/610-902

COMING

Za samostojno opravljanje dela v trgovini Vrhnika in Ljubljana

iščemo

2 prodajalca

Pogoji:

- srednja šola trgovske, ekonomske ali elektro smeri
- 2-mesečno poskusno delo

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop dela TAKOJ.

Pisne vloge na Coming, d.o.o. Vrhnika, Trg Karla Grabeljska 1 s prejemom 8 dni po objavi.

Dan je skladišče je v nekdanjih tankovskih hangerjih v obrtni coni pod Hrušico, kjer piva čaka na nadaljnji transport do kupca

Trgovina Orel na cesti Gradenj, kjer je bilo tudi prvo skladišče izdelkov pivovarne Union.

COMING

d.o.o., VRHNIKA

Trgovine: VRHNIKA, Stara c. 45, tel.: 752-392
LJUBLJANA, Kongresni trg 13, tel.: 214-321

BARVNI TV GOLDSTAR 4902
ekran 37 cm, zapis na ekranu (OSD), skart vtičnica, kabel tuner, 40 nastavljenih programov, daljinsko upravljanje, samodejni izklop

31.950 SIT

19.890 SIT

42.990 SIT

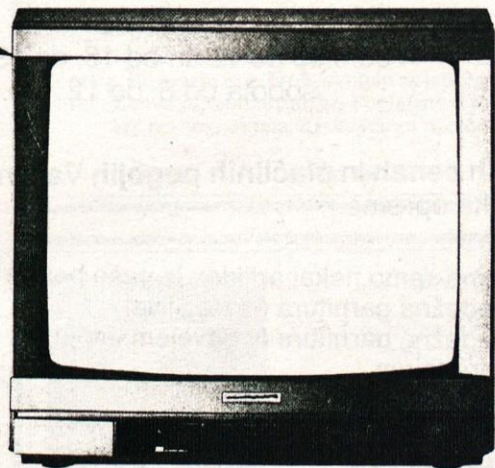

Glasbeni stolp Goldstar FM22
Gramofon, dvojni kasetnik, equalizer

43.900 SIT

VIDEOREKORDER SAMSUNG VX 300
enostavno programiranje, avtomatska naravnava slike, varnostno zaklepanje, programiranje za obdobje enega meseca, VPS (časovni zamik snemanja), daljinsko upravljanje, dve video glavi

BARVNI TV GORENJE MERKURY
ekran 51 cm, teletext, 90 prog. mest, samodejni izklop

CENE SO ZA GOTOVINO IN KREDITNE KARTICE! OMOGOČAMO TUDI NAKUP DO 7 OBROKOV!

leskovec

Stara cesta 23

VRHNIKA

tel. 061 752 983

PAPIRNICA
M. ANA d.o.o.

Trgovina obutve
LARA

Trgovina NADA

Restavracija
LESKOVEC

Novosti v Cankarjevi knjižnici

FILOZOFIJA — PSIHLOGIJA
Urbančič, I.: Zaratusastrov izročilo
MacIntyre, A.: Kratka zgodovina etike

DRUŽBENE VEDE
Cerkev, kultura in politika 1890 — 1941
Jaušovec, N.: Naučite se misliti
Kramar, M.: Načrtovanje in priprava izobraževalnovzgojnega programa
Lipušič, B.: Izobraževalni trendi v zahodni Evropi
Panek, J.: Jan Amos Komenski
Powell, M.: Učitelj ima nadzor
Lipnik, J.: Metodika govorne vzgoje
Zaviršek, D.: Ženske in duševno zdravje
Rupel, N.: Deset sprehodov med Slovenci na Koroškem

MATEMATIKA — PRIRODOSLOVNE VEDE
Ardley, N.: Spoznavanje znanosti: energija
voda
rast
Cole, B.: Mummy laid an egg!

UPORABNE ZNANOSTI
Leskošek, M.: Gnojenje
Rist, M.: Živalim prilagojena reja

Skalin, B.: Učim se jahati
MacKay, H.: Plavaj z morskimi psi in ostani živ
Gookin, D.: PC za telebane
Safarič, B.: Word for windows 2.0

ARHITEKTURA — UMETNOST
Spoznavajmo skupaj: dom, štejm, čas
Grazzini, G.: Narodni parki sveta

JEZIKOSLOVJE — LEPOSLOVJE — LITERARNA VEDA
Dumas, A.: Trije mušketirji
Zevaco, M.: Otroci papeža
Carmina Burana
Flaubert, G.: Skušnjava svetega Antona
Budal, A.: Križev pot Petra Kupljenika
Carli, A.: Zadnji dnevi v Ogleju
Milčinski, F.: Zvezdica Zaspanka
Novak, B. A.: Mala in velika luna

ZGODOVINA — DOMOZNANSTVO — ZEMLJEPIŠ
Brezovnik, B.: Poševni rez duha
Luthar, O.: Med kronologijo in fikcijo
Marolt, J.: Šerčerjeva brigada na Štajerskem
Tomassini, G. F.: Zgodovinski komentarji o Istri

G. T. d.o.o.

Gradišnikova 18
61353 Borovnica

TRGOVINA: KOCKA

— VRHNIKA tel.: 061/755-335
— BOROVNICA tel.: 061/746-613

PRIBLIŽUJE SE MESEC MAREC, KO BODO PRAZNOVALE NAŠE ŽENE IN MATERE. ZATO JIM ŽE SEDAJ

ISKRENO ČESTITAMO

MOŽE, SINOVE IN HČERKE PA OBVEŠČAMO, DA SMO V NAŠI TRGOVINI

KOCKA

POPESTRILI PONUDBO Z LIČNIMI DARILI, PRIMERNIMI ZA TAK PRAZNIK. PRIDITE IN OGLEDITE SI JIH.

ODPRTO OD: 9.00 DO 19.00
sobota: 8.00 DO 12.30

POLOS d.o.o.
Zapoge 40, 61217 VODICE

POCENI PREMOG

Polos, trgovina s premogom, vam po zelo ugodni ceni dostavi na dom premog vseh vrst. Možnost plačila na čeke. Dostava brezplačna do 30 km.

Se priporoča

POLOS, Zapoge 40, Vodice
☎ 061/823-585
824-096

V.I.P. d.o.o.

Vrhnjski inkubator podjetništva
Pisarna: Tržaška c. 23, Vrhnika,
tel./fax 755-820

nudi naslednje storitve:

- splošna in specialistična svetovanja s področja podjetništva
- svetovanje o primerni pravnostatusni obliki načini dokapitalizacije za d.o.o.
- priprava in izvedba posameznih projektov s področja podjetništva
- svetovanja s področja pridobivanja finančnih sredstev in priprava dokumentacije
- finančno-računovodski servis
- posredovanje nepremičnin.

Splošno svetovanje je brezplačno ob pomoči Ministrstva za gospodarske dejavnosti in Občine Vrhnika.

Malčki, tudi v marcu boste v knjižnici lahko poslušali pravljice:

V Borovnici:

- 7. 3. SAPRAMIŠKA
- 14. 3. MEDVEDKI SLADKOSNEDI
- 21. 3. MIŠKOLIN
- 28. 3. MEDVEDEK IN LUNA

na Vrhniki:

- 3. 3. ZRCALCE
- 10. 3. KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO
- 17. 3. HIŠICA BREZ NAPISA
- 24. 3. KAKO SO ROŽE ISKALE POMLAD
- 31. 3. JURI MURI V AFRIKI.

DOM — OPREMA TRGOVINA POHIŠTVA

VRHNIKA, TRŽAŠKA CESTA 23 (stara glasbena šola — pri kino dvorani), tel.: (061) 755-255

ODPRTO
od 8.30 do 12. in od 16. do 19. ure,
sobota od 8. do 12. ure.

Po ugodnih cenah in plačilnih pogojih Vam nudimo celoten program stanovanjske opreme.

Naj naštejemo samo nekaj artiklov iz naše pestre ponudbe:

- kotna sedežna garnitura (raztegljiva) 47.900 sit
- kotna sedežna garnitura (v govejem usnju) 180.000 sit
- kavč s predalom 27.900 sit
- dnevne sobe (regali) od 59.900 sit dalje
- spalnice od 89.900 sit dalje
- otroške sobe od 40.700 sit dalje
- predsoba (2 m) 38.900 sit
- garderobna omara z drsnimi vrati (1,5 m x 2,20) 33.900 sit
- otroški vrtljivi stol 6.000 sit
- otroške pisalne mize od 10.300 sit dalje
- ortopedske in medicinske vzmetnice vseh velikosti
- trosed kavč za »dan in noč«
- raztegljiv enosed, dvosed
- TV in hi-fi omarice.

Posebna ponudba: sedežna garnitura v blagu ali usnju po vaših merah.

DEMANTI

Zaradi dveh sestavkov o podrtju in gradnji mostička v Gradišču pri podjetju Droga nas je v uredništvu Našega časopisa obiskal gospod Francišek Švigelj in nam povedal, da ni kriv samo potok Bela, da je odneslo most, ampak tudi Hribski potok, ki se malo pred mostom združita v en potok. To je povedal zato, ker ga domačini in podjetje Hidrotenik iz Ljubljane obtožujejo, da je kriv za poplave potoka Bela.

UREDNIŠTVO

MALI OGLASI

Ugodno prodam malo rabljeno italijansko peč »GIBO« na kurilno olje. Inf. 061/752-783.

KEMIJA: Študent kemije inštruiral računske naloge za analizo in anorgansko kemijo za 1. letnike FAKULTET. Informacije: 753-152.

KEMIJA: Študent kemije inštruiral kemijo in kemijsko računstvo za srednje šole. Informacije: 752-152.

Kupimo stanovanjsko hišo na Vrhniki ali v bližnji okolici. Tel.: 301-818
1334-228 — 8. — 15. ure.

TRGOAVTO Z METALOTRGO

MERCATOR TRGOAVTO v kooperaciji z Metalotrgovino ob avtobusni postaji na Vrhniki; Cankarjev trg 6; tel. 061/756-210 ali 756-211

1. Italijanska kolesa ponovno v prodaji; ATALA vse vrste; akcijska prodaja Rogovih koles, motorjev TOMOS in VESPA PIAGIO-Italija — pogoji ugodnejši od laniških — za kolesa ROG: 10% popusta za gotovino pa tudi za posojilo do enega leta; (cena kolesa MTB—OVERSIZE s popustom 23.860,00 sit)
- za motorje TOMOS: 12% popusta za gotovino, na posojilo do treh let ali na čeke 1+5 pa 10% popusta.
2. Pestra izbira italijanskih sobnih koles za rekreacijo že od 19.039,00 do 50.000,00 sit.
3. Električno orodje FELISATI iz Italije: vrtnalnik, novi tip 8.861,90 + PD; botna brusilka, velika 16.704,70 + PD
4. Motorne žage HUSQVARNA vseh tipov (F64 — 50.937 sit s popustom)
5. Ogrevne japonske peči na brezdimno gorivo 32.070 sit, 2,4 KW
6. Letne gume EXZAKT kot tudi za viličarje že v prodaji 145 x 13 po 4.685 sit — popusti pri montaži in centriranju
7. Akcijska prodaja — predsezonska MEŠALNIKOV: 39.900 SIT in samokolnic po 4.725 sit

Pogoji: vse blago je mogoče kupiti na 1+3 ČEKE BREZ OBRETI, za večje vrednosti po posojilo DO 3 LET. Delovni čas: od 8. do 12. ure in od 15. do 19. ure sobota od 8. do 12. ure

VRHNIŠKI KINO V MARCU

3. 3., četrtek, ob 20.00
POPOLN SVET — ameriški barvni S stereo 135'
 A PERFECT WORLD — Režija: Clint EASTWOOD
 V gl. vl.: Kevin COSTNER, T. J. O'WHER, Clint EASTWOOD Laura ERN
 PREDPREMIERA meseca je menda najboljši Eastwoodov film, ki pa so ga toso prezili pri nominacijah, ker je dobil lani veliko oskarjev za film NEPROŠČENO. Film, ki predstavlja podoben zločinca in ugrabljenega dečka r njuno vse bolj pristno prijateljstvo, daleč od ustaljenih klišejev in črno-bega prikazovanja dogodkov in ljudi. evin COSTNER se je prvi spoprijel z spleteno vlogo »negativca«.

5. 3., sobota, ob 19.00
 6. 3., nedelja, ob 17.00
LJUBICA, OTROK JE NARASEL — mer. barvni stereo 89'
 HONEY, I BLEW UP THE KID — ežija: Randul KLEISER
 V gl. vl.: Rick MORANIS, Marcia TRASSMAN, Robert OLIVERI, Dadel in Joshua SHALIKAR, Lloyd RIDGES, John SHEA
 Nadaljevanje filma LJUBICA, MANJŠAL SEM OTROKE je prav to posnet z uporabo filmskih trikov, le a se tokrat čudaškemu očku-učenjaku osreči s svojim strojem povečati svojega letnega sinčka v velikost nekakšnega ING KONGA. Podobno izihodišče za rsto komičnih situacij kot v prvem lmu.

6. 3., nedelja, ob 20.00:
TINA, KAJ IMA LJUBEZEN S TEM — amer. stereo
 TINA, WHAT'S LOVE GOT TO DO WITH IT
 Režija: Brian GIBSON
 V gl. vl.: Angela BASSET, Larry HSHBURNE
 Kdo ne pozna slavne pevke Tine Turner? To je njena življenjska zgodba, od evnih začetkov prek ponesrečene zonske zveze z ljubosumnim grobijanom kom do vrha, kjer je še zdaj. Sijajna reacija mlade Angele BASSET, nagra na z letošnjim ZLATIM GLOBUOM, nagrado ameriških filmskih kriikov.

12. 3., sobota, ob 19.00
 13. 3., nedelja, ob 17.00
NA OGNJENI ČRTI — amer. barvni S stereo 127'
 IN THE LINE OF FIRE — Režija: Wolfgang PETERSEN
 V gl. vl.: Clint EASTWOOD, John MALKOWICH, Rene RUSSO
 Enega od predsednikov telesnih tražarjev še po tridesetih letih preganja očetek krivde, ker ni uspel prepričati oboja Kennedyja. Tem bolj je zato paziv ob grožnji nevarnega obsedenca, ki ke pripravlja na atentat. Malkovicha je ominiran za OSKARJA — za stransko logo.

13. 3., nedelja, ob 20.00:
MESTO RADOSTI — angleško-akoski barvni stereo 134' CITY OF IOY — Ržija: Roland JOFFE
 V gl. vl.: Patrick SWAYZE, Pauline COLLINS, Om PURI
 Mlad zdravnik pride v Kalkuto in za ne spoznavati srhljiva nasprotja. Še preden se dobro zave, je do vrata v boju a drugačen svet...

19. 3., sobota, ob 19.00
 20. 3., nedelja, ob 17.00

UNIČEVALEC — amer. barvni stereo CS 119'
 DEMOLITION MAN — Režija: Mar-ko BRAMBILLA
 V gl. vl.: Sylvester STALLONE, Wesley SNIPES, Sandra BULLOCK
 Najboljši policaj 21. stoletja proti najhujšemu kriminalcu 21. stoletja. Tudi nekaj duhovitih dialogov ob obilici piro-technike. »Tehno triler«.

20. 3., nedelja, ob 20.00:
ZLATI ČASI — španski barvni CS stereo
 BELLE EPOQUE — Režija: Fernan-do TRUEBA
 V gl. vl.: Penelope CRUZ, Ariadna GIL, Jorge SANZ
 Izvrstna erotična komedija je nominirana za OSKARJA (za ameriški film leta), predstavlja pa mladega dezerterja iz španske vojske 1931, ki poišče skrivališče pri starejšem znanu. Privošč si vse štiri njegove hčere, pa ne ve, da so si ga pravzaprav privoščile one...

26. 3., sobota, ob 19.00
 27. 3., nedelja, ob 18.00
TRIJE MUŠKETIRJI — amer. barvni stereo CS
 THE THREE MUSKETEERS — Režija: Steven HEREK
 V gl. vl.: Kiefer SUTHERLAND, Charlie SHEEN, Chris O'DONNELL

27. 5., nedelja ob 20.30
SVATBA — tajvanski barvni stereo 104'
 HSI YEN (THE WEDDING BANQUET) — Režija: Ang LEE
 V gl. vl.: Winston CHAO, May CHIN, Mitohel LICHTENSTEIN, Sihung LUNG, Ah-Leh GUA, Dion BIRNEY, Paul CHEN
 Ko bo ta film na našem sporedu, bo že jasno, kateri od tujih (neameriških) filmov je dobil letošnjega OSKARJA v tej kategoriji. Med petimi nominiranimi smo na TV že lahko videli angleški film v keltščini — HET WINN.

VONJ PO ZELENIM PAPAYI
 Vietnamskega kandidata žal še ne poznamo, bolj pa kitajsko-hongkoškega ZBOGOM, MOJA KONKUBINA iz jesenskega filmskega ARTFESTA v Cankarjevem domu (ljubljskem), ki pa žal ni bil odkupljen za prikazovanje v drugih kinematografih. Poleg ZLATIH ČASOV, ki ga imamo na sporedu en teden prej, ostane kot peti in morda največji kandidat prav SVATBA, ki vam jo bomo pokazali komaj nekaj dni po svečanih podelitvah OSKARJEV v HOLLYWOODU. Morda bomo imeli srečo. Ne glede na možno nagrado, ki jo bo film dobil ali pa ne, gre za eno najboljših filmskih komedij, posnetih lani. Cela zgodba se dogaja v New Yorku, kjer skupaj živita in študirata tajvanski in ameriški mladenič — topla brata. Ko starši prvega v pismu ultimativno želijo, da se njihov sin poroči, da bo oče pred smrtjo videl vnučka, se stvari na moč zapletejo, saj poslušni sin res najde nevesto na veliko zgražanje ljubimca. Večino filma namreč spremljamo prav svatbo, na kateri je toliko sprenevedanja in komičnih zapletov, saj na svatbo pridejo vsi sorodniki, da gledalec samo čaka, kdaj bo sledila katastrofa. Katastrofe seveda ni, je pa razplet zelo presenetljiv. Med vsemi filmi, ki se lotevajo problemov homoseksualnosti (in teh ni malo), je ta najbolj razumevajoč, človeško topel — skratka — mojstrovina.

KINO BEVKE

27. FEBRUAR 1994 OB 18.30
 CAPE FEAR (Rt strahu); thriller
 vloge: Robert de Niro, Nick Nolte, Jessica Lange

6. MAREC 1994 OB 18.30
 DEMOLITON MAN (Uničevalec): akcijski
 vloge: Sylvester Stalone, Wesley Snipes

13. MAREC 1994 OB 18.30
 PERFECT WORLD (Popoln svet); drama
 vloge: Kevin Costner, Clint Eastwood

20. marec 1994 OB 18.30
 DENIS THE MANAGE (Denis pokora); komedija
 vloge: CHRISTOPHER LLOYD; Joan Plowriht, Lea Thompson

JANIT, d.o.o.

Dražica 4, Borovnica
 Tel.: (061) 746-140

VSE ZA VRT IN KMETIJO

Bliža se pomlad, zato vam naša trgovina nudi:

- semena
- čebulček
- okrasne čebulice
- trave in detelje
- krmno peso, korenje, kolerabo, repo
- gnojila — Biogrena, Organa, Gardin itd.
- vrtno orodje
- cvetlične lonce in korita
- zemljo za presajanje — 5 l, 10 l, 50 l
- hrano za male živali:
- mačke, psa, ribice, želve, hišne kunce, hrčke, morske prašičke, papige, eksote itd.

Vabljeni!

DELOVNI ČAS: 8. — 11.30
 15.30 — 18.
 SOBOTA: 8. — 11.30

ZAHVALA

ob izgubi najinega očeta

Dionizija Prizmića

se vsem, ki ste kakorkoli pomagali in ga spremljali na zadnji poti, mu poklonili cvetje ter nama izrazili sožalje, iskreno zahvaljujete. Posebej se zahvaljujete govornikom za lepe besede slovesa ter nosilcem zastav in odlikovanj.

Zdenko in Irena

ZAHVALA

Ob smrti naše mame

Ivane Kovač
 roj. Pajsar
 iz Podlpe

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanec za darovano cvetje, sveče in darovane maše. Iskrena hvala gospodu župniku, pevskemu zboru in KS Podlipa. Vsem še enkrat hvala, ki ste kakorkoli sodelovali ob njeni smrti in jo pospremili k večnemu počitku.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in tašče

Marije Sternen
 roj. Nagode
 iz Verda

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem, znanec, prijateljem in sosedom za izraženo sožalje in darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo župniku g. Božnarju in g. Dobrovoljcu za lepo opravljeni pogrebni obred. Zahvaljujemo se tudi ge. Poglajenovi za poslovilne besede ter pevcem okteta Raskovec za poslovilne pesmi.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 84. letu življenja nas je zapustil dragi mož, brat in stric

Jože Kušar
 iz Sinje Gorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom in sorodnikom za pomoč v težkih dneh, darovano cvetje in sveče. Hvala gospodu dekanu za lepo opravljeni pogrebni obred, pogrebem iz vrst GD Sinja Gorica in pevcem Raskovec za žalostinke. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena, sestre Vida, Jožefa in Marija z družinami ter drugo sorodstvo

Nenadoma je umrla

Marija Troha —
 Žogrova Micka

Vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti in kakorkoli pomagali, se zahvaljujem, posebno pa dr. Mundovi ter župniku, gospodu Stržaju za poslovilne besede in lepo opravljeni pogrebni obred.

Ema Osredkar

ZAHVALA

Dolgost življenja našega je kratka...

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali ob nenadni in boleči izgubi našega ljubega sina, moža, ata in zlatega starega ata

Vinka Keršmanca

iz Bev 104

se iskreno zahvaljujemo vsi njegovi. Še posebej se zahvaljujemo župniku, pevcem, OGZ, GD sektorja Bevke, vsem sosedom in vsem njegovim znanec ter prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

Angele Japelj
 roj. Nagode
 iz Velike Ligojne

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanec za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. dekanu za lepo opravljeni pogrebni obred, dr. Kogoju in sosedom Lebnoim. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

Dvajsetič peš z Vrhnik na Triglav

Letos poleti se bomo že dvajsetič podali peš z Vrhnik na Triglav. Zabili smo davnega leta 1975 ko smo se na pot odpravili v dveh skupinah. Potem pa vsako leto, najmanj ena odprava. Tja do leta 1983, ko se je formiralo že več ekip. Lansko leto smo Vrhničani romali peš poti Triglavu že v sedmih skupinah, skupaj skoraj 150 hodecev.

Ker bo letos torej jubilejni 20. pohod, smo ga sklenili temu primerno obeležiti. Vkup smo glave staknili in sklenili:

Vsi skupaj peš z Vrhnik na Triglav od 20. — 23. julija

Ker pa je za tako množičen pohod potrebna tudi zahtevna organizacija, smo sestavili odbor, ki naj bi vso stvar primerno zastavil in dobro pripravil. Da bo vse v najboljsem redu bodo poskrbeli:

Krašovec Srečo, Rijavec Edo, Pečar Janez, Miklavčič Damjana, Grom Boža in Marjan, Šušteršič Jože in Susman Jaka.

Odbor je že nekajkrat zasedal, razdelil naloge in tudi nekaj že sklenil.

PRIJAVE bodo sprejemali vodje sedanjih pohodnih skupin do 31. 3. 94

TRIGLAVCI Krašovec Srečo
TRIGLAVKE Šušteršič Jože
POVŽARJI Petkovšek F., Susman J.

LINTVERNI Pečar Janez
VAŠANI Sotlar Bert
VERJANI Drašler Janez
UČNI CENTER Žirovnik Matjaž
Lahko pa se prijavite tudi članu

odбора pohoda. ŠTARTNINA oziroma kavcija je 2.000 tolarjev, ki jo je treba vplačati ob prijavi do 31. 3. 94. Celotna oskrba pa bo stala cca 5.000 tolarjev, razliko 3.000 se torej poravnava do začetka pohoda.

Kot vedno »gredo« z nami tudi dosedanja sponzorji, skoraj gotovo pa se nam bodo pridružili še novi.

Da pa ne bi pričakovali začetka pohoda kondicijsko nepravilni, so Triglavci pripravili tudi program pohodov, kjer naj bi obnovljali kondicijo. Tako smo januarja bili na Kriški gori, v marcu pa bomo osvajali Nanos, Snežnik in Porezen.

POHODI v letu 1994

30. 1. — Kriška gora
6. 3. — Nanos
12. 3. — Snežnik
26. 3. — Porezen
10. 4. — Ključ
16. 4. — Štampetov most
8. 5. — Blegoš
22. 5. — Slavnik
28. 5. — Stol
5. 6. — Poljana
18. — 19. 6. — okoli Vrhnik
20. — 23. 7. — Vrhnik — Triglav
9. — Krim
16. 10. — Ulovka
12. 11. — od Litije do Čateža
26. 11. — Slivnica — Vrhnik
18. 12. — Javornik

Prijavite se lahko pri »Kranjc« na Vrhnik ali v »Krnici« v Verdu ali v ŠD POVŽ na Stari Vrhnik.

Vmes pa se bomo odpravili še kam drugam, ali pa na Planino ali v Dolge tale za Ljubljanskim vrhom, kjer sta koč ob nedeljah in praznikih odprti.

Planinke in planinci, članarino za letos lahko poravnate v pisarni PD ob sredah od 19. — 20. ure ali v nedeljo na Planini.

Portret Nine Vengust

Ritmikarka Nina Vengust, doma z Loga, članica ŠD Log ter kluba SRG Narodni dom iz Ljubljane, je na letošnjem državnem prvenstvu v športno-ritmični gimnastiki, v kategoriji mladink, ki je bilo v dnevi 29. in 30. januarja 1994 v Ljubljani, dosegla odlične rezultate. Upravičeno ji pripada naslov: zlata in srebrna deklica! Nina si je priborila eno srebrno (2. mesto v mnogoboju) in štiri zlate kolajne (1. mesto v finalu pri vaji s kolebnico in kiji, delitev 1. mesta v finalu pri vaji z žogo in trakom s klubsko kolegico Ano Gril).

Njen vzpon v sam vrh slovenske mladinske ritmike ni naključen. Je rezultat večletnega načrtnega dela v klubu, naporov trenerja, ki so skrbeli zanj, predvsem pa pridnosti in vztrajnosti nje same. V nemajhnoporo so ji bili pri tem njeni starši, kakor tudi OŠ Log — Dragomer, ki za njene športne dosežke kaže veliko razumevanje.

Rojena je bila 19. 2. 1981. Že s šestimi leti se je vključila v vadbo ritmike. V letu 1993 je na državnem prvenstvu za kadeetke nakazala svoj prodor v vrh in prejela eno srebrno in dve zlati kolajni. Bila je tudi že uspešna udeleženka državne reprezentance Slovenije. Kot najboljša športnica Loga je svojim staršem, klubu, našemu društvu in sokrajčanom lahko upravičeno v ponos.

Nadaljnja pot za dokazovanje vrednosti in napredka bo od Nine zahtevala še veliko naporovnih treningov, saj je program mladinske in članske kategorije zelo zahteven in se bo morala uveljaviti ne le doma, ampak tudi v tujini. Pripravi smo, da bo to zmogla in ji želimo — Nina, še veliko uspehov!

Za ŠD Log sestavila:
Jelica Vazzaz

Tekmovanje karateistov

Karate klub Vrhnik je v soboto, 12. 2. 1994, izvedel tretji tradicionalni turnir v tradicionalnem karateju Vrhnik 1994.

Tekmovanja se je udeležilo 110 tekmovalcev iz vse Slovenije, ki so se pomerili v »kratah« posamezno in ekipno. Tako je bila dvorana osnovne šole Ivana Cankarja polna mladih karateistov in gledalcev, ki so vzpodbujali svoje tekmovalce. Zelo dobro in uspešno so nastopili najmlajši karateisti vrhniškega karate kluba, ki dokaj uspešno deluje in tekmuje v tej športni panogi širom Slovenije.

Poleg vrhniških tekmovalcev so nastopili še tekmovalci iz Postojne, Škofje Loke, Raven na Koroškem, Ljubljane, Sežane in Črnuč. S. S.

Skupina vrhniških karateistov, ki je uspešno nastopila na turnirju.

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI V KRANJSKI GORI

Vreme omogočilo zelo dobro smuko

Učenci petih razredov vseh treh osnovnih šol naše občine so letošnjo zimsko šolo v naravi preživeli v Kranjski Gori. Učenci osnovne šole Ivana Cankarja so v hotelu Alpina Kranjska Gora preživeli od 17. do 21. januarja, Borovničani in učenci osnovne šole Log-Dragomer pa naslednjih pet dni, torej od 24. do 28. januarja.

Lepo urejene triposteljne sobe so otrokom nudile tudi pravo hotelsko življenje.

Značilnost vseh zimskih dni šole v naravi je bilo lepo vreme, ki je omogočilo zelo dobro smučanje na smučiščih poleg samega hotela.

Letošnjo šolo v naravi smo obiskali ko so bili na smučanju učenci osnovne šole Log-Dragomer in učenci iz Borovnice.

Vodja zimske šole v naravi iz Osnovne šole Log-Dragomer je bil učitelj telovadbe TONI TUFGEDŽIČ, ki nam je povedal, da je bilo na smučanju 34 otrok, to je dva peta razreda. Učenci so bili razdeljeni v štiri skupine glede na smučarsko znanje in sposobnost. Na dan so 5 ur aktivno smučali, in sicer zjutraj od 9.30 do 12. ter popoldan od 14. do 16.30. Tako so v popolnosti izpolnili program 30-urnega smučanja za zimske šole v naravi.

Se najbolj pa so bili veseli in zadovoljni otroci, ki so se po dolgem času zopet lahko smučali, in to nekaj korakov od samega hotela. Kot smo že omenili, so prebivali v hotelu Alpina, kjer so imeli res visoko raven storitev. Spali so v dvo- in triposteljnih sobah, v katerih so bili telefoni, tako da so bili vedno v stiku s starši, če je bilo kakšnem posebnem dolgač.

Vendar pa tega ni bilo opaziti, saj je bil program natančno čez dan. Poleg učenja smučanja so spoznali okolico Kranjske Gore s kratkimi sprehodi in izleti. O tem so napisali precej življajskih spisov, ki so pokazali veliko zanimanje za prelepo okolico in naravo Kranjske Gore. Ob večerih so prirejali družabne večere, najbolj veseli pa so bili večera v disco-klubu.

Uprava hotela jim je namreč odprla disco-klub, kjer so se naplesali in tako še zadnje atome moči porabili na plesu.

Ob obisku smo učence vprašali, kako so zadovoljni z vsem v Kranjski Gori. V en glas so povedali, da je hrana dobra, da so učitelji »FULL« dobri, če pa jim je dolgčas, pa hitro pokličejo svoje starše, pa še to takrat, kok gredo spat.

Na koncu nam je Toni Tufegdžič povedal, da je udeležba 80%, ker je nekaj otrok šlo na smučanje s starši, da so plačilo šole v naravi omogočili na tri obroke in da bo cena za pet dni po dejanskih stroških približno 13.000,00 sit. Že na začetku pa so ugotovili, da je smučarsko znanje te generacije učencev precej slabše od prejšnjih, čemur je vzrok stalno pomanjkanje snega in denarne težave. Nekateri so celo prvič stopili na smučke prav v Kranjski Gori.

Pogovarjali smo se tudi z vodjo smučanja iz osnovne šole Borovnica Marjano Brenčič, ki je povedala, da so bili vsi zelo zadovoljni z vsemi storitvami hotela in samih smučišč. Z vaditelji iz osnovne šole Log-Dragomer so usklajevali vse aktivnosti, tako da otroci niso čutili razdvojenosti med šolama in so bili kot ena družina.

Iz Borovnice je smučalo 42 otrok iz dveh petih razredov, ki so bili razdeljeni v pet skupin. Udeležba je bila skoraj 100%. Ob tej priložnosti se zahvaljujejo borovniški KARITAS, ki je prispevala za enega učenca ter podarila še nekaj stvari.

Vsi učenci iz Borovnice so tudi opravili tečaj teka s smučmi, ki so si jih sposodili. Po vsaki večerji pa so jim pripravili tudi razna predavanja, kot na primer o vzdrževanju smuč, o obnašanju na smučiščih in o pravi izbiri smučarske opreme.

V tistem tednu je bila z njimi zdravnica dr. Zupanova, ki na srečo vseh ni imela večjega dela, razen nekaj

vročine in lažjih odrgnin od smučarskih padcev.

Kot smo že omenili, je bila za Osnovno šolo Ivana Cankarja zimska šola v naravi od 17. 1. do 21. 1. 1994, je pet nepozabnih lepih smučarskih dni. Na smučanj je bilo 133 otrok iz petih razredov, kar je 88% udeležba. Poleg razrednikov petih razredov je za smučarske večine skrbelo 14 vaditeljev smučanja, za organizacijo in za vse programske aktivnosti pa je skrbel vodja šole v naravi Vinko Bizjak.

V razgovoru nam je povedal, da so tudi oni kar najbolje izkoristili vse ure za smučanje, kar je omogočilo lepo vreme, pravi sneg ter nenazadnje vrhunske storitve hotela Alpina.

Otrokom so posodili 51 parov popolne smučarske opreme, kar je precej pripomoglo, da so se nekat otroci lahko udeležili same šole v naravi. Omogočili plačilo na tri obroke. Zahvaljujejo pa se občini za finančno pomoč, ker so poravnali 80% prevoznih stroškov, vse stroške za strokovni vaditeljski kadroški prisotnega zdravnika. Poleg smučanja pa so popev za noma izrabili ves prosti čas, tako da učencem vseh dni ni bilo dolgčas. V popoldanskem času, pred večerjo, so imeli razredne ure, ogledali so si Kranjsko Goro izdelovali skulpture iz ledenega snega ter v bližini hotela naredili vasico igljev. Po večerji pa so priredili predavanja o nevarnosti v gorah v zimskem času turnem smučanju, prikazali pa so jim tudi vrhunske opremo, ki je potrebna za te dejavnosti. Alpinist Maš, ki ji Urh jim je pripovedoval o vzponu na 8201 meter visoki vrh CHO-OYO v Himalaji.

Posamezne skupine so se rade postavile pred fotoaparatom, vendar le za kratek čas, saj je bela poljana nenehno vabila.

Zadnji večer pa so pripravili ples v pivnici hotela, kjer je igral ansambel »v živo«. Učenci so sami pripravili program z recitacijami, šalami, pesmicami in anekdotami. Gost večera je bil državni prvak v mesu nju pijač Aleš Ogrin, ki je vsakemu pripravil brezalkoholni koktajl ob sponzorstvu PIZZERIJE Boter.

Borovniški tekači na smučeh so se hitro odpravili na uvajalno tekaško stezo od Kranjske Gore do Podkorena.

Vseh pet dni je z učenci preživela tudi zdravnica dr. Helena Rožmanec, ki praktično ni imela dela, kar ji tudi prispevalo k dobri volji.

Učenci so vsak dan skrbeli tudi za stenski časopis, kamor so pisali dnevne dogodivščine in opisovali aktivnosti. Na koncu pa so sami izdali pravi časopis, ki ga je prejel vsak udeleženec zimske šole v naravi.

V zadovoljstvo vseh je tako minila še ena zimska šola v naravi v prelepi Kranjski Gori z dobrimi storitvami hotela Alpina in seveda z novimi smučarskimi znanji učencev petih razredov.

Odstopil predsednik košarkarskega kluba Borovnica

V uredništvu Našega časopisa smo prejeli odstopno izjavo sedanjega predsednika košarkarskega kluba Borovnica Franja Modrijana, ki nepreklicno odstopa s funkcije predsednika Košarkarskega kluba Borovnica z 31. 3. 1994 zaradi prezaposlenosti na delovnem mestu. V izjavi še navaja, da je to funkcijo opravljal polnih 19 let (1975 — 1994). V tem času je borovniška košarka

imela največje uspehe in še s uspešno igrano v II. slovenski ligo. Odstop je najavil tudi upravnemu odboru, ker prevzema nekatere poslovne naloge in svoje funkcije bi mogel zavzeti in kakovostno opravljati. K odstopu pa so ga vodili tudi nezaželeni pojavi in zlorabe amaterizma v slovenski košarki.

NAŠ ČASOPIS

je vrhniško občinsko glasilo. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Tone Janežič. Predsednik časopisnega sveta Brane Jereb. Uredništvo: Tržaška 1, Vrhnik, tel. 756-224 in 755-121, int. 222, fax 755-158. Organizator Simon Seljak. Grafična priprava: Grafika Novo mesto. Tisk: Tiskarna Ljudske pravice. Časopis je brezplačen in ga prejme vsako gospodinjstvo v vrhniški občini. Po mnenju Ministrstva za informiranje je obdavčen s 5-odstotnim prometnim davkom.

srečno izgubili v Postojni z ekipo ERAZEM, ki jim je edini tekmeec za prvo mesto. Povratno tekmo bodo igrali na Vrhnik, kjer zmaga ne bi smela biti vprašanje. Sami igralci so trdno odločeni, da dosežejo prvo mesto, kar jim prinaša neposredno uvrstitev v II. slovensko košarkarsko ligo, ob drugem mestu pa jih bodo čakale še dodatne kvalifikacije. Rezultati tekem pa so bili:

Vrhnik : Anhovo	102:73
Idrija B : Vrhnik	46:78
Vrhnik : Cerknica	81:55
Portorož : Vrhnik	76:97
Vrhnik : Vič	84:65
ERAZEM : Vrhnik	93:86

Slika prikazuje sedanje ekipo, ki jo sestavljajo znani dobri igralci ter nekaj obetajočih mladih domačinov.

Od leve proti desni: trener Zupan, Jordan, Milosavljevič, Medved, Jevšek, Gabrovšek, Urbančič in Selšek; čepijo: Masterl, Žun, Strgar, Justin in Klavžar.

S. S.